

VOLEM,
SABEM,
PODEM.

ELECCIONS
GENERALS
20 DE DESEMBRE
DE 2015

UN PROGRAMA PER
CANVIAR EL NOSTRE PAÍS

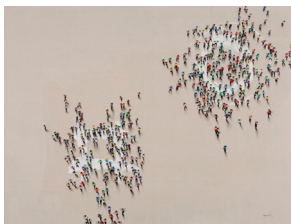
VOLEM,
SABEM,
PODEM.

VOLEM,
SABEM,
PODEM.

UN PROGRAMA PER
CANVIAR EL NOSTRE PAÍS

ELECCIONS
GENERALS
20 DE DESEMBRE
DE 2015

Imatge de la coberta: Juan Genovés, *Signos* (2011)

©Juan Genovés, VEGAP, Madrid, 2015

Aquesta obra es troba sota llicència de Creative Commons:

Reconeixement-NoComercial-Sense ObraDerivada 4.0 Internacional

Reconeixement: ha de reconèixer l'autoria de l'obra de la manera especificada per l'autor o el llicenciador.

No comercial: el llicenciador permet copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra.

A canvi, aquesta obra no pot ser utilitzada amb finalitats comercials, tret que s'obtingui el permís del llicenciador.

Sense obra derivada: el llicenciador permet copiar, distribuir i comunicar públicament només còpies inalterades de l'obra, no obres derivades i basades en ella.

Primera edició: desembre del 2015

Traducció: Equip de traducció al català de Podem (Juan Rafael Aguilar, Andrea Alamán i Tabero, Jordi Alamán i Tabero, Jesús Cuesta Tárraga, Pep Juárez Álvarez, Xabi Metall, Pachi Rivas Silva i Cercle d'Educació de Podem Catalunya)

Coordinació de continguts: Secretaria de Programa i Procés Constituent de Podem (Carolina Bescansa, Txema Guijarro, Irene López, Ángela Medialdea, Alejandra Pastor i Víctor Rey)

Edició i disseny de la portada i interiors: Àrea de Disseny i Edició de Podem (Alejandro Cerezo, Ana Domínguez, Alicia Gómez i Cuqui Weller)

Podemos

C/ Zurita, 21, 28012 Madrid

podemos.info

Facebook: Podemos

Twitter: @ahorapodemos

ÍNDEX DE CONTINGUTS

Pròleg	9
Democràcia econòmica	15
Cap a la transició energètica	17
Transports i infraestructures	23
Nou model productiu	24
Societat del coneixement, I+D+i i polítiques científiques	29
Una reforma fiscal per a la suficiència, l'equitat i la cohesió social	36
Banca pública i regulació financera	45
Reestructuració del deute espanyol	48
Pimes, autònoms i economia social	51
Agricultura i pesca	55
Les polítiques macroeconòmiques en l'àmbit europeu: fi de l'austeritat fiscal i salarial	56
Dret al treball i a l'ocupació digna per a totes les persones.	
Una política per millorar les condicions de treball i avançar cap a la igualtat de gènere	61
Un sistema de pensions de qualitat	69

Democràcia social	71
Sanitat	73
Habitatge i subministraments	78
Educació	84
Infància	97
Esports	100
Serveis socials	108
Dependència i diversitat funcional	110
Igualtat	118
Cultura	129
Democràcia política	153
Democràcia, transparència i lluita contra la corrupció	155
Justícia i drets humans	172
Administració Pública	180
Seguretat	182
Model territorial i dret a decidir	185
Democràcia ciutadana	187
Medi ambient	189
Llibertat religiosa i de consciència	197
Món rural	198
Mobilitat	200
Costes i sòl	201
Benestar animal	202
Democràcia internacional	205
Migracions i asil	207
Política exterior i cooperació internacional	214
Propostes d'àmbit autonòmic i municipal	229
Annex	255

PRÒLEG

Fa vint-i-dos mesos, diverses desenes de persones ens vam donar cita en el *Teatro de Barrio* de Lavapiés (Madrid) per donar suport al primer repte que Podem es donà a sí mateix: recollir cinquanta mil firmes que avalaren la proposta de concórrer a les eleccions europees del 25 de maig de 2014. Van bastar dos dies per aconseguir-les i, en tancar la iniciativa, havien subscrit la proposta gairebé cent mil persones. Podem va néixer en codi de construcció de majoria, va néixer d'un desbordament ciutadà i popular gestat a partir de tancaments, retallades, acomiadaments i desnonaments. Podem va néixer de les malifetes d'alguns descarats i del dolor de molts.

Des d'aleshores, el camí ens ha anat multiplicant i, gràcies a la donació generosa de temps, talent i esforç de milers de persones, hem arribat fins aquí. Després de vint-i-dos mesos de treball complicat, ha arribat el moment per al qual vam néixer. Hem arribat a la fi d'aquesta transició en la història d'Espanya i de nosaltres dependrà la direcció del canvi.

Tens davant els teus ulls el programa electoral amb el qual sortim a guanyar les eleccions generals del 20 de desembre. Algú podria pensar que es tracta d'un programa més sorgit d'un partit més en unes eleccions generals més. Tanmateix, la forma en què s'ha elaborat, la projecció de les nostres propostes i el compromís amb el qual les assumim ens allunyen molt de la resta de programes

electorals. Aquest programa electoral implica moltes coses al mateix temps.

Aquest programa és, en primer lloc, el resultat de la col·laboració i el treball de milers de persones. Els marcs, els enfocaments i les propostes que el conformen són el fruit de l'articulació de les veus d'experts i de milers de persones compromeses amb el seu present i el seu país. Més de deu mil han aportat les seves idees en Plaça Podem, la nostra plataforma per a la participació digital. Presencialment, s'han celebrat més de tres mil assemblees programàtiques. Més de vint-i-cinc àrees de treball han arreglat propostes, han convidat a expertes i experts, han estudiat els informes de dissenys d'organitzacions de la societat civil. I, en la fase final, més de quinze mil persones han escollit pràcticament la totalitat de les propostes que el conformen. No existeixen precedents al nostre país d'un procés participatiu d'elaboració programàtica d'aquesta dimensió, i es poden comptar amb els dits d'una mà les experiències anàlogues en altres països.

En segon lloc, aquest programa no és un llistat de propostes posades de qualsevol manera en un paper, la força vinculant del qual queda en mans d'un futur incert. Aquest programa és un contracte amb la gent i ens obliguem a complir-lo al llarg de tota la legislatura. Defendrem aquestes propostes i les posarem en peu, una rere altra, amb el suport de la gent. No se'ns oblidarà que, de totes les mesures escollides, la més votada ha estat la que proposa la possibilitat de celebrar un «referèndum revocatori si el Govern incompleix de manera substancial i manifesta el seu programa electoral». Una mesura aportada en Plaça Podem per un ciutadà o ciutadana anònim o anònima, i que s'ha convertit en la proposta amb major consens de totes les que defensarem. Aquest programa és el nostre contracte amb el país i, si per motius aliens a la nostra voluntat, no poguérem estar a l'alçada de les nostres idees, serà la gent qui decideixi amb el seu vot si vol o no vol que continuem governant. Aquest

és el nostre compromís: el control democràtic amb garantia i límit del contracte programàtic.

En tercer lloc, aquest programa és una guia de viatge per al nostre país. Proposem una ruta capaç de deixar enrere l'Espanya dels cinc milions d'aturats, de la precarietat, de l'explotació dels autònoms, de la competitivitat, de la baixada salarial i de la dependència energètica. És una guia que proposa camins senzills i efectius contra la impunitat dels corruptes. És una senda a través de la qual podem construir democràticament l'Espanya plurinacional i respectuosa que ja existeix en les ciutats i els pobles i que encara no ha entrat en els partits i en les institucions. És una proposta, a la fi, per a transitar cap a un país en què les institucions es posen a treballar amb el mateix afany a garantir el dret al treball de la gent i el dret a la igualtat política, la sanitat universal i el dret de petició, l'educació pública i gratuïta i una fiscalitat justa amb la classe mitjana i els treballadors. Un país en el qual l'Administració Pública es dediqui a fer front a la precarietat laboral amb la mateixa tenacitat amb la qual supervisa la recaptació de l'IVA dels autònoms i les pimes.

No serà fàcil canviar el funcionament de la Justícia, de l'Administració i del Govern, però sabem que podem aconseguir-ho perquè comptem amb l'aliat més poderós: la gent. Sabem i sentim que som majoria les persones fartes de veure a les institucions defenent els interessos dels poderosos mentre romanen indiferents als problemes de la gent. Volem canviar el nostre país i sabem com fer-ho.

Aquest programa conté propostes de diferent natura: unes es refereixen a les pensions i altres a l'habitatge, unes se centren a millorar el nostre model energètic i altres volen garantir la igualtat política. Però, en conjunt, totes proposen una ruta de canvi per al nostre país que implica modificar el nostre marc constitucional. Complir aquest programa implica dur a terme canvis en la norma del 78 capaç de dotar al nostre país d'una nova arquitectura

jurídica. Complir aquest programa representa fer canvis constitucionals dirigits a:

- Garantir que les institucions públiques protegeixen el dret a la salut, l'educació, l'habitatge i el treball digne de la gent amb un nivell de cobertura jurídica similar a la que posseeixen els drets civils i polítics. Una nova arquitectura constitucional capaç de garantir el canvi del model productiu espanyol mitjançant nivells estables d'inversió pública en R+D+i, l'eina més eficaç per lluitar contra l'atur i la precarietat laboral.
- Garantir el funcionament de la Justícia, que implica assegurar la seva gratuïtat i dotar als jutjats, als cossos judicials i als Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat dels recursos materials i humans necessaris per assegurar el correcte funcionament de l'Estat de Dret.
- Garantir la fi de la impunitat dels corruptes a través de la modificació dels marcs normatius relatius al funcionament intern dels partits, el seu finançament, la transparència dels seus comptes, la participació ciutadana i el blindatge constitucional dels terminis per a la investigació dels delictes de corrupció.
- Garantir el reconeixement del caràcter plurinacional d'Espanya i el dret a decidir democràticament el tipus de relació que es desitja establir amb el conjunt d'Espanya.
- Garantir la igualtat política de tots els espanyols i de totes les espanyoles. Implementar constitucionalment un nou sistema electoral capaç de certificar que el vot de cada persona té el mateix pes i valor.

Igual que nosaltres, molta gent pot creure que establir garanties constitucionals que puguin blindar el dret de tots a la salut, a l'habitatge o a la igualtat política és una obvietat. Però, en democràcia, el debat i la discrepància són la norma i no l'excepció. Per això, perquè creiem que només amb més democràcia podrem superar la crisi econòmica, social, institucional i territorial que travessa Espanya, volem que siguin totes les espanyoles i tots els espanyols qui decideixin a través d'un referèndum si volen iniciar o no un procés de canvi constitucional al nostre país.

Aquest programa electoral és la nostra proposta i, per poder-la realitzar, considerem imprescindible canviar el marc constitucional. Volem que la Constitució garanteixi el dret a la salut, a l'educació, al treball i a l'habitatge. Volem que el canvi de model productiu sigui una realitat. Volem que la Constitució s'impliqui a fer funcionar la Justícia i a posar fi a la impunitat dels corruptes. Volem que a Espanya la gent pugui decidir l'estructura territorial del país. Volem que la igualtat política de totes les espanyoles i tots els espanyols sigui una realitat i que el vot de tots compte el mateix. Volem que el poder torni als carrers i que sigui la gent, amb el seu vot, la que decideixi si vol o no canviar aquest marc constitucional.

Ha arribat el moment per al qual vam néixer. Ha arribat el moment que el desbordament popular que ens ha dut fins aquí prengui el control del govern del nostre país. Volem, sabem, Podem!

DEMOCRÀCIA ECONÒMICA

CAP A LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA

001 Pla Nacional de Transició Energètica

Crearem un Pla Nacional de Transició Energètica que mobilitzi la inversió pública-privada en eficiència energètica i energies verdes en un 1'5% anual del Producte Interior Brut (PIB) durant un període de vint anys. La finalitat és transformar l'aparell productiu, el model immobiliari i el sistema de transports per avançar cap a una economia baixa en carboni i caracteritzada per l'ús de fonts d'energia renovables.

L'aplicació d'aquest pla permetrà una disminució del 30% del consum nacional d'energia primària, mentre que una gran part del consum restant es cobrirà de manera autòctona mitjançant energies renovables al final de la seva aplicació, reduint així la dependència energètica. Aconseguirem una reducció molt significativa de les emissions de CO₂ i un fort impacte sobre l'ocupació, tant en sectors laborals que pateixen l'atur associat a la fi de la bombolla immobiliària com en sectors professionals d'alta qualificació tècnica. Durant el primer any de funcionament del pla es crearan 300 000 llocs de treball estables, xifra que augmentarà als 400 000 en la fase final. Aquest pla nacional es recolza en dos grans pilars:

- Pla Nacional d'Estalvi Energètic: orientat a impulsar la millora de l'eficiència energètica dels edificis, però també en el transport, la indústria i els sistemes de distribució elèctrica. La columna vertebral d'aquest pla és la rehabilitació de 200 000 habitatges l'any des del primer, per tractar l'aïllament tèrmic, la instal·lació de sistemes de calefacció i aigua calenta eficients i la il·luminació de baix consum. Aquestes

reformes produiran un estalvi de fins al 80% de la demanda d'energia dels habitatges rehabilitats.

- Pla Nacional d'Energies Renovables: centrat en l'expansió i la instal·lació d'energies renovables netes com ara la solar, l'eòlica, la geotèrmica, la hidroelèctrica de mida petita i la biomassa de baixa emissió.

Aquest pla inclou tota la cadena d'investigació, desenvolupament, fabricació i instal·lació. Estarà particularment orientat a reduir dràsticament el consum de combustibles fòssils en generació elèctrica, creant a més a més un teixit industrial propi d'alt valor afegit. Ambdós plans han d'organitzar-se de manera que es prioritzi la democratització i la redistribució del procés de generació i distribució energètica, per tal que la propietat dels nous sistemes de producció estigui en les mans d'ajuntaments, consumidors o petites i mitjanes empreses.

002 Derogació del Reial Decret 900/2015, del 9 d'octubre, i aprovació d'una normativa que permeti el desenvolupament de l'autoconsum elèctric

Derogarem el Reial Decret 900/2015, del 9 d'octubre, sobre l'autoconsum elèctric i aprovarem una normativa que permeti el seu desenvolupament, amb les següents característiques bàsiques:

- L'energia autoconsumida instantàniament queda lliure de qualsevol tipus d'imposició.
- L'energia abocada al sistema elèctric serà justament retribuïda per part de l'empresa comercialitzadora (mitjançant la cancel·lació de la quantitat de quilovats hora consumida de la xarxa o per mitjà d'un saldo econòmic).
- Establiment d'uns tràmits administratius àgils.

003 Impuls i desenvolupament d'infraestructures verdes
 Impulsarem les infraestructures verdes (xarxes de transport col·lectiu, transport ferroviari, eficiència en l'ús de l'aigua, reforestació, etcètera) i els plans de recerca, desenvolupament i innovació (R+D+i) específicament dissenyats per al desenvolupament de tecnologies verdes que, en particular, proporcionen noves formes d'emmagatzematge d'energia, nous vectors energètics i noves capacitats de modulació de l'electricitat generada, com l'hidrogen o la solar termoelectrica, que puguin permetre optimitzar l'aprofitament de les energies renovables en el sistema elèctric.

004 Adopció progressiva d'una energia 100% renovable en totes les dependències de l'Administració Pública
 Contractarem, de forma progressiva, el 100% de l'energia renovable en totes les dependències de l'Administració Pública a través d'una comercialitzadora elèctrica que ofereixi aquest servei.

005 Compromís públic de no autoritzar instal·lacions de fracking
 Adoptarem el compromís públic de no autoritzar instal·lacions de fractura hidràulica (*fracking*).

006 Realització d'una auditoria de costos de tot el sistema elèctric

- Iniciarem una auditoria de costos de tot el sistema elèctric que determini les despeses reals de producció de l'electricitat amb cada tecnologia, així com les despeses associades als serveis de transport i distribució. Tanmateix, realitzarem una auditoria del deute associat al dèficit de tarifa.

007 Modificació del marc regulador per tal que totes les fonts d'energia puguin rebre una retribució raonable basada en les despeses reals de producció

Modificarem el marc regulador per tal que totes les fonts d'energia puguin rebre una retribució raonable basada en les despeses reals de producció. Aquesta retribució proporcionarà avantatges comparatius a les fonts de menor impacte ambiental. A més, el nou marc acabarà amb els beneficis injustificats de les centrals nuclears i hidroelèctriques.

008 Establiment de controls efectius que impedeixen pràctiques oligopòliques en el sistema elèctric

Establirem controls efectius per impedir pràctiques oligopòliques en el sistema elèctric, inclosa la integració vertical. Particularment, s'estudiarà la possibilitat de separar la propietat i la gestió de les xarxes de distribució.

009 Protagonisme de les energies renovables en la planificació del sistema elèctric

Situarem les energies renovables com el pilar central de la planificació del sistema elèctric. Mentre sigui necessari, la resta de tecnologies funcionaran com a suport de les anteriors. En aquest sentit:

- Estudiarem de quantes centrals de cicle combinat es pot prescindir sense que varien els estàndards actuals de garantia de subministrament. Les centrals de cicle combinat prescindibles no rebran cap tipus de pagament per capacitat.
- Procedirem al tancament gradual de les centrals nuclears en funcionament en Espanya.

- Durem a terme el tancament progressiu de les centrals de carbó.

L'abandonament progressiu de fonts d'energia vinculades a les centrals de cicle combinat, nuclears o de carbó, s'efectuaran en el marc d'una transició justa per als treballadors d'aquestes indústries, de forma que es pugui garantir la seva progressiva recol·locació en sectors nets en igualtat de condicions.

010 Recuperació de les centrals hidroelèctriques per part de l'Estat

Promourem la recuperació per part de l'Estat de les centrals hidroelèctriques on les seves concessions a empreses privades tinguin data de caducitat. De la seva gestió s'encarregaran les confederacions hidrogràfiques, el Ministeri de Medi Ambient i l'operador del sistema.

011 Garantia per la llei d'accés a un subministrament mínim

Desenvoluparem una llei orgànica que garanteixi l'accés a un subministrament mínim. Considerem l'accés a l'energia com un servei públic, independentment que sigui gestionada per institucions públiques o privades. No es procedirà al tall del subministrament d'electricitat o gas quan es tracte de l'habitatge habitual del consumidor i quan l'impagament de la factura sigui originat per motius aliens a la seva voluntat i, particularment, a una situació de pobresa sobrevinguda.

S'establirà un mínim vital d'electricitat i gas mensual per habitatge. Un cop ratificada una situació de pobresa, el pagament d'aquest subministrament mínim vital no podrà suposar més del 10% dels ingressos mensuals de l'habitatge. Els serveis socials determinaran la quantitat

exacta que cada habitatge en situació de pobresa ha de pagar pel subministrament mínim. El consumidor tindrà dret a les mateixes condicions d'accés al subministrament durant el període d'un any, un dret que es podrà ampliar anualment i de manera indefinida mentre la situació de pobresa persisteixi. Les companyies subministradores no podran repercutir la corresponent caiguda dels seus ingressos a la resta de consumidors o exigir-les a l'Estat.

012 Disseny d'una proposta alternativa a l'Estratègia Energètica de la Comissió Europea

Dissenyarem una proposta comunitària alternativa a l'actual Estratègia Energètica de la Comissió Europea, que eviti la promoció del gas natural, la construcció d'infraestructures gasístiques com eix energètic de la Unió Europea i la creació d'una arquitectura legal internacional que augmenti el poder de les grans corporacions energètiques enfront dels Estats (exemplificada pel TTIP, sigles en anglès del Tractat Transatlàntic de Comerç i Inversió).

013 Identificació dels costos de transició de la competència

Promourem una declaració de la Comissió Europea en la qual s'identifiquen els costos de transició a la competència (CTC) com ajuda il·legal de l'Estat.

TRANSPORTS I INFRAESTRUCTURES**014 Participació ciutadana i auditoria per a l'execució de grans infraestructures**

Apostarem per la finalització de les obres de totes les inversions en grans infraestructures que ja estiguin adjudicades (AVE, autopistes, aeroports, dàrsenes portuàries) i per la paralització de totes les que no hagin estat adjudicades.

Realitzarem una auditoria de les grans infraestructures per clarificar la naturalesa de les decisions de cada construcció i els seus costos reals, amb la finalitat d'establir responsabilitats i evitar que es repeteixen casos d'aeroports fantasmes, autopistes de peatge buides o iniciatives com el projecte Castor de Castelló. Tanmateix, establimos mecanismes de transparència i participació ciutadana en les contractacions de grans infraestructures. Aquests nous mètodes de decisió inclouran les variables social, ambiental i econòmica, de tal forma que sempre resulten sostenibles en aquests tres àmbits.

015 Les bicicletes com a base d'una mobilitat urbana sostenible

Facilitarem l'accessibilitat dels ciclistes als transports de la xarxa de Rodalies i de Metro en tota l'àrea urbana i metropolitana.

A més, dissenyarem alternatives de gestió financera de les actuals concessions de transports públics. Auditarem els contractes vigents, de forma que s'analitzen les errades comeses i es renegocien els contractes d'operació i manteniment per assegurar la qualitat i la seguretat dels serveis.

Impulsarem els transports elèctrics, especialment en les grans ciutats.

016 **Garantia d'accés al transport públic**

Assegurem l'accés al transport públic i garantirem el dret a la mobilitat a totes les persones mitjançant una tarifació especial o gratuïta per a la població en risc de pobresa i exclusió social, així com per als aturats de llarga durada.

NOU MODEL PRODUCTIU

017 **Pacte Nacional per l'Economia Productiva**

Elaborarem un Pacte Nacional per l'Economia Productiva capaç d'impulsar un acord multilateral entre Govern, patronal i sindicats pel desenvolupament industrial, que faci pivotar el centre de gravetat des d'una lògica financera fins a una lògica productiva. D'aquesta manera, situarem al centre de les prioritats industrials la inversió productiva i la generació de valor a mitjà i llarg termini, davant la lògica de la maximització del valor accionarial que s'ha generalitzat en la gestió empresarial. En tot cas, la reindustrialització no pot basar-se en una aposta per la competitivitat a través dels preus, ja que, al basar-se aquesta, de forma exclusiva, en la reducció dels costos laborals i en la contenció de la demanda domèstica, consolida una especialització inadequada incapaç de generar treballs de qualitat i salaris dignes.

018 Suport als clústers per revertir el procés de desindustrialització

Revertirem el procés de desindustrialització, impulsarem una nova diversificació productiva i potenciarem un teixit productiu innovador per al desenvolupament de les pimes, identificant aquells sectors emergents connectats amb les indústries de xarxa.

Els clústers, entesos com a instruments bàsics de cooperació entre les empreses més dinàmiques d'un sector i les administracions públiques, els centres d'investigació i les universitats, han de convertir-se en eines útils per estendre les millors pràctiques, impulsar la innovació i millorar la productivitat global en les empreses del sector. Per a això, promourem una nova connexió entre el que és global i local mitjançant l'impuls dels actuals clústers industrials, la seva vinculació amb plataformes de desenvolupament regional i l'extensió de les bones pràctiques que ja existeixen en algun d'ells.

019 Augment de la diversificació industrial i aposta pel desenvolupament dels serveis avançats

Augmentarem la diversificació industrial en apostar pel desenvolupament dels serveis avançats, tant els destinats a les empreses (investigació i desenvolupament, enginyeria, disseny, màrqueting, manteniment i reparacions, logística i distribució) com els comercials i financers, en especial als que atenen directament a les relacions entre empreses.

020 Creació de comitès estratègics sectorials

Crearem comitès estratègics sectorials que permeïran diagnosticar les necessitats de cada àmbit. A través del diàleg amb tots els actors implicats promourem

iniciatives destinades a superar els principals reptes de cada sector.

021 Impuls d'una política industrial centrada en el desenvolupament de competències específiques

Impulsarem una política industrial centrada tant en el desenvolupament de competències específiques en el terreny dels actius intangibles, l'accés a la tecnologia, als coneixements de gestió en equip i la participació dels treballadors com en la diversificació de la presència geogràfica de les empreses.

022 Aposta per clàusules socials i la contractació pública com a instruments de generació de valor social

Potenciarem l'aplicació efectiva de clàusules socials per a l'accés als concursos públics basats en compromisos de creació de treball, desenvolupament local, cohesió social i responsabilitat social corporativa (RSC). Eliminarem les traves i condicions discriminatòries que puguin impedir o perjudicar la competitivitat d'algunes d'aquestes empreses en el seu accés als sistemes de contractació pública, alhora que afavorim els sistemes d'autorització o llicència no sotmesos a la normativa de contractació pública i permesos en les directives europees, per a la provisió de la gestió de serveis socials públics o a càrrec d'entitats sense ànim de lucre.

023 Posada a punt de fons d'inversió sobirans de caràcter públic

Posarem en marxa fons d'inversió sobirans de caràcter públic, com també estan fent alguns països europeus, com estratègia per evitar el risc de desnacionalització o desmembrament d'empreses estratègiques i també per

impedir que els fons voltor prenguin el control de companyies decisives per al teixit productiu.

- 024 Reforç de la competència en sectors estratègics**
Reforçarem la competència en sectors estratègics (sector energètic, sector financer, sector telecomunicacions), la qual cosa provocarà un abaratiment de l'activitat productiva en l'àmbit nacional i permetrà reduir els dèficits competitius estructurals del nostre teixit productiu. Reprendrem, en aquest sentit, les mesures de suport a les energies renovables i el seu rellevant paper en l'àmbit de la investigació i la innovació.
- 025 Modernització dels serveis de les telecomunicacions**
Modernitzarem els serveis de les telecomunicacions i, particularment, impulsarem el desplegament de les xarxes de fibra òptica amb una regulació adient que permeti obrir el mercat actual.
- 026 Reorientació de la inversió en infraestructures públiques**
Desorientarem la inversió en infraestructures públiques relacionades amb la construcció residencial i el transport per carretera cap a infraestructures productives i tecnològiques que possibiliten la transició al nou model productiu (infraestructures energètiques i de transport col·lectiu, però també de telecomunicacions i subministrament d'aigua, entre d'altres).
- 027 Desenvolupament de la intermodalitat mitjançant la millora de les connexions ferroviàries dels ports**
Desenvoluparem la intermodalitat mitjançant la millora de les connexions ferroviàries dels ports. El 60% dels

contenidors que es mouen en els cinc principals ports espanyols ho fan en trànsit cap a altres països; per tant, el principal desafiament estratègic és incrementar l'oferta logística-portuària espanyola a través d'una millora en la connexió ferroviària dels ports que els potencii com un nus intermodal.

028 Reorientació del sector de la construcció

Reorientarem el sector de la construcció cap a activitats de rehabilitació, millora de l'eficiència energètica en edificis i construccions, domòtica i adaptació a les noves necessitats socials, per afavorir el sanejament urbanístic.

029 Repartiment de la renda agrària i adaptació de la normativa dels sectors agropecuaris i pesquers

Reformarem el model de negociació i aplicarem la Política Agrària Comú (PAC) en Espanya amb l'objectiu prioritari de millorar tant el repartiment de la renda agrària com la promoció de l'interès públic i ambiental. Desenvoluparem iniciatives de creació i adaptació normativa dirigides a articular un sector agropecuari i pesquer basat en criteris de diversificació, sostenibilitat, economia social i familiar. A més a més, orientarem la producció extensiva cap a l'aposta estratègica de la sobirania alimentària.

Promourem l'adequació i innovació normativa en el sector pesquer per a complir els objectius socials i ambientals previstos (però encara incomplets), amb la finalitat de programar transicions graduals entre les diferents arts pesqueres i millorar el disseny de baremació i el repartiment de quotes.

SOCIETAT DEL CONEIXEMENT, I+D+I I POLÍTIQUES CIENTÍFIQUES**030 Programa Nacional d'Introducció a la Investigació**

Estimularem la vocació científica, incentivant l'inici de la carrera científica en joves estudiants amb talent. Amb aquesta finalitat, posarem en marxa un Programa Nacional d'Introducció a la Investigació, orientat a estudiants de grau que hagin destacat durant els últims anys de carrera, amb l'objectiu que comencen a conèixer i desenvolupar el treball d'investigació. Establirem convenis de col·laboració amb centres d'investigació d'excel·lència del país i comptarem amb el personal laboral de cada centre.

Aquest programa inclourà criteris específics de paritat i d'igualtat de gènere per fomentar una major integració de les dones en la carrera investigadora.

031 Apropament de la ciència a la societat: Centres d'Innovació Ciutadana

Per tal d'apropar la ciència a tots els àmbits de la vida diària, proposem, per una banda, la creació dels Centres d'Innovació Ciutadana, els quals serviran com a punt de trobada entre la societat i la ciència als municipis, amb la col·laboració dels ajuntaments i les universitats. Se centraran en la difusió de la ciència, la innovació social i el desenvolupament d'una autèntica ciència ciutadana, una cultura de la curiositat i del saber fer. Per altra banda, proposem la creació de *Science Shops*, unitats que, en col·laboració amb experts, promouen la investigació mitjançant xerrades, projectes i estudis tècnics per a la resolució de dubtes i els problemes científics concrets de la ciutadania.

Paral·lelament, desenvoluparem una xarxa digital de recursos científics dirigida a tota la societat, amb activitats que es puguin realitzar en família, en centres juvenils, en centres adults, etcètera.

També generarem llaços entre aquests centres, els centres educatius, les universitats, els centres d'investigació, les empreses científiques i el conjunt de la societat.

S'establiran visites escolars als nuclis de producció científica, una iniciativa que anirà acompanyada d'un treball de difusió dels beneficis socials que suposen aquestes visites.

Es desenvoluparan també activitats de divulgació en centres de majors.

032 Redefinició de la carrera investigadora

- Dissenyarem una carrera investigadora basada en el mèrit i que ofereixi un progrés laboral previsible a llarg termini.
- Apostarem per la creació d'una única carrera acadèmica per a la universitat i per als Organismes Públics d'Investigació (OPIS), mitjançant la unificació dels procediments de contractació, avaluació i mèrit acadèmic.
- Crearem una carrera professional que inclogui el treball en laboratoris i la gestió de la R+D+i.
- Inclourem una carrera investigadora hospitalària, independentment de la docència universitària i que reconegui les peculiaritats del context hospitalari.
- Procedirem a la revisió de l'escala salarial, associada al disseny de la carrera investigadora, per a adaptar-la a les responsabilitats de cada etapa i a la mitjana europea.

- Introduïrem mesures dirigides a pal·liar la desigualtat de gènere existent, que creix de manera progressiva al llarg de les diferents etapes de la carrera investigadora.

033 Portal digital d'investigació

Amb la finalitat d'augmentar la transparència en la investigació pública, crearem un portal digital d'investigació que publicarà la totalitat d'ofertes de projectes, convenis de col·laboració i convocatòries de tot tipus, incloses les de contractació i ocupació realitzades per institucions d'investigació públiques.

El portal recollirà totes les convocatòries públiques de la R+D+i en un calendari bianual, d'obligat compliment, acordat entre el Govern, les comunitats autònomes i altres agències de finançament públiques.

També inclourà una base de dades d'accés obert amb els perfils d'investigadors i investigadores, grups d'investigació, universitats, OPIS i projectes d'investigació d'àmbit estatal.

Centralitzarà i publicarà tota la informació estadística del Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació (SECTI): nombre d'alumnes i alumnes, pressupostos, projectes, etcètera.

034 Aposta per les investigadores i els investigadors sènior

- Augmentarem un 100% totes les convocatòries postdoctorals dependents del Govern central.
- Potenciarem la contractació indefinida i avaluable d'investigadores i investigadors principals en l'àmbit espanyol.

- Ampliarem la llista de centres receptors més enllà dels OPIS amb la inclusió de les universitats i altres institucions públiques d'excel·lència.
- Definirem i implantarem el model avaluador de les dites incorporacions.
- Millorarem la difusió i l'impacte de les seves investigacions.

035 **Garantia de l'accés a la cultura científica**

Garantirem l'accés a la cultura científica, amb independència de la situació personal, econòmica o de l'autonomia funcional:

- Els museus de ciència seran gratuïts durant un dia al mes, per tal d'evitar diferenciacions socials en l'accés.
- Assegurarem que tots els centres d'investigació, museus, fires i altres esdeveniments científics disposen de plans d'accés per a les persones amb diversitat funcional.
- Es fomentaran jornades de portes obertes en tots els centres d'investigació i universitats per a la població de qualsevol edat.
- Els mitjans de comunicació públics oferiran continguts rigorosos i adients, amb la qual cosa s'establirà una forta connexió entre la societat i la comunitat científica. A més a més, es crearan espais de divulgació i debat científic, adaptant-los als diferents grups d'edat dels espectadors.

036 Recuperació del talent jove: convocatòria Margarita Comas

Dins del nostre Pla de Rescat de la Ciència, presentem la convocatòria extraordinària d'una partida destinada a la recuperació del talent jove: convocatòria Margarita Comas. Gràcies a aquesta convocatòria, es contractaran joves investigadors que podran establir-se i crear nous laboratoris al nostre país. Els contractes tindran una durada de quatre anys i, quan finalitzi, es podrà concórrer a un procés d'avaluació d'objectius i estabilització laboral mitjançant un contracte indefinit.

Aquesta mesura, junt amb d'altres de llarga projecció que proposem al nostre programa, generarà llocs de treball directes en l'àmbit de la investigació.

037 Pacte Estatal per a la Ciència i la Innovació

La política científica i de la innovació ha de ser considerada com una qüestió d'Estat. Es buscarà un gran acord amb tots els agents i els actors socials per assumir responsabilitats i proposar futures millores d'una manera coordinada, consensuada i independent dels canvis polítics.

La implementació d'aquest pacte implicarà la creació d'una Taula per la Ciència i Innovació. Es buscarà arribar a un compromís amb les empreses per a la contractació de personal front a l'obtenció de beneficis a curt termini, amb els agents financers per facilitar el crèdit necessari per desenvolupar activitats científiques i amb els agents tecnològics i d'investigació per facilitar la transferència de coneixement.

038 Promoció de l'activitat innovadora en el teixit empresarial

Facilitarem i promourem la innovació entre les empreses espanyoles, especialment entre les pimes. Per a això, crearem pols de coneixement i desenvolupament econòmic especialitzats en àrees i àmbits determinats i localitzats en diferents regions de l'Estat. Aquests pols promouran i facilitaran la interacció de tots els protagonistes de la cadena productiva, de manera similar als models internacionals (Poles a França, Fraunhofer Instituts a Alemanya, Catapult al Regne Unit) i nacionals (MCC-Montdragó Corporació Cooperativa o COVAP a Andalusia).

039 Estímul al retorn del talent científic emigrat

- Durem a terme polítiques per a la creació d'ocupació en sectors amb alt valor agregat.
- Fomentarem el llançament d'ofertes de treball en projectes d'investigació a científics emigrants i investigadors estrangers i promourem la mobilitat i la internacionalització.
- Concedirem subvencions a les empreses basades en la transferència tecnològica i la innovació social.
- Convocarem ajudes per a la creació d'empreses i projectes científics, tecnològics i de transferència tecnològica amb ofertes de treball a investigadors espanyols en l'estranger.

040 Inversió en ciència i en R+D+i responsable

Tornarem la inversió pública en R+D+i als nivells anteriors a la crisi i apostarem per tornar els objectius d'inversió en R+D+i nacionals a nivells europeus (2% del PIB). L'objectiu serà arribar al 2,7% de la inversió en R+D+i del

total dels Pressupostos Generals de l'Estat (PGE) en 2017, i el 3% en 2020. Assegurarem que els préstecs de fons públics a empreses desenvolupadores de R+D+i s'utilitzen per a allò que inicialment s'idearen, i no com a subvencions encobertes, per a la qual cosa controlarem que els fons destinats a la inversió en I+D+i s'executen al 100% d'allò aprovat als PGE.

041 Democratització dels OPIS

Alliberarem els OPIS del control polític i fomentarem la governança pròpia de la investigació i la seva projecció a llarg termini.

Proposarem una democratització profunda dels OPIS per promoure la seva autonomia de gestió i investigadora. Reformarem els estatuts dels OPIS i implementarem plans estratègics plurianuals adients a cada organisme. La transició cap a la democratització institucional ha d'anar acompanyada d'una correlativa acceptació de responsabilitats i rendiment de comptes.

042 Creació d'un observatori per a la defensa de la transparència en l'accés i gestió de les institucions investigadores i universitàries

Amb la finalitat d'acabar amb la falta de transparència, especialment als processos de selecció i accés a les institucions investigadores o universitàries, crearem un observatori per a la defensa de la transparència en l'accés i gestió de les institucions investigadores i universitàries. A més, l'observatori actuarà contra altres problemes sistèmics d'aquestes institucions que provoquen arbitrarietat i injustícies en l'accés a la carrera docent i a la investigadora, com, per exemple, la situació de precarietat del seu personal.

L'observatori formarà part d'una futura agència d'avaluació i servirà de sistema d'alerta sobre els problemes de transparència dels òrgans i processos de les institucions públiques d'investigació i universitats. Serà un organisme obert a la ciutadania i receptiu a queixes sobre la falta de transparència i equitat al sistema espanyol d'investigació.

043 **Investigació i docència flexibles i autònomes**

Promourem una millora del sistema públic d'avaluació docent i investigadora que garanteixi la promoció de la innovació i l'autonomia a tots els nivells de la investigació i l'educació.

Canviarem les antigues estructures jeràrquiques piramidals amb designacions (i destitucions) fetes per l'Estat i avançarem cap a una governabilitat basada en la meritocràcia, en la qual els responsables de la gestió hagin de rendir comptes sobre els seus resultats davant el Parlament, davant dels mateixos col·lectius gestionats i davant la societat en general.

UNA REFORMA FISCAL PER A LA SUFICIÈNCIA, L'EQUITAT I LA COHESIÓ SOCIAL

044 **Pla integral de lluita contra el frau**

Engegarem un pla integral de lluita contra el frau que integri les següents actuacions:

- Desenvolupament d'un estatut bàsic en l'agència Estatal d'administració Tributària (AEAT) per garantir: la seva autonomia, una direcció professional i objectiva, l'ús no partidari de la institució i l'obligació

de dissenyar plans estratègics consistents. El Parlament nomenarà al director general de la EEE.

- Foment de la coordinació entre les diferents administracions tributàries que operen al nostre territori: es procurarà la seva integració en xarxa, el flux de la informació mitjançant bases de dades integrades i l'adopció d'estratègies i objectius comuns.
- Aprovació d'una llei anual tributària i de mesures de lluita contra el frau i l'elusió fiscal. Aquesta norma recollirà les modificacions legislatives que es derivin de l'aplicació del contracte (programa a cinc anys de l'abat durant l'exercici de referència). La llei es debatrà i s'aprovarà una vegada celebrat el control anual per part del Parlament —amb la intervenció de les comunitats autònomes— dels resultats en la gestió dels tributs realitzats per l'AEAT i pels serveis i agències tributàries autonòmiques.
- Oferta d'ocupació pública. Increment gradual del personal de l'AEAT, d'acord amb les seves possibilitats logístiques i les necessitats de qualificació professional.
- Constitució d'una comissió d'experts contra el frau fiscal que proposi mesures de contenció de la volatilitat fiscal, l'evasió, l'erosió de bases i el trasllat de beneficis.
- Aprovació d'un paquet de mesures contra els paradisos fiscals en el qual s'abordin els següents aspectes: mesures per conèixer els titulars dels comptes bancaris en paradisos fiscals, mesures sobre transparència i finançament, mesures de supervisió i control, i mesures sancionadores. Aquestes mesures es

desenvoluparan amb especial atenció en el cas dels grups multinacionals.

- Eliminació de pantalles tributàries. Es revisarà la fiscalitat de les sicav, les societats de capital de risc i les Entitats de Tinença de Valors Estrangers (ETVE) per vetllar per la inversió productiva i l'equitat fiscal. Es revisarà la redacció dels convenis amb la finalitat d'evitar la doble imposició per incorporar normes antielusió.

045 Ampliació a deu anys del termini de prescripció dels delictes fiscals

Tipificació del delicte fiscal a partir de 50 000 euros defraudats. Rebaixarem i homogeneïtzarem la quantia per considerar objectivament la comissió d'un presumpte delicte fiscal amb les establertes respecte a les defraudacions als pressupostos de la Unió Europea i a la Seguretat Social en 50 000 euros, per a això ampliarem el termini de prescripció a deu anys i aplicarem les penes previstes actualment per al tipus agreujat quan l'import del defraudat superi els 120 000 euros.

046 Reforma de l'IRPF

Reformarem l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF) amb l'ampliació del nombre i els tipus de trams en les rendes de més de 60 000 euros anuals:

- Augmentarem el nombre de trams de l'IRPF a partir de 60 000 euros, i elevarem progressivament el tipus marginal de cada tram des del 45% actual fins a aconseguir un tipus marginal del 55% per a rendes superiors a 300 000 euros anuals.

- Eliminarem les deduccions que tenen un caràcter més regressiu, perquè d'elles es beneficien pocs contribuents, els que estan situats, sobretot, en els trams alts de renda. En tot cas, els beneficis fiscals prioritzaran la protecció de les condicions de vida individuals i familiars.
- Corregirem progressivament la dualitat de la tarifa entre rendes del treball i estalvi i la falta de progressivitat d'aquesta última, per avançar cap a una tarifa única. L'actual situació provoca desigualtat horitzontal i vertical.
- Eliminarem, amb caràcter general, el règim d'estimació objectiva en matèria d'activitats econòmiques, perquè genera, d'una banda, oportunitats de frau i elusió i, per un altre, desigualtats injustificables. Aquest règim manca de sentit en un país com Espanya on totes les empreses, fins i tot les més petites, són capaces de portar registres comptables.

047 Recuperació del gravamen efectiu en l'impost sobre el patrimoni i en l'impost sobre successions i donacions

Recuperarem el gravamen efectiu en els impostos sobre el patrimoni i sobre les successions i donacions. El Segon d'aquests impostos, el de successions i donacions, recaurà en grups amb alt nivell de renda.

Harmonitzarem amb les comunitats autònomes les normes que regulen tots dos tributs, que hauran de ser aplicats en tot l'Estat, per motius d'equitat i de lluita contra el frau. S'establirà, a més, una tributació mínima no bonificable.

Disminuirem el mínim exempt en l'impost del patrimoni a 400 000 euros nets, enfront dels 700 000 euros aplicables de manera general, i revisarem les deduccions

i bonificacions existents. El primer habitatge seguirà essent exempta en el càlcul de l'impost fins a un valor de 300 000 euros.

Afavorirem, de forma coordinada amb totes les comunitats autònomes, la derogació de les bonificacions en l'impost sobre successions i donacions, que en la pràctica han eliminat o reduït substancialment per a grups amb un alt nivell de renda. Revisarem la quantia del patrimoni previ dels hereus utilitzada per fixar la tarifa de l'impost amb l'objectiu d'assegurar que les situacions de pobresa no siguin determinants en les renúncies no desitjades a l'herència.

Acabarem amb les sicav tal com les coneixem fins ara: regularem el seu règim fiscal per evitar que actuïn com a pantalles d'elusió fiscal de les grans fortunes. Per a això, controlarem el nombre real i efectiu de socis, i establim un període màxim de permanència per a les plusvàlues acumulades, així com un percentatge de participació màxim per a cada inversor. Igualment, establim un límit màxim d'aportació per a cadascun dels inversors. A més, atribuirem a l'AEAT la facultat per comprovar el compliment d'aquests requisits i per a això arbitrarem un pla especial per regularitzar les situacions fraudulentament que actualment s'observen en el sector. Quan l'AEAT comprovi que aquests requisits no es compleixen i que, per tant, una determinada sicav no és real ni efectivament una institució d'inversió col·lectiva, llavors resultarà d'aplicació el tipus general de l'impost de societats.

048 Un impost de societats més senzill i transparent

Reformarem en profunditat l'impost de societats, i impulsarem la seva harmonització internacional per fer-ho molt senzill, transparent i amb uns tipus efectius

realment propers als tipus nominals. Garantirem, a més, que es mantenen les diferències en funció de la grandària i del temps d'activitat de l'empresa, a diferència de la situació actual.

- Recolzarem i impulsarem el projecte de Directiva Accis, per a la determinació de la base imposable consolidada dels grups multinacionals i el seu repartiment entre els països on operin en proporció a les vendes, el capital i la massa salarial. L'objectiu és limitar les pèrdues de tributació associades als preus de transferència.
- Eliminarem els privilegis fiscals i la majoria de les deduccions, per a això controlarem els aspectes clau, com els preus de transferència o la deducció de despeses financeres. Els beneficis fiscals que es mantinguin hauran d'estar degudament justificats atenent als seus defectes sobre la productivitat i la creació d'ocupació.
- Introduïrem un impost mínim per a les grans empreses que contribueixi a recuperar la recaptació d'aquest tribut i a estabilitzar-la en el temps.
- Establirem un tipus diferenciat en funció de la destinació dels beneficis: un tipus estàndard per als beneficis distribuïts als accionistes (30%) i un tipus inferior (25%) per als beneficis reinvertits productivament en l'empresa, en particular en activitats d'ampliació i renovació de béns d'equip i activitats R+D+I. Aquesta reinversió dels beneficis haurà de ser verificada per l'Administració i els representants dels treballadors.
- Eliminarem les possibilitats d'utilitzar societats com a pantalles per l'elusió fiscal, per disminuir la

tributació de rendes obtingudes a l'estranger o per canalitzar rendes particulars.

049 **Modificacions de la imposició indirecta, en particular l'IVA**

Modificarem la imposició indirecta, en particular l'impost sobre el valor afegit (IVA), per contribuir a la millora del benestar social. Buscarem una estructura de tipus que mantinguin en tant que sigui possible la recaptació, però que millorin el seu impacte redistributiu i limitin la seva regressivitat.

Augmentarem els aliments i les begudes no alcohòliques als quals s'aplica el tipus súper reduït del 4% (en tot cas, s'exclouran aquells aliments que resultin desaconsellables per motius de salut pública) i aplicarem el reduït del 10% a tots els subministraments bàsics (calefacció, gas, electricitat) als quals se'ls apliqui el tipus general del 21% en aquest moment.

Reduirem el tipus aplicable als productes de gran interès social com són els productes culturals i escolars, la qual cosa significa que tornarem a la situació prèvia abans de la reforma del Partit Popular (PP).

Aplicarem un nou tipus del 25% als articles de luxe per compensar en la mesura del possible la caiguda de la recaptació com a conseqüència de les baixades anteriors.

050 **Establiment d'una veritable fiscalitat verda**

Establirem una fiscalitat verda que no incentivi l'ús de fonts d'energia contaminants i incentivi l'ús de les renovables i l'eficiència energètica, i impulsarem la convergència de la pressió fiscal mediambiental espanyola (1,6% del PIB) cap a la mitjana de la Unió Europea (2,4% del PIB). Per a això:

- Reformarem els impostos sobre els hidrocarburs i sobre el carbó, i en particular revisarem els beneficis fiscals existents.
- Aplicarem una exempció de l'impost sobre la producció de l'electricitat per a les instal·lacions renovables de menys de 100 quilowatts.
- Igualarem els tipus impositius sobre la gasolina i el gasoil.
- Reformarem l'impost sobre el vehicle de tracció mecànica per prendre en consideració les característiques contaminants dels vehicles.
- Estudiarem la possibilitat d'establir taxes per l'ús de determinades infraestructures de transport.
- Estudiarem l'aplicació d'impostos de congestió a certes ciutats per incentivar el transport públic.
- Establirem un preu mínim en els drets d'emissió de CO₂.

051 Coordinació dels impostos mediambientals de les comunitats autònomes

Coordinarem els impostos mediambientals que s'exigeixen en les diferents comunitats autònomes, per a això revisarem aquelles ecotaxes que no tenen objectius mediambientals, com el cànon eòlic.

052 «Impost de solidaritat» a les entitats financeres privades amb caràcter extraordinari

Instaurarem un «impost de solidaritat» a les entitats financeres privades amb caràcter extraordinari amb la finalitat de recuperar de forma progressiva les quantitats que el sector ha rebut directament en forma d'ajudes públiques. Aquest impost serà extraordinari, s'aplicarà

sobre els beneficis i tindrà un caràcter transitori durant una legislatura.

053 **Avanç cap a l'impost sobre transaccions financeres**
Legislarem de la manera més ambiciosa possible l'impost sobre transaccions financeres (TFF) per controlar, registrar i no incentivar les transaccions més especulatives. Ens comprometem al fet que, com a mínim, Espanya sigui pionera en la implantació de l'acord aconseguit en 2012 per onze països de la Unió Europea, que consisteix a aplicar un impost del 0,1% sobre la compra i la venda d'accions i bons, i un altre del 0,01% sobre els productes derivats. Aquest impost ho pagaran les entitats bancàries, gestors de fons d'alt risc i altres institucions financeres.

054 **Acord pel finançament territorial**
Durant la propera legislatura, impulsarem un nou acord de finançament territorial en el marc d'una reforma constitucional que reconegui la dimensió plurinacional del nostre Estat. Per a això, durem a terme un procés d'avaluació dels sistemes de finançament de les comunitats autònomes, amb la finalitat de promoure un consens sobre les reformes necessàries perquè millori la seva eficàcia quant al compliment efectiu dels principis d'autonomia, solidaritat interterritorial i lleialtat institucional, en el marc d'una Hisenda federal. Revisarem també la financiació de les hisendes locals i provincials per assegurar la seva capacitat d'atenció a les necessitats de la ciutadania.

BANCA PÚBLICA I REGULACIÓ FINANCERA

055 Millora de la regulació del sistema financer

Promourem la separació de la banca minorista i la banca d'inversió. Aquesta separació en la línia de l'Informe Vickers, aprovat recentment en el Regne Unit, el Volcker Rule, a Estats Units, evitarà situacions de risc moral en les quals les activitats especulatives vinculades a la banca d'inversió poden amenaçar la solvència dels dipòsits minoristes i, amb això, exigir rescats públics a posteriori. Realitzarem una auditoria independent de totes les entitats financeres que han rebut ajudes públiques per determinar les que ha d'assumir el sistema bancari privat. Establirem un organisme públic de caràcter estatal de protecció al consumidor bancari i es millorarà la protecció institucional d'aquest consumidor.

Recolzarem formes de finançament alternatives, com les cooperatives de crèdit, l'anomenada banca ètica o el *crowdfunding*.

Plantejarem límits a la concentració de dipòsits, a la grandària dels bancs i a la concentració bancària. L'actual crisi econòmica ha produït una major concentració del sistema bancari. Certs bancs han experimentat un creixement excessiu i constitueixen un risc sistemàtic per a l'economia, per la qual cosa és necessari limitar el risc moral associat al fet que són «massa grans per fer fallida». Per a això, estudiarem la conveniència d'imposar límits a la concentració de dipòsits, préstecs o altres indicadors bancaris; en definitiva, a la grandària dels bancs.

Iniciarem la regulació de l'anomenada «banca en l'ombra». Adoptarem mesures per controlar i regular les activitats financeres fos de balanç a Espanya, que a

més instin a fer el mateix als socis de l'Eurogrup. Aquestes activitats financeres fos de balanç permeten eludir la normativa bancària, transfereixen el risc de crèdit a tercers i produeixen un descontrolat nivell d'aturament. En aquest sentit, s'avançarà en la regulació pública de les titulacions i dels *credit default swaps* (CDS).

056 Eliminació del secret bancari privilegiat dels paradisos fiscals

Exigirem en els acords internacionals l'eliminació del secret bancari privilegiat dels paradisos fiscals, per afavorir la desaparició de l'extraterritorialitat i la deslocalització del capital financer.

057 Creació d'una agència europea de qualificació independent i pública

Recolzarem la creació d'una agència europea de qualificació, independent i pública. Aquesta mesura reduirà les possibilitats que les empreses de ràting continuïn subministrant informació asimètrica i enviant incentius erronis als inversors privats i públics, posant amb això en perill l'equilibri macroeconòmic.

058 Constitució d'una potent i eficaç banca pública a partir de les entitats nacionalitzades Bankia i Banco Mare Nostrum

Constituïrem una potent i eficaç banca pública a partir de les entitats nacionalitzades Bankia i Banco Mare Nostrum, pel que renegociarem els termes del memoràndum d'enteniment signat amb la UE. Els criteris d'actuació de la banca pública han de ser diferents als de la privada. Encara que la rendibilitat serà un d'ells (perquè funcioni

es forma sostenible), no serà l'únic i la banca pública estarà més orientada a finançar:

- Infraestructura i equipaments públics
- Projectes empresarials de llarg termini dins d'una política industrial coherent que aposti per superar les actuals manques tecnològiques i de capitalització que tenen importants sectors econòmics.
- Col·lectius socials amb problemes d'accés al crèdit, principalment en relació amb l'habitatge, i pimes.

Per tot això, la banca pública tindrà dos grans eixos d'intervenció. El primer, basat en la banca d'inversió i desenvolupament, similar al model Kreditanstalt für Wiederaufbau alemany, que mobilitzi els recursos necessaris del canvi econòmic i productiu. El segon, sustentat en el desenvolupament d'una banca pública d'estalvi que permeti als dipositants tenir una banca segura i centrada en la protecció dels dipòsits i en l'atenció a les necessitats de finançament dels detallistes.

059 **Conversió de la Sareb en un instrument de gestió d'un parc públic d'habitatge en lloguer**

Convertirem la Societat de Gestió d'Actius Procedents de la Reestructuració Bancària (Sareb) en un instrument de gestió d'un parc públic d'habitatges en lloguer que presti especial atenció al lloguer social, la qual cosa exigeix posar els actius immobiliaris adquirits per aquesta entitat al servei d'aquest objectiu.

REESTRUCTURACIÓ DEL DEUTE ESPANYOL

060 Derogació de la reforma de l'article 135 de la Constitució Espanyola

Derogarem i retornarem al seu estat anterior l'article 135 de la Constitució Espanyola, modificat en 2011, durant el Govern del Partit Socialista Obrer Español (PSOE).

061 Enggada d'una auditoria del deute en seu parlamentària

Enggarem una auditoria del deute, i posarem una cura especial a auditar el deute contret com a conseqüència del rescat financer de la UE per tal de poder irradiar més claredat sobre el procés de creixement i recomposició interna del deute que ha experimentat el nostre país en els últims anys.

La possibilitat d'aquesta auditoria està contemplada en la mateixa legislació europea; el Reglament 472/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de maig de 2013, planteja expressament que «un Estat membre sotmès a un programa d'ajust macroeconòmic efectuarà una auditoria exhaustiva de les seves finances públiques a fi, entre d'altres coses, d'avaluar les raons per les quals s'ha incorregut en nivells excessius d'endeutament i de detectar qualsevol possible irregularitat».

062 Reestructuració del deute públic

Reestructurarem el deute públic vinculat a les ajudes públiques al sector financer, el memoràndum d'enteniment i el rescat de la Unió Europea. En la devolució dels 60000 milions d'euros prestats pel Mecanisme Europeu d'Estabilitat (MEDE) a Espanya en l'any 2012 per tal de rescatar al sistema financer, participaran

les pròpies institucions financeres, una cop que s'hagin recapitalitzat i hagin rebut altres ajudes per garantir la seva estabilitat.

Aquestes institucions financeres han de ser les que, en última instància, saldin aquests préstecs amb la Unió Europea, préstecs avançats fins al moment pels contribuents espanyols.

La reestructuració d'aquest deute se centrarà no tant en una reducció dels terminis d'amortització o dels tipus d'interès acordats, sinó en una redefinició dels pagadors últims de la factura. Tal com s'assenyala a l'apartat de fiscalitat, les entitats financeres suportaran un «impost de solidaritat» transitori per canalitzar la devolució dels fons prestats.

063 Reestructuració del deute hipotecari de les llars

Duem a terme la reestructuració del deute hipotecari de les llars mitjançant una reducció en el valor nominal de les hipoteques de primer habitatge en el cas de les famílies que compleixin certs criteris socials, com el fet que tots els seus membres estiguin en atur i no comptin amb cap ingrés o que presentin ingressos inferiors a tres vegades d'indicador Públic de Renda d'efectes Múltiples (IPREM).

Impulsarem aquesta reestructuració amb un veritable règim de segona oportunitat per a persones físiques i jurídiques que realment les alliberi dels deutes passats una vegada que la situació de fallida sigui efectiva. Per aconseguir-ho, implantarem un procés simplificat de reestructuració i cancel·lació de deutes, com a procediment senzill i accessible, que constarà de dues fases:

- Fase de conciliació davant una comissió d'endeutament (similar als serveis de conciliació laboral) per presentar proposta als creditors.
- Fase de la vista judicial, en la qual el jutge acordarà un pla de pagaments a partir de la limitació del deute hipotecari al bé hipotecat, amb opció de quitació o dació en pagament. Amb la quitació s'ajustarà el deute al valor del bé hipotecat, mentre que la dació en pagament implicarà l'adjudicació de l'immoble al creditor hipotecari a canvi de la cancel·lació completa del deute.

Es cancel·laran els deutes derivats dels procediments d'execució anteriors. Els deutes que podran incloure's en aquest procediment seran tant crèdits privats com a públics (amb la Seguretat Social i amb Hisenda); i aquest procediment serà vàlid també per a autònoms i per a petites empreses.

A partir del que hem esmentat anteriorment, es regularà la dació en pagament retroactiva, per la qual cosa es cancel·laran els deutes hipotecaris vius d'aquelles persones que hagin perdut el seu habitatge davant la impossibilitat de seguir pagant els préstecs.

064 Limitació dels incentius fiscals al deute empresarial

Limitarem, mitjançant un règim transitori, els incentius fiscals al deute empresarial per tal de contenir l'excessiu aturament.

PIMES, AUTÒNOMS I ECONOMIA SOCIAL**065 Sancions reals i efectives als qui incompleixin la llei de morositat**

Interposarem sancions reals i efectives als qui incompleixin la Llei de Morositat, que fixen en trenta dies el termini màxim perquè les administracions paguin als seus proveïdors i, en el cas del sector privat, un termini màxim de seixanta dies. En les licitacions públiques serà necessari justificar el compliment d'aquests pagaments amb les empreses subcontractades.

066 Reforç del suport a la petita empresa entre les activitats de l'ICO i la futura banca pública

Reforçarem el suport a la petita empresa entre les activitats de l'Institut de Crèdit Oficial (ICO) i la futura banca pública i, per a això, tindrem en compte criteris socials i estratègics. Canalitzarem aquests préstecs i inversions per tal de donar suport la creació d'empreses *star-tup* (empreses emergents) en sectors incipients en coneixement.

067 Quotes justes per als autònoms

Establirem quotes a la Seguretat Social percentuals i progressives en funció del rendiment net per als autònoms que facturin per sobre del salari mínim interprofessional. Estudiarem l'equiparació de les prestacions del Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA) al Règim General de la Seguretat Social. Possibilitarem el pagament trimestral, en lloc de mensual, de les cotitzacions i solament des de l'inici de l'activitat. També informatitzarem i simplifiquem els tràmits. Analitzarem, igualment, la possibilitat de desenvolupar un règim de cotitzacions a

temps parcial, de manera que es pugui estar ocupat per compte propi a mitja jornada.

068 Incorporació de la veu de l'economia social i dels autònoms en el diàleg social

Inclourem els actors de l'economia social i els autònoms a les taules de diàleg social, a través de les organitzacions que els representen, perquè les seves opinions es tinguin en compte en les decisions de gran importància.

069 Estudi del desenvolupament de la figura de l'autònom de responsabilitat limitada

Estudiarem el desenvolupament de la figura de l'autònom de responsabilitat limitada, de manera que tots els autònoms responguin als possibles deutes únicament amb els béns professionals que ells decideixin associar a la seva activitat i no amb tot el seu patrimoni (com està passant fins ara).

070 Desenvolupament d'una veritable Llei de Segona Oportunitat, també en el terreny de les pimes i els autònoms

Impulsarem aquesta reestructuració mitjançant un veritable règim de segona oportunitat i un procés simplificat de reestructuració i cancel·lació de deutes, tant per a persones físiques com a jurídiques, que realment les alliberi de deutes passats una vegada que la situació de fallida és efectiva. Els processos de resolució hauran d'incloure tots els deutes generats en la seva activitat anterior, incloses els deutes amb la Seguretat Social i Hisenda. Així mateix, facilitarem l'accés a l'assistència jurídica en els processos concursals i afavorirem la mediació extrajudicial.

071 Introducció del criteri de l'IVA de caixa com a universal i obligatori

Introduïrem el criteri de l'IVA atès que, tal com està plantejat actualment, l'IVA de caixa no és útil per a les pimes, ja que les grans empreses rebutgen les pimes que ho utilitzen per poder decidir l'IVA abans de pagar les factures. L'única forma que resulti efectiu és fer-ho obligatori per a totes les empreses.

072 Foment de l'economia social

Inclourem en un pla d'ajudes els projectes cooperatius que compleixin amb els requisits d'igualtat, de sostenibilitat i d'innovació, i promourem la creació d'un servei públic d'assessoria per a les empreses cooperatives. Reformarem la Llei de Cooperatives perquè sigui suficientment flexible, eliminant barreres administratives i inclourem figures com les cooperatives d'impuls empresarial i les cooperatives de servei públic. Afavorirem els processos de transformació d'empreses en crisi en cooperativa i societats laborals mitjançant un assessorament estratègic i tècnic, així com mitjançant la possibilitat que els treballadors puguin capitalitzar el pagament únic de la prestació per desocupació sense la necessitat d'abandonar la producció en l'empresa.

073 Potenciació d'una economia del bé comú

Potenciarem una economia del bé comú per mitjà de la introducció de mesures com un balanç del bé comú o un etiquetatge ètic, amb la finalitat d'identificar les petjades ecològica i social dels productes i la compra pública ètica. A més, impulsarem polítiques públiques orientades al foment d'un consum responsable per part dels consumidors, a partir d'accions educatives i de divulgació.

074 Suport a l'economia col·laborativa

Aprovarem una llei integral i transversal que reguli i posi en equilibri els interessos de totes les parts implicades, els seus drets i les seves obligacions (especialment en matèria fiscal i de Seguretat Social). De la mateixa manera, analitzarem la possibilitat de reconèixer alternatives monetàries (algunes ja existents) que puguin ser utilitzades localment en les transaccions efectuades per particulars en l'àmbit de l'economia col·laborativa.

075 Foment de l'emprenedoria en sectors innovadors

Recolzarem i impulsarem l'emprenedoria en sectors innovadors, particularment en l'economia digital, mitjançant l'impuls de *hubs* (petits centres de negoci) i clústers d'innovació. Afavorirem l'accés a espais de treball i de *coworking* (treball col·laboratiu) a les «incubadores» d'emprenedors i empreses *start-up*, fins a aconseguir crear una xarxa d'espais de col·laboració que permetin a petits emprenedors la mutualització de recursos, oferir serveis compartits i facilitar la innovació de forma descentralitzada, perquè la ciutadania i el teixit productiu es beneficiïn d'això. Impulsarem els fons públics d'inversió en aquests sectors i la col·laboració pública i privada per produir aplicacions digitals d'interès general. D'altra banda, regularem l'economia col·laborativa per dotar-la d'un marc legal clar i, així mateix, fomentarem la incorporació de serveis de l'economia digital i col·laborativa per part de les administracions (*sharing*).

AGRICULTURA I PESCA

076 Quotes pesqueres justes i responsables

Desenvoluparem mesures urgents que obrin un diàleg real i equilibrat entre tots els actors implicats en el sector de la pesca, amb la finalitat de millorar els criteris de transparència i gestió en el repartiment de quotes pesqueres.

Prevaldrem la responsabilitat i la sostenibilitat en la producció, així com els criteris socials d'equitat amb els qui viuen en el mar, i advocarem per un repartiment lineal de les captures amb criteris vaixell/tripulació, no transferible, concorde al nou marc de repartiment de quotes. Flexibilitzarem els pagaments de sancions i multes segons la situació empresarial. Unes penalitzacions per infraccions consistiran bàsicament en no permetre sortir a pescar per un termini determinat en funció de la gravetat de la infracció, amb la finalitat d'augmentar l'efectivitat de les multes i eliminar la sospita d'actuar de la intenció recaptatòria de les sancions.

077 Treball agrari estable

Modificarem el Programa de Foment d'Ocupació Agrària (PFEA) amb l'objectiu de garantir l'ocupació estable i sostenible en el medi rural en projectes agraris, agroalimentaris i forestals i, així mateix, en altres sectors vinculats a la conservació i el manteniment del territori i el patrimoni paisatgístic, natural i històric de les zones rurals.

Acabarem amb la dependència ciutadana i les pràctiques clientelars d'ajuntaments i empresaris de l'àmbit agrari

gràcies a l'aplicació del programa Pobresa Zero, que universalitza les rendes i possibilita limitar el requisit de la signatura de les peonades.

D'aquesta manera, tant el subsidi com la renda agrària quedaran integrats en una perspectiva que garantirà una vida digna per a un col·lectiu especialment vulnerable com és el dels treballadors agraris.

LES POLÍTIQUES MACROECONÒMIQUES EN L'ÀMBIT EUROPEU: FI DE L'AUSTERITAT FISCAL I SALARIAL

078 Assignació de 25000 milions d'euros anuals per a un Pla de Benestar Social i Modernització Econòmica que inclourà una renda garantida, la millora salarial i la reversió de les retallades sofertes des de 2010

Aprovarem un Pla de Benestar Social i Modernització Econòmica, destinat, d'una banda, a polítiques socials que reforcin l'Estat de benestar i els serveis públics relacionats amb l'atenció a les persones, i, per una altra, a inversions públiques que impulsin la creació d'ocupació i una veritable transformació de la nostra economia.

Aquest pla estarà dotat amb un increment pressupostari de 25 000 milions d'euros cada any durant tota la legislatura. Amb això, augmentarem en un punt el percentatge de despesa del PIB, i convergirem amb Europa en comptes d'allunyar-nos més, com suposaria la reducció en quatre punts percentuals que proposa el Partit Popular.

079 Augment d'entre 30 000 i 40 000 milions d'euros dels ingressos sobre el PIB

Engegarem de forma immediata una reforma fiscal progressiva i una lluita decidida contra el frau fiscal, amb la finalitat d'eleva al llarg dels quatre anys de legislatura el percentatge d'ingressos sobre el PIB, almenys entre 30 000 i 40 000 milions d'euros, amb el que escurçarem la diferència amb la mitjana europea.

080 Modificació del calendari de reducció del dèficit públic

Modificarem el calendari actual de reducció del dèficit públic amb una ampliació del termini, per fer compatible el principi d'estabilitat pressupostària amb els objectius de reducció de la desocupació, d'atenció a les necessitats socials i de modernització econòmica.

081 Abandó de la política de devaluació salarial com a via per promoure una millora de la competitivitat

Abandonarem la política de devaluació salarial com a via per promoure una millora de la competitivitat pels seus efectes socials i econòmics negatius. Per a això, derogarem les dues últimes reformes laborals i adoptarem mesures que afavoreixin un creixement suficient dels salaris i la recuperació de la seva capacitat adquisitiva. També reforçarem el paper de la negociació col·lectiva mitjançant la derogació de les mesures incloses en l'última reforma laboral, incrementarem el salari mínim i acabarem amb les retallades salarials en el sector públic.

082 Impuls d'una reforma substancial del Pacte d'Estabilitat i Creixement i del Pacte Fiscal

Impulsarem una reforma en profunditat del Pacte d'Estabilitat i Creixement, pel que eliminarem l'objectiu

d'equilibri pressupostari estructural i flexibilitzarem els objectes de deute i dèficit, amb la finalitat de que s'adaptin millor a les necessitats de cada país.

Engegarem una autèntica política fiscal europea: un pressupost comú amb un pes significatiu, un mecanisme de transferència de recursos entre països en funció de les seves situació cíclica, l'emissió d'eurobons i un major grau d'harmonització en alguns impostos, en particular el de societats.

083 **Garantia d'un nivell adequat d'inversió pública**

Garantirem un nivell adequat d'inversió pública en l'àmbit nacional (amb la introducció d'una «regla d'or» que no inclogui aquesta inversió en el còmput del dèficit) i en l'àmbit europeu (per a això caldrà incrementar la quantia del Fons per a Inversions Estratègiques fins a un 5% del pressupost de la Unió Europea, des del 1% actual).

084 **Promoció de la reforma dels estatuts del Banc Central Europeu**

Promourem la reforma dels estatuts del Banc Central Europeu (BCE) per incloure entre els seus objectius el manteniment d'un nivell adequat d'activitat econòmica i, així mateix, la creació d'ocupació, amb la intenció d'incloure al BCE en el conjunt de les institucions que apliquen la política econòmica de forma coordinada i sota un veritable control democràtic, i perquè pugui actuar com a prestador en última instància de les autoritats fiscals.

085 Impuls d'una reforma de les institucions europees que democratitzi la presa de decisions polítiques i econòmiques en l'eurozona

Impulsarem una reforma de les institucions europees que democratitzi la presa de decisions polítiques i econòmiques en l'eurozona. El govern econòmic de l'eurozona —l'Eurogrup— és una entitat que no està obligada a rendir comptes davant cap institució directament triada pels ciutadans, ni tan sols davant el Parlament Europeu, per la qual cosa recolzarem la creació d'una cambra parlamentària de l'eurozona, formada per representants dels diferents parlaments nacionals d'acord amb criteris poblacionals i territorials i, a diferència del Parlament Europeu, amb veritable capacitat legislativa i de control polític.

086 Convocatòria d'una conferència europea de deute per discutir la reestructuració coordinada dels deutes públics en el marc de la zona euro

Proposarem una modificació en els terminis de venciment dels deutes europeus en circulació, mitjançant un bescanvi de bons que faciliti que els vells títols siguin substituïts per nous títols que es mantinguin a perpetuïtat. El BCE seria la institució que hauria d'adquirir, al valor nominal, al 0% d'interès i amb l'objectiu de mantenir-los a perpetuïtat en el seu balanç. El BCE hauria de reestructurar els deutes públics de les economies de la zona euro que excedeixin del 60% del PIB.

087 **Adopció de forma immediata d'un pla de xoc per eradicar la pobresa i l'exclusió infantil en tot el territori europeu**

Adoptarem de forma immediata un pla de xoc per eradicar la pobresa i l'exclusió infantil en tot el territori europeu, amb l'aplicació estricta de la Carta Social Europea, i amb un programa comunitari d'habitatge social que inclogui la prohibició dels desnonaments de primer habitatge al territori comunitari, una carta sanitària europea que garanteixi el dret a la sanitat pública per a tothom al territori de la Unió Europea, i la potenciació de l'espai europeu d'educació i de cultura.

088 **Desenvolupament d'una assegurança de desocupació comuna que complementi els sistemes nacionals i que, en cas de crisi, actuï d'estabilitzador automàtic**

Desenvoluparem una assegurança de desocupació comuna que complementi els sistemes nacionals i que, en cas de crisi, actuï d'estabilitzadora automàtica, a més de garantir la «portabilitat dels drets» dels treballadors europeus.

089 **Creació d'un «Eurogrup Social»**

Crearem un «Eurogrup Social», que estarà compost pels ministres d'Ocupació i d'Assumptes Socials i supervisarà els desequilibris socials i la coordinació de les polítiques laborals de la zona euro.

DRET AL TREBALL I A L'OCUPACIÓ DIGNA PER A TOTES LES PERSONES. UNA POLÍTICA PER MILLORAR LES CONDICIONS DE TREBALL I AVANÇAR CAP A LA IGUALTAT DE GÈNERE

090 **Prioritat del dret al treball i de la creació d'ocupació**
 Prioritzarem la creació d'ocupació per sobre de la resta d'objectius de política econòmica. Per a això, impulsarem el compliment de l'article 40.1 de la Constitució Espanyola que estableix el següent «Els poders públics promouran les condicions favorables per al progrés social i econòmic i per a una distribució de la renda regional i personal més equitativa, en el marc d'una política d'estabilitat econòmica. De manera especial realitzaran una política orientada a la plena ocupació». Per impulsar l'esmentat objectiu, aplicarem una política fiscal expansiva que inverteixi 25 000 milions d'euros durant la propera legislatura i garanteixi la recuperació, almenys, del nivell d'ocupació laboral existent abans de la crisi.

091 **Increment gradual del salari mínim interprofessional fins a arribar a 14 pagues de 800 euros al mes al gener de 2018**

Incrementarem de forma gradual el salari mínim interprofessional (SMI) fins a aconseguir els 800 euros al mes en 14 pagues al final dels dos primers anys de legislatura, per assegurar posteriorment la convergència amb el 60% del salari mitjà que estableix la Carta Social Europea. D'aquesta manera, al final de la legislatura l'esmentat salari se situarà en un mínim de 950 euros al mes.

092 **Ple compliment de la normativa laboral**
 Assegurarem el ple compliment de la normativa laboral i reduïrem el frau en la contractació, principalment dels

contractes temporals, mitjançant una major dotació de mitjans a la inspecció de treball i un major nivell d'implicació per part de la representació dels treballadors.

093 **Reequilibri de la negociació col·lectiva**

Reequilibrarem la negociació col·lectiva i establim la preeminència dels convenis sectorials sobre els d'empresa a l'hora de reconèixer drets bàsics. Modificarem la regulació de les clàusules de desvinculació i dels convenis col·lectius. Igualment, reconeixem el grup empresarial com a unitat de negociació; per això, agruparem totes les empreses que, amb un alt grau de dependència sobre l'empresa principal, participen en un mateix procés productiu. Establirem, a més, un nou règim de vigència i pròrroga automàtica dels convenis col·lectius, amb l'objectiu de no afeblir el poder contractual de la representació dels treballadors.

Amb la finalitat de millorar l'eficàcia dels sistemes de representació en la l'empresa, ampliarem l'àmbit de representació a totes les empreses i centres de treball que manquin de representació unitària, per establir un sistema de representació sindical que agrupi totes les persones que treballin en un mateix grup empresarial.

Finalment, reforçarem les garanties per exercir el dret de vaga sota el principi d'autotutela, un objectiu que s'aconseguirà mitjançant l'eliminació en el Codi Penal dels tipus específics relacionats amb l'exercici d'aquest dret. Amb això, regularem un sistema de garanties per a les persones que decideixin participar en una vaga.

094 **Nou marc laboral**

Reformarem la contractació temporal i a temps parcial amb els següents objectius:

- Els contractes d'obra o servei determinat han de convertir-se de manera automàtica en contractes indefinits quan la seva durada sigui superior a un any, o quan es concateni una successió d'aquests contractes durant aquest període.
- Els contractes a temps parcial de temporada han de convertir-se en contractes fixos discontinus que garanteixin el dret a ser requerits novament.
- Els contractes a temps parcial hauran d'incorporar el principi de causalitat referit a la jornada necessària per realitzar la tasca objecte del contracte, hauran de fixar el còmput de la jornada amb referència setmanal i hauran d'establir un llinar mínim del 50% de la jornada habitual.

Actualment, el 76% de les persones que exerceixen un treball a temps parcial són dones, i el 60,8% de les dones que treballen a temps parcial ho fan involuntàriament. Hem d'acabar amb aquest model de treball i garantir la creació d'ocupació estable i de qualitat.

095 Impuls d'una regulació de les hores extraordinàries per evitar que es converteixin en un instrument de distribució irregular de la jornada

Impulsarem una regulació de les hores extraordinàries per evitar que es converteixin en un instrument de distribució irregular de la jornada i en una prolongació fraudulenta de la jornada de treball. Aquesta regulació tindrà com a objectius:

- Prohibir l'ús abusiu de les hores extraordinàries.
- No incentivar les hores extraordinàries estructurals.
- Dotar de suficients mecanismes legals als treballadors per garantir el seu cobrament.

096 Reforma de l'acomiadament

- Atorgarem al treballador la titularitat de l'opció en cas d'acomiadament improcedent.
- Recuperarem la figura de l'acomiadament nul per frau de llei.
- Reformarem l'acomiadament per causes econòmiques, productives, tècniques i organitzatives, pel que reforçarem la causalitat, inclourem l'obligació de l'autorització governamental preceptiva per als Expedients de Regulació d'Ocupació (ERE) i garantirem l'efectivitat del procés de negociació.

097 Impuls dels mecanismes de flexibilitat interna a les empreses

Impulsarem els mecanismes de flexibilitat interna a les empreses davant els canvis en la demanda i en el nivell d'activitat econòmica, per tal d'evitar tant la desocupació com els ajusts a través del salari.

De la mateixa manera, impulsarem legalment els mecanismes de flexibilitat interna (ja existents, però poc emprats) a través de la reducció de la jornada laboral. I per a que aquesta reducció de la jornada laboral no es tradueixi en una caiguda salarial paral·lela, enfortirem un mecanisme d'ajust que sigui similar al model alemany, en la qual la pèrdua de jornada laboral es veu compensada en termes salarials per l'Estat.

098 Cap a la igualtat de gènere en el mercat de treball: reforma del sistema de permisos per naixement o adopció

Caminares cap a la igualtat de gènere en el mercat de treball amb la reforma del sistema de permisos per naixement

o adopció, i amb l'establiment d'un calendari que augmenti l'actual permís de paternitat fins a igualar-ho amb el de maternitat. Per tal de garantir la igualtat efectiva de drets, el permís ha d'ésser:

- Igual per a cada persona progenitora i intransferible, com tota la resta de drets laborals i socials.
- Pagat al 100% del salari.
- Amb igual protecció del lloc de treball durant l'exercici dels drets de maternitat i paternitat.

Incrementarem, a més a més, les atribucions de la inspecció de treball i la Seguretat Social en matèria de prohibició de les discriminacions en la contractació, en la promoció i retribució. Establirem una comissió estatal de seguiment i control dels plans d'igualtat a les empreses, amb capacitat de proposta per tal d'eliminar les discriminacions, així com una comissió estatal de seguiment de la lluita contra l'assetjament laboral.

Abordarem, així mateix, l'objectiu específic de l'eliminació de la bretxa salarial de gènere, que actualment assoleix el 19% al nostre país.

099 Increment de la participació dels treballadors en la gestió de les empreses

Impulsarem una major participació dels treballadors en la gestió de les empreses de més de cent empleats a través de l'enfortiment dels procediments d'informació i consulta establerts en l'Estatut dels Treballadors, i mitjançant la implantació d'un sistema similar als consells de vigilància establerts a Alemanya. Impulsarem, a més a més, una llei de participació financera dels treballadors en l'empresa que, amb caràcter voluntari per part de les empreses, permeti incorporar algunes de les millors experiències de participació dels treballadors que hi ha en diversos països europeus.

100 **Reforma o regularització de les relacions de treball paralaborals**

Reformarem o regularem les relacions de treball paralaborals, per al que reconduïrem tot tipus de pràctiques d'empreses a contractes en pràctiques o de formació, eliminarem el contracte per a emprenedors i ajustarem la figura del treball autònom econòmicament dependent en l'Estatut dels Treballadors.

101 **Renda Garantida**

Crearem un programa de renda diferencial (complementària dels ingressos existents) per a totes les llars amb ingressos per sota del llindar de pobresa monetària, per al que augmentarem la quantia de la prestació bàsica per persona equivalent integrada en la unitat de convivència. La quantia inicial s'establirà en 600 euros mensuals per a les unitats de convivència d'un sol membre, i augmentarà progressivament en funció del nombre de membres (35% addicional de la renda garantida per al segon membre, i 20% per cadascun dels següents) fins un màxim de 1290 euros. Aquest pla integrarà totes les prestacions socials que es troben per sota d'aquest llindar.

102 **Programa de Renda Complementària**

Establirem un complement per a treballadors amb baixa remuneració per eliminar la discriminació que suposa la «trampa de la pobresa», i per garantir l'accés d'aquests treballadors a nivells suficients de benestar. Per aquells beneficiaris de la Renda Garantida que treballen o trobin feina, suposaria, de fet, una retirada graduada (i no sobtada) de la prestació conforme vagin augmentant els seus ingressos salarials. Aquesta mesura suposarà garantir uns ingressos mínims de 900 euros mensuals per a aquests

treballadors, que també s'incrementaran amb el nombre de membres de la unitat de convivència. Aquest complement només serà efectiu a partir d'uns ingressos reconeguts del treballador per damunt de 250 euros, per evitar possibles situacions de frau.

103 Mesures complementàries per atendre situacions d'urgència social

Posarem en marxa mesures complementàries per atendre situacions d'urgència social: desnonaments, despeses d'accés i manteniment en l'habitatge, pobresa energètica, despeses necessàries per mantenir un habitatge en condicions de dignitat, col·lectius en situació de risc de pobresa, etcètera.

104 Reversió de les retallades en el finançament de la sanitat, l'educació i la cura de les persones, de manera que el març de 2018 es recuperin els nivells anteriors a la crisi

Revertirem les retallades en el finançament de la sanitat, l'educació i la cura de les persones, de manera que en els dos primers anys de legislatura es recuperin els nivells anteriors a la crisi. A partir d'aquest moment, incrementarem la despesa per habitant, pel que impulsarem un procés de convergència que redueixi un 10% la diferència en despesa real per habitant amb la mitjana de la UE-15, amb l'objectiu d'enfortir i expandir el nostre Estat de Benestar.

105 Universalització del dret a que els serveis públics d'atenció a la dependència proporcionin una autonomia funcional plena

Universalitzarem el dret a que els serveis públics d'atenció a la dependència proporcionin una autonomia funcional

plena, amb un pla d'implantació progressiva, i equipararem, a més a més, la situació laboral de les empleades de la llar a la de la resta de persones treballadores.

106 Eliminació de tots els incentius a l'ocupació a temps parcial i avanç cap a la progressiva implantació d'una jornada laboral màxima de 35 hores setmanals, amb còmput setmanal

Eliminació de tots els incentius a l'ocupació a temps parcial i avanç cap a la progressiva implantació d'una jornada laboral màxima de 35 hores setmanals, amb còmput setmanal. Amb aquestes mesures tractarem d'evitar, d'una banda, la dualitat entre jornades laborals interminables per a algunes persones (sobretot homes), unes jornades que a més a més son incompatibles amb una adequada planificació de les cures i, d'altra banda, l'ocupació precària a temps parcial, la subocupació, les interrupcions que impedeixen un reingrés laboral en bones condicions o la pèrdua de drets socials per a altres (sobretot dones).

107 Lluita contra la bretxa salarial de gènere

Adoptarem mesures contra la desigualtat retributiva entre homes i dones que permetin fer front als diferents obstacles amb què es troben les dones a l'hora d'accedir al mercat laboral, ja sigui per compte aliè o per compte propi. En particular, establim mesures de recolzament a la participació de les dones als consells d'administració similars a les introduïdes recentment en altres països del nostre entorn, com França o Alemanya.

UN SISTEMA DE PENSIONS DE QUALITAT

108 Jubilació als 65 anys i lluita contra la pèrdua del poder adquisitiu

Derogarem la reforma de les pensions que va aprovar el Govern del PSOE en 2010, la qual cosa comporta el restabliment de l'edat de jubilació als 65 anys, i derogarem la reforma de les pensions que va aprovar el Govern del PP en 2014, amb el que recuperarem la indexació de les pensions a l'índex de preus de consum (IPC), de manera que es garanteixi al pensionista quina serà la capacitat adquisitiva de la seva pensió al llarg de tot el seu cicle com a pensionista. Es derogarà, per a això, la Llei 23/2013, de 23 de desembre, reguladora del factor de sostenibilitat i de l'índex de revaloració del sistema de pensions de la Seguretat Social.

109 Compromís de garantir la sostenibilitat del sistema de pensions amb la introducció progressiva del finançament per via impositiva

Garantirem la sostenibilitat del sistema de pensions amb la introducció progressiva del finançament per via impositiva tant per a les pensions de mort i supervivència (viudetat, orfandat i favor de familiars), que es paguen actualment amb càrrec a la Seguretat Social, com per a l'increment de la despesa derivada de l'augment en l'esperança de vida de les noves cohorts de pensionistes que s'incorporen al sistema en el cas de les pensions contributives.

110 Revisió i progressiva supressió dels règims especials de cotització per a noves afiliacions

Abolirem els règims especials, llevat els que es justifiquin per la pròpia naturalesa del treball, per a tots

aquells treballadors que s'incorporin per primer cop a la Seguretat Social.

111 Foment de la previsió col·lectiva de caràcter públic enfront la individual

Fomentarem la previsió col·lectiva de caràcter públic enfront la individual i, en qualsevol cas, eliminarem els beneficis fiscals per a la previsió complementària individual, com al cas dels plans de pensions privats.

112 Augment de les pensions no contributives

Dissenyarem una estratègia que permeti l'augment progressiu de les pensions no contributives al llarg dels quatre anys de legislatura.

113 Eliminació del límit màxim a les cotitzacions dels salaris més alts

Eliminarem el límit màxim a les cotitzacions, sense necessitat d'incrementar la pensió màxima en similar proporció.

DEMOCRÀCIA SOCIAL

SANITAT

114 Accés universal a la targeta sanitària

Durem a terme una modificació legislativa orientada a blindar el caràcter universal de la sanitat espanyola. Amb això garantirem que el nostre sistema de salut compleixi amb els drets humans:

- Cobertura sanitària universal: dret a la targeta sanitària per a totes les persones, també per als immigrants o emigrants de nacionalitat espanyola, els quals perden l'accés a la cobertura sanitària universal noranta dies després de la seva sortida del país.
- Derogació del Reial decret 16/2012, de 20 d'abril, de mesures urgents per garantir la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut i millorar la qualitat i seguretat de les seves prestacions, mitjançant el qual es va destruir la universalitat de l'assistència sanitària a Espanya.

115 Increment del pressupost públic en sanitat en 8 800 milions d'euros

Davant de les retallades de la despesa sanitària escomeses en l'última legislatura, revertirem de manera immediata el pressupost anual destinat a despesa sanitària per recuperar durant el primer any de legislatura els nivells de dotació previs a 2012.

116 Ampliació de la cartera de medicaments finançats

Estudiarem i avaluarem la cartera de medicaments finançats pel sistema sanitari per després procedir a la seva ampliació.

117 Prescripció responsable de medicaments: un model que dispensa dosi i no capses

Dissenyarem un pla estatal orientat al canvi gradual en el model de prescripció i dispensació de medicaments en el sistema públic. Promourem l'obertura de negociacions conjuntes amb els laboratoris per a la reformulació dels mecanismes d'empacat (monodosis i altres variacions) i dispensació de medicaments, de manera que sigui possible prescriure i dispensar en tots els punts autoritzats únicament el nombre de dosis necessàries en cada tractament.

118 Universalització de les receptes electròniques: estalvi en el temps dels professionals i en els diners de tothom.

A iniciativa del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, dissenyarem una plataforma que faci reconeixibles les receptes electròniques de totes les comunitats autònomes en les quals ja estan implantades; i, així mateix, elaborarem una proposta per incentivar activament la seva implantació en aquelles comunitats en les quals encara no existeix.

119 Aliments sense contaminants: prohibició de l'ús de bisfenol A

Implementarem una política activa d'eradicació de productes contaminants en l'alimentació. En aquest sentit, prohibirem l'ús del bisfenol A (BPA) en la fabricació de qualsevol tipus de material que pugui entrar en contacte amb aliments i begudes (portaviandes, llaunes, biberons, etcètera), per això dissenyarem una legislació similar a la desenvolupada a França en 2012.

- 120 Llei per a la Lliure Disposició de la Pròpia Vida**
 Aprovarem una llei que possibiliti la lliure disposició de la pròpia vida i que reguli el marc de la presa de decisions sobre aquest tema. Igualment, derogarem l'apartat 4 de l'article 143 del Codi Penal.
 Promourem un debat entre la ciutadania i els professionals de la salut sobre el grau d'autonomia de les persones en la presa de decisions relativa als últims moments de la vida, sobre el testament vital i de la mort digna.
- 121 Medicaments: I+D+i i transparència**
 Iniciarem una estratègia estatal orientada a incidir en la innovació dins de l'àmbit dels medicaments, guiada pels criteris de salvaguarda del dret a la salut i la cobertura universal de pacients i malalties.
 Treballarem per implementar mecanismes que garanteixin preus justos per a les patents registrades per laboratoris que reben finançament públic a través del suport fiscal a la I+D+i. Buscarem vies d'acord amb els laboratoris per posar fi a l'especulació dels preus dels medicaments al mercat mundial.
- 122 Les TIC al servei de la salut: creació d'una plataforma digital estatal d'accés a les històries clíniques**
 A proposta del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, dinamitzarem la plataforma digital que facilita l'accés a les històries clíniques dels pacients a qualsevol usuari autoritzat del sistema sanitari. Gràcies a les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC), l'accés a les històries clíniques constituirà una garantia per a la salut dels pacients i un mecanisme d'estalvi per al sistema, doncs evitarà la duplicació de proves innecessàries.

123 La salut: un enfocament transversal a totes les polítiques públiques

Elaborarem una línia d'actuació estatal destinada a incorporar la salut com a qüestió transversal a totes les polítiques públiques: ocupació, habitatge, alimentació, infraestructures, educació, justícia, infància, etcètera.

Adoptarem les propostes i les estratègies del l'Organització Mundial de la Salut (OMS) per actuar de manera integral sobre els determinants socials de la salut.

124 I+D+i: potenciació de les línies de recerca i actuació sobre gènere i salut

Recolzarem la creació de línies d'estudi i recerca en el camp de la salut i del gènere. Per això, desenvoluparem línies de recerca orientades a identificar la mediació del gènere en la salut i en la malaltia, així com mecanismes que traslladin al sistema sanitari les principals conclusions que es derivin de la recerca.

125 RedETS: avaluació dels programes que aporten més salut a la gent

Ampliarem la responsabilitat assumida per la Xarxa Espanyola d'Agències d'Avaluació de Tecnologies Sanitàries i Prestacions del Sistema Nacional de Salut (RedETS) per compilar, estandarditzar i publicar tota la informació relativa a l'avaluació de les polítiques públiques en el camp de la salut.

126 Un règim únic per a tothom: la Seguretat Social

Engegarem un procés progressiu de convergència dins de la Seguretat Social de la multiplicitat de règims especials existents.

Promourem l'homogeneïtzació de la cartera de prestacions per a tot el personal funcionari.

127 Llei de Transparència del Sistema Sanitari

Aprovarem una Llei de Transparència del Sistema Sanitari que animi a la participació dels professionals i la ciutadania, que obligui a la transparència en la gestió dels recursos i processos de contractació, que avaluï les polítiques públiques sobre salut i generi mecanismes de rendició de comptes.

128 Aprovació d'una «Llei Celíaca»

Amb la finalitat de modernitzar una legislació que s'ha quedat obsoleta enfront de l'avanç de la ciència mèdica, començarem per promulgar una «Llei Celíaca», ja que els celíacs pateixen dificultats per accedir als aliments bàsics que garanteix la Constitució espanyola.

Combatrem la discriminació laboral i escolar, tant en l'àmbit públic com en el privat, de les persones que sofreixen malalties que tenen un tractament eficaç, com ara celíacs i diabètics.

La «Llei Celíaca» es basarà en els següents principis:

- Recerca, prevenció, promoció i tractament relacionat amb la malaltia celíaca.
- Creació i publicació d'un llistat d'aliments sense gluten, de gestió pública per evitar clientelismes i especulacions. Identificació d'aquests aliments i de la publicitat que els dona a conèixer mitjançant un segell controlat pel Ministeri de Sanitat, en el qual s'especifiqui el seu origen completament públic.

- Inclusió de l'opció lliure de gluten en totes les accions del Govern destinades al suport alimentari de la població.
- Optimització de les estratègies d'intervenció socio-sanitària per garantir un diagnòstic i un tractament precoç de la malaltia celíaca, així com un adequat seguiment del pacient.
- Elaboració d'una guia de bones pràctiques clíniques, publicada i distribuïda entre els treballadors sanitaris, que serà revisada i actualitzada anualment.
- Incentivament i promoció de restaurants, bars i forns de pa, per a l'elaboració i venda d'aliments lliures de gluten.
- Realització de controls periòdics per a la detecció de la celiaquia a infants en edat d'escolaritat obligatòria.

Finalment, estudiarem diferents ajudes directes a celíacs, independentment de la seva edat, en funció del seu grup poblacional (famílies nombroses, aturats/ades i persones que percebin un subsidi no contributiu, jubilats/ades, discapacitats/ades, grups en risc d'exclusió social) i segons les normes que determini el Ministeri de Sanitat.

HABITATGE I SUBMINISTRAMENTS

129 Fi dels desnonaments i despenalització de l'ús d'habitatges buits i abandonats

Promourem una llei orgànica de protecció del dret a la inviolabilitat del domicili i prohibició dels desallotjaments forçosos sense alternativa habitacional, de manera que

en cap cas es podrà realitzar el desallotjament o desnonament de persones en situació de vulnerabilitat, ja sigui per impagament de lloguer o ocupació en precari motivada per la falta d'habitatge, sense que l'administració competent garanteixi un reallotjament adequat.

Treballarem en l'habilitació de processos judicials garantistes en els casos en els quals pogués produir-se una restricció del dret a la inviolabilitat del domicili.

Promourem la despenalització de l'ús d'habitatges buits i abandonats.

130 Dret a la dació en pagament

- Limitació de la responsabilitat del deutor hipotecari al ben hipotecat.
- Dret a la dació en pagament amb caràcter retroactiu.

131 Accés garantit als subministraments bàsics

Garantirem l'accés als subministraments bàsics com a part del dret a un habitatge digne i adequat. Per facilitar que així sigui, proposem el següent:

- El dret al contracte de subministrament només requerirà l'empadronament.
- S'impediran els talls de subministraments bàsics d'aigua, llum i gas a aquelles persones i unitats familiars que estiguin patint una situació de vulnerabilitat.
  - El pagament dels subministraments bàsics per a les famílies en aquesta situació es farà d'acord amb la capacitat adquisitiva de la unitat familiar, respectant sempre els estàndards de l'Organització de les Nacions Unides (ONU).

- Les despeses associades a garantir aquest dret i el deute acumulat que no puguin ser cobertes per les persones vulnerables seran assumides per les empreses subministradores, que hauran de complir amb els estàndards de responsabilitat social corporativa imposats per la llei.

A més, estudiarem la possibilitat de crear una empresa subministradora pública.

132 Lloguer estable i assequible

Promourem una reforma de la Llei 29/1994, de 24 de novembre, d'arrendaments urbans, per facilitar un lloguer estable i assequible:

- Es regularà el lloguer per protegir a la part en general més feble en els contractes d'arrendament: els inquilins.
- S'introduiran mecanismes per assegurar la renda i la seva estabilitat, de manera que s'allargui el termini mínim per prorrogar el lloguer de l'habitatge habitual fins als cinc anys.
- Quan l'arrendatari pertanyi a un col·lectiu especialment vulnerable i l'arrendador sigui un gran propietari d'habitatges (és a dir, propietari d'almenys deu habitatges), es produirà una pròrroga automàtica del contracte de lloguer.
- Es garantirà el lloguer social per a les persones deutors de bona fe i les seves unitats familiars que, després d'haver cedit o perdut en execució hipotecària el seu habitatge únic i habitual, no disposin d'alternativa habitacional. Els garants d'aquest lloguer social seran els grans propietaris d'habitatge,

en especial les entitats financeres i filials immobiliàries, els fons «buitre» i les entitats de gestió d'actius (inclosos els procedents de la reestructuració bancària i les entitats immobiliàries), en les mans de les quals es troben pisos buits amb els quals es crearà un parc públic d'habitatge en lloguer social, una vegada que l'Administració reguli aquest procés mitjançant una llei.

- Igualment, es regularà per llei el concepte de lloguer social, que no podrà superar el 30 % de la renda familiar (subministraments bàsics inclosos). Així mateix, es tindrà en compte la delimitació del nombre de membres de la unitat familiar per reduir la quantia fins a un llindar sostenible.
- Modificar el procediment de desnonament en règim de lloguer per a garantir el dret de defensa dels inquilins.

133 Garanties de defensa i de prova en el procediment de l'execució hipotecària

Canviarem el procediment d'execució hipotecària per garantir tots els mitjans de defensa i de prova per a la protecció del deutor hipotecari, en compliment de les sentències del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (entre d'altres, l'assumpte C-415/11, Mohamed Aziz contra CatalunyaCaixa, sentència del 14 de març de 2013; i l'assumpte C-169/14, Sánchez Morcillo contra BBVA, sentència del 17 de juliol de 2014) per a cessar en l'incompliment de la Directiva 93/13 de la Unió Europea sobre les clàusules abusives en els contractes celebrats amb consumidors i l'article 47 de la Carta dels Drets

Fonamentals de la Unió Europea, així com amb el protocol facultatiu del Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals.

134 **Reforma de la Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge**

Proposem un nou concepte de planificació de l'habitatge amb dues grans novetats: afecta a l'habitatge privat i s'estableixen mesures de foment, d'intervenció i control del mercat.

- Crear un concert institucional per establir les directrius a la programació en matèria d'habitatge.
- Regular la composició d'una Mesa de Concertació amb representació de l'Estat, de les comunitats autònomes, dels municipis, de les associacions d'habitatge públic, del tercer sector, dels inquilins, etcètera.
- Prohibir la privatització del parc públic d'habitatge en lloguer.
- Crear figures jurídiques que incentivin la cessió en usdefruit dels propietaris a l'Administració Pública d'habitatges per a la creació del parc públic de lloguer social (garantia de cobrament i conservació).
- Definir el procediment sancionador en cas d'incompliment de la funció social de l'habitatge per part dels propietaris de més de deu habitatges, amb especial agreujant per a les situacions d'abandó, pel menyscapte que suposa per al dret a la ciutat i a la convivència. El procediment contemplaria la cessió obligatòria en els casos greus.
- Gravar un impost als propietaris d'habitatge buit.

- Calcular el percentatge d'habitatge disponible per a lloguer assequible.
- Establir un marc de negociació entre l'Estat, la banca i els fons, en el qual s'exigeixin, a canvi dels milers de milions d'euros que va costar el rescat a la banca, certes compensacions per poder generar el parc d'habitatges de lloguer social i assequible.
- Reconèixer i promocionar noves formes de tinença, com la cessió d'ús, l'usdefruit o les cooperatives de lloguer.
- Promoure nous professionals i nous models de gestió per relançar l'habitatge públic i generar una economia social entorn d'aquest bé de primera necessitat, que permeti defensar, reforçar o crear (segons els casos) entitats públiques al servei de l'habitatge; cooperatives d'habitatge en règim de cessió d'ús; empreses privades, professionals, sense ànim de lucre o amb ànim de lucre limitat que gestionin habitatge assequible d'acord amb les polítiques públiques, encara que es garanteixi la seva independència; i entitats del mateix tipus que les anteriors, però que gestionin lloguer social (i que, per tant, requereixin i rebin més ajudes públiques per poder operar).
- Promoure les associacions d'inquilins, amb la finalitat de defensar els interessos d'aquest col·lectiu en relació amb el mercat (millors serveis) i les administracions (més i millors ajudes).

135 **Garantia constitucional dels drets socials**

Modificarem l'article 53 de la Constitució espanyola per equiparar els drets econòmics, socials i culturals als drets civils i polítics.

EDUCACIÓ

136 13 700 milions d'euros per a l'educació pública: places escolars gratuïtes i de proximitat per a tots els nens i totes les nenes

Procedirem a l'increment progressiu de la partida destinada a educació al llarg de tota la legislatura fins a aconseguir els 13 700 milions d'euros al final de 2020.

Si és possible, tractarem d'aconseguir l'objectiu de 15 600 milions d'euros en despesa educativa, la qual cosa ens situaria en l'actual mitjana de despesa dels països de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE), amb un 5,6% del PIB. Es treballarà per aconseguir que, a llarg termini, la despesa educativa a Espanya aconsegueixi el 7% del PIB.

Promourem l'educació pública, gratuïta, laica i de qualitat com a eix vertebrador del sistema educatiu, i garantirem que, una vegada passat l'equador de la legislatura, hi haurà places escolars públiques gratuïtes de proximitat al domicili familiar per a tots els nens i totes les nenes:

- L'oferta de places escolars concertades seguirà finançant-se amb recursos públics només en els casos en què sigui necessari, és a dir, a causa d'una insuficiència de l'oferta a la xarxa pública (amb la finalitat de pal·liar aquestes insuficiències, s'incrementarà progressivament el percentatge dels fons públics destinats a la xarxa pública).
- S'oferirà una educació laica, en considerar-se que les creences religioses formen part de la intimitat de cada persona.

- Fixar la inclusivitat, i assegurar la igualtat d'oportunitats després de la finalització de l'etapa obligatòria.
- Promoure la creativitat, el pensament crític, l'esperit solidari i el profund respecte amb els drets humans i el medi ambient.

137 Una nova Llei d'Educació, que neixi del debat i la participació de tota la comunitat educativa

Derogarem la Llei Orgànica per a la Millora de la Qualitat Educativa (LOMCE) i promourem un ampli debat en la comunitat educativa per tal de formular una nova Llei d'Educació que compti amb la major participació i el major suport possible de la comunitat educativa. Els nostres objectius seran:

- Posar fi a la inestabilitat del sistema educatiu espanyol que, en els últims trenta-tres anys, ha elaborat set lleis diferents sense comptar gairebé amb la participació de la comunitat educativa.
- La nova Llei d'Educació buscarà el desenvolupament personal i social de les persones al llarg de tota la vida. També estarà molt present l'educació ambiental com a part del desenvolupament curricular dels centres.

138 Pla Estatal d'Educació Inclusiva

Elaborarem un Pla Estatal d'Educació Inclusiva que reconegui la diversitat de l'alumnat i garanteixi la seva plena integració, tant en l'ensenyament obligatori com en el postobligatori.

- L'escolarització de l'alumnat amb diversitat funcional es realitzarà en centres ordinaris, proveïts dels

recursos materials i personals necessaris per a la seva educació.

- Els centres d'educació especial actuals i el seu personal s'integraran a la xarxa d'ensenyament ordinari, i es podran establir com a centres de recursos per a l'educació especial.
- La formació contínua del professorat en metodologies pedagògiques innovadores i inclusives serà d'obligat compliment. Cada any es programarà el finançament del servei en funció del nombre d'alumnes i de la seva ubicació.

Igualment, establim un nou procés de baremació de ràtios professionals/alumnes en l'atenció educativa de l'alumnat amb necessitats especials, que tingui en compte no solament el nombre d'alumnes, sinó també les seves característiques personals i familiars, les del centre i, així mateix, les característiques sociodemogràfiques de l'entorn del centre. En última instància, l'assignació de recursos es realitzarà atenent al criteri dels professionals de l'ensenyament del centre i en cap cas a criteris únics de proporció de l'alumnat amb necessitats especials.

139 Dret a una educació vehiculada en les llengües cooficials

A més del castellà, idioma oficial en tot el territori estatal, existeixen altres llengües amb diferent estatus jurídic en els seus respectius estatuts d'autonomia. Totes elles, al costat del castellà, són patrimoni cultural i lingüístic de tot l'Estat.

Ja que la ciutadania té dret al fet que els seus estudis estiguin vehiculats en aquestes llengües, és necessària la

normalització lingüística a través del respecte a les decisions culturals i pedagògiques que han adoptat les diferents comunitats autònomes i a la Carta Europea de les Llengües Minoritàries o Regionals. Per això, garantirem l'accés a l'aprenentatge en les llengües cooficials a qualsevol territori de l'Estat, a través de centres específics i de la promoció dels intercanvis escolars entre comunitats autònomes. I es fomentarà la identitat cultural mitjançant el coneixement de l'entorn i la interculturalitat, amb un currículum adaptat a la llengua i cultura de cada territori de l'Estat espanyol.

140 Pla d'Aprenentatge Integrat de Llengües Estrangeres
Desenvoluparem un Pla d'Aprenentatge Integrat de Llengües Estrangeres per a l'educació primària i secundària, orientat a millorar l'aprenentatge de les llengües estrangeres i combatre la segregació social associada al currículum diferenciat en els actuals programes.

- El pla haurà de garantir que no representa una desigualtat per a l'alumnat de diferent origen social.
- El pla es desenvoluparà durant quatre cursos escolars: durant el primer any es realitzarà un diagnòstic i una avaluació de la situació actual, i es crearà un nou pla consensuat amb la comunitat educativa. Durant el segon i el tercer any es crearà un programa pilot en diversos centres, que se sotmetrà a avaluació. I, finalment, durant el quart any s'estendrà a tots els centres escolars del país.

141 Normalització de les metodologies participatives
Promourem el desenvolupament de noves pràctiques educatives basades en metodologies actives i participatives de l'alumnat, per al que s'integrarà el coneixement

que l'alumnat construeix col·lectivament, es potenciarà el desenvolupament de les intel·ligències múltiples harmonitzades i es generaran espais creatius i col·laboratius entre alumnat i professorat.

Apostarem perquè l'ensenyament de les arts enforteixi una visió del món des de la sensibilitat, l'emoció i el desenvolupament de la cognició.

Desenvoluparem un pla estatal per a la promoció de biblioteques d'aula, el programari lliure i recursos educatius oberts, les pàgines web i altres formes de magatzematge d'informació i recursos de caràcter cooperatiu.

Engegarem sistemes per a la transferència, l'extensió i el perfeccionament de les experiències innovadores.

142 Generalització dels centres integrats d'ensenyaments de règim general i especial de música i dansa

Estendrem els centres integrats en els quals s'imparteixen de forma simultània els ensenyaments de règim general i els ensenyaments de règim especial de música i dansa, i fomentarem la normalització dels cossos docents dels conservatoris en totes les etapes de l'educació artística.

Així mateix, integrem els ensenyaments artístics superiors en el sistema universitari.

143 Intel·ligència emocional

Incorporarem una assignatura sobre intel·ligència emocional a l'Educació Secundària Obligatoria (ESO), així com una estratègia de formació de formadors que permeti la incorporació de les eines de la psicologia cognitiva, la psicoanàlisi i altres branques de la psicologia al conjunt de les estratègies pedagògiques de l'aula.

144 Dotació de majors competències als consells escolars
 Recolzarem que el consell escolar —màxim òrgan de govern a cada centre— sigui qui triï al director o directora del centre, participi en el projecte educatiu i en les seves decisions de millora. Aquesta participació dels consells escolars constitueix la millor garantia de participació democràtica de tota la comunitat educativa.

Els consells escolars elaboraran els reglaments orgànics de cada centre amb la participació de la comunitat educativa, i seran garantits per una inspecció d'educació totalment independent.

145 Nou sistema d'accés a la funció pública docent
 Instaurarem un nou sistema d'accés a la funció pública docent, que estigui sustentat en criteris d'objectivitat i transparència, en el qual s'avaluin coneixements específics d'àrea o matèria, així com la capacitat pedagògica i les habilitats professionals, amb un ampli període de pràctica i una ponderació tant dels mèrits professionals com acadèmics.

Revisarem i crearem un nou model de borses d'interinatge, per a això dotarem als centres de plantilles més estables (actualment ocupen un alt percentatge d'inestabilitat laboral).

A més, vivim en un context social en evolució, amb cultures en transformació i innovacions pedagògiques, que no demanda una educació estàtica. Apostarem, per tant, per uns professionals preparats per a la innovació, l'evolució, la flexibilitat i la competència, establint una formació inicial que asseguri una sòlida formació pedagògica i una pràctica adequada a les noves metodologies

i reptes educatius. Entenem que el desenvolupament professional ha de produir-se al llarg de tota la docència, la qual cosa afavorirà la formació en igualtat de gènere i coeducació, en assetjament escolar, en multiculturalitat i en el respecte al medi ambient, així com en el treball col·laboratiu amb les famílies i en el disseny de programes per afavorir l'equitat.

146 Disminució de la ràtio d'alumnat per aula

Advocarem per la disminució de la ràtio d'alumnat per aula per tornar a la situació anterior al 2008, amb màxims de 8, 12 o 16 alumnes en primer cicle, i amb un màxim de 20 alumnes en segon cicle d'educació infantil. Es buscarà l'aproximació gradual a les recomanacions realitzades per la Xarxa d'Atenció a la Infància de la Comissió Europea: 25 alumnes en primària i secundària; 30 alumnes en batxillerat; 15 alumnes en formació professional bàsica, i 25 alumnes en els cicles formatius de grau mitjà i superior.

Recuperarem, amb caràcter urgent, les ràtios per obrir i tancar escoles dins del món rural: 5 per obrir-les i 3 per tancar-les.

Aplicarem coeficients de reducció en funció dels alumnes amb necessitats educatives especials presents a l'aula.

Reduirem les hores de docència directa amb la finalitat de fer viable una educació de qualitat, que contempli en l'horari del professorat els temps necessaris per a la coordinació dels equips i la recerca i reflexió sobre la pràctica docent.

147 Pla de Suport a Centres i Equipaments Escolars

Elaborarem un pla de centres i equipaments escolars per assegurar una oferta pública en tots els racons de l'Estat:

- El pla contemplarà el progressiu increment pressupostari necessari perquè s'assegurin uns requisits mínims per a tots els centres escolars de l'Estat en dotacions de recursos materials i infraestructures.
- Els centres de nova construcció comptaran amb experts en educació per edificar centres escolars adaptats per a l'ensenyament, on s'atenguin les necessitats de l'alumnat amb diversitat funcional i, en definitiva, es garanteixin les arquitectures, espais i temps que ajudin al bon fer tant del professorat com de l'alumnat.

148 Educació infantil de 0 a 6 anys universal i gratuïta

Posarem els mitjans pressupostaris per oferir una educació infantil de 0 a 6 anys que sigui universal, gratuïta i de qualitat, i li atorgarem una identitat educativa plena i pròpia en les mateixes condicions ponderades que la resta de les etapes del sistema educatiu. Per a això, elaborarem un projecte de llei que garanteixi l'estabilitat de la xarxa d'escoles infantils públiques i l'accés dels usuaris en igualtat de condicions.

Així mateix, desenvoluparem un pla específic de coeducació en aquesta xarxa, com a primer pas cap a una educació no sexista, i generarem espais per a la capacitat en criança respectuosa i per a l'acompanyament a demanda de famílies i docents, amb l'objectiu de desenvolupar les seves habilitats educatives i de relació amb els menors.

Recolzarem especialment, amb caràcter preventiu i d'intervenció social, a les famílies en situació de vulnerabilitat social.

149 Formació Professional realment gratuïta en tots els nivells

Ampliarem l'oferta de Formació Professional a la xarxa de centres públics amb una planificació que respongui a les demandes del mercat laboral i a l'àmbit territorial, sobretot en el món rural, amb una dotació suficient de recursos humans i materials, per millorar els nivells d'educació i la qualificació de la població. Així, evitarem que un elevat nombre de joves es quedi sense plaça a centres públics, cosa que succeeix en l'actualitat.

Es regularan els aspectes docents i laborals en els convenis de formació a centres de treball, de forma que les empreses assumeixin la seva responsabilitat social i l'alumnat obtingui una remuneració adequada, amb el consegüent benefici per a ambdós. El nombre d'hores de formació en els centres de treball serà el necessari per obtenir les competències corresponents sense que pugui anar en detriment de les hores de formació en el centre educatiu. L'experiència actual de Formació Professional dual i estesa se suspendrà fins que es proposi un nou disseny, ja que no compleix els requisits mínims de qualitat ni en la seva vessant formativa ni en la seva vessant laboral.

150 Nova Llei d'Universitats

Promourem una nova Llei d'Universitats, que inclogui la millora del seu finançament, en el marc d'un augment de la inversió pública en R+D+i per sobre del 2 % del PIB.

- Aquesta llei es complementarà amb l'Estatut del Personal Docent i Investigador que contempli la reinserció de joves científics, l'estabilitat en la carrera docent i investigadora i mecanismes que afavoreixin la igualtat de gènere.

- La qualitat de les universitats es basa en la del seu personal, que es garantirà amb una reforma de l'avaluació i acreditació que respecti la diversitat d'objectius docents i de recerca i l'autonomia universitària.
- La Llei d'Universitats inclourà igualment una reforma de la seva governança, que asseguri la participació de la comunitat universitària i la protegeixi, com a servei públic, d'interessos corporatius interns i externs i que, així mateix, garanteixi la transparència en la seva gestió i la rendició de resultats davant la societat (a la qual ha de servir).

151 Taxes universitàries accessibles per a totes i tots

No pot concebre's una transformació profunda de la societat sense una participació destacada de les universitats. Amb la nostra proposta volem crear les condicions que afavoreixin la sinergia imprescindible entre l'esforç científic i docent que s'hi realitza i la millora en la vida de totes les persones del nostre país. Per a això, proposem: Garantir l'accés universal a qualsevol nivell dels estudis superiors, mitjançant una reducció de les taxes i un augment de les beques, de forma que ningú quedi exclòs per raons socioeconòmiques.

Serà fonamental el compromís social de les universitats i que el mapa de titulacions i la R+D+i apostin per línies de docència i recerca orientades al benestar de les persones i amb capacitat per generar un retorn al conjunt de la societat.

S'impulsarà la coordinació entre els nivells autonòmic i estatal, així com la col·laboració amb els centres de secundària i de Formació Professional.

152 Educació al llarg de la vida: educació per a adults

Ampliarem el nombre de centres educatius públics que imparteixen ensenyaments en les modalitats de nocturn, a distància i per a persones adultes.

Recuperarem horaris flexibles i adequats a la impartició de la docència en els Centres d'Educació per Persones Adultes (CEPA), a fi de possibilitar d'aquesta manera tant l'aprenentatge al llarg de la vida com la conciliació de la vida familiar i laboral. I recuperarem igualment l'orientació psicopedagògica en els CEPA, que es realitzarà en coordinació amb els agents socials de l'entorn. Elaborarem de forma participativa un Pla de Educació d'Adults, que inclourà ensenyaments com l'alfabetització tecnològica i els idiomes, segons la demanda social. Amb aquest pla es recuperaran les plantilles d'acord amb les necessitats reals de l'oferta educativa.

Tot l'esmentat anteriorment es realitzarà intentant garantir la cooperació i la coordinació de l'educació d'adults amb els municipis adherits (Carta d'Adhesió), per promoure un treball conjunt i orientat a la població local.

153 Reforma universitària participativa

Obrirem a la participació les institucions universitàries com a pas previ a tota aquesta reforma:

- S'augmentaran les enquestes d'avaluació en tots els nivells de la gestió i per a tots els membres de la comunitat universitària.

- S'inclourà la participació en els departaments de qualitat i s'implementaran programes de col·laboració dels sectors universitaris amb altres centres educatius i amb la societat civil.

Fomentarem aquesta cooperació dins del sistema amb la posada en marxa d'un procés participatiu de reforma de la universitat, que associï la consecució de finançament extra amb la culminació d'uns objectius acordats mútuament.

A la pràctica, a més del finançament general derivat de les transferències a les comunitats autònomes, l'Estat aportarà un finançament complementari per donar suport a aquelles universitats que apostin per augmentar l'impacte social de les seves investigacions o implantin mesures per millorar les condicions de conciliació familiar, la igualtat de gènere, la transparència i la democratització institucional.

L'estratègia per a cada centre serà revisada anualment en funció dels objectius acordats. Aquests objectius no han d'implementar-se necessàriament de la mateixa manera, sinó que poden variar segons les necessitats de cada universitat.

154 **Consorci universitari per a la gestió de despeses**

Crearem un consorci universitari que impliqui les universitats públiques, les comunitats autònomes i el Govern a fi de reforçar el sistema públic d'ensenyament i recerca.

Des d'aquest consorci es coordinarà la creació d'òrgans mancomunats en els àmbits autonòmic i estatal que comparteixin despeses en el finançament de serveis i cursos: subscripcions online, grans infraestructures de

recerca, compres de material, optimització o renovació de recursos informàtics.

155 **Fi de la precarietat del professorat universitari**

La reducció de la taxa de reposició (primer al 10 % i després al 50 %) ha suposat un cop decisiu a la qualitat de l'ensenyament universitari. Per resoldre la dramàtica situació actual, recuperarem el professorat suficient i acabarem amb la precarització perquè no se'n ressenti la qualitat educativa:

- Reduirem la relació alumne/professor del 13/1 actual a 10/1 al final de la legislatura.
- Establirem per llei el percentatge màxim de professorat associat que pot haver-hi en una universitat (10 %), amb un tractament especial per als graus de la branca biosanitària, els associats de la qual presenten unes característiques especials.
- Augmentarem la taxa de reposició de forma immediata i incondicionada fins a compensar les pèrdues de professorat dels últims anys. La taxa mai serà inferior al 100 %.
- Promocionarem la jubilació parcial voluntària entre el funcionariat més gran de seixanta anys, de manera que es puguin dedicar esforços a rejuvenir les plantilles sense perdre l'experiència acumulada (*Late Career Fellowship*).

156 **Reforma de l'Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad i Acreditación (ANECA)**

- Reformarem el sistema d'avaluació per garantir els objectius docents, de recerca i de divulgació del

coneixement, així com els principis d'igualtat i qualitat de l'ensenyament i l'autonomia universitària.

- Adequarem les avaluacions a la realitat universitària, mitjançant mecanismes per a la participació de la comunitat universitària a través de representants escollits democràticament.
- Inclourem avaluacions externes amb paràmetres internacionals complementaris als que hagin funcionat fins al moment i adequats a la lògica interna de cadascuna de les disciplines i àrees de coneixement.
- L'ANECA crearà un segell de «Dona i Ciència» per certificar els centres amb provada trajectòria en la igualtat d'oportunitats. Entre els criteris per obtenir aquest distintiu, es valorarà la presència de dones en la composició dels comitès científics i acadèmics, la implementació de protocols d'actuació contra l'assetjament o les contractacions de personal a partir de criteris d'igualtat en les polítiques de conciliació.

INFÀNCIA

157 Per una infància sense deures

Després de sis hores de jornada laboral-escolar, les nostres nenes i nens de primària arriben a casa per continuar aquesta jornada, que pot arribar fins i tot a les vuit o deu hores alguns dies. Hi ha moltes i diverses formes d'aprendre: jugant, imaginant, creant, dibuixant o desenvolupant activitats extraescolars amb les quals gaudixin realment.

Per això, proposem que a la nova Llei d'Educació s'hi contempli el descans, i el gaudir joïós dels nostres nens

i nenes després de la seva jornada escolar, i per aconseguir-ho dissenyarem un sistema educatiu on es promogui un altre tipus d'ensenyaments i aprenentatges. D'aquesta manera, es realitzaran les tasques escolars a l'escola, amb un temps real perquè es puguin finalitzar, mentre que el treball que es desenvolupi a casa serà només aquell que no hagi donat temps a acabar en l'àmbit escolar. Així, els nostres nens i les nostres nenes podran gaudir de temps lúdic i dels seus pares.

158 Mesures urgents contra la pobresa infantil i l'exclusió social

Desenvoluparem un Pacte d'Estat per la Infància que blindi els drets de la infància i l'adolescència per garantir la igualtat d'oportunitats entre nenes, nens i adolescents (donada la seva condició de vulnerabilitat) i reduir la pobresa infantil. Aquest pacte comportarà les mesures següents:

- Una renda garantida amb revisió a l'alça en funció dels nens i les nenes presents a la unitat familiar.
- Pujades progressives en el salari mínim interprofessional, amb l'objectiu d'aconseguir els vuit-cents euros mensuals el 2018.
- Desenvolupament de plans específics de formació i activació de l'ocupació destinats a fomentar l'ocupabilitat dels adults amb nens, nenes o persones dependents al seu càrrec, especialment en els casos de dones amb nens al seu càrrec o adults de famílies monoparentals.

159 Llei de Protecció Integral contra la Violència envers la Infància i l'Adolescència

Aprovarem una Llei de Protecció Integral contra la Violència sobre la Infància i l'Adolescència que abordi de manera específica les diferents formes de violència contra la infància i l'adolescència (tracta, explotació, *bullying*, *ciber-bullying*, segregació, desnonaments).

- Aquesta nova llei promourà l'aprofundiment en el coneixement i el registre de les diferents formes de violència contra nens, nenes i adolescents en els àmbits familiars i extrafamiliars.
- La llei contemplarà la creació d'un número d'atenció telefònica a l'infant, gratuït, anònim i segur per al menor, similar al que existeix per a la denúncia de la violència masclista (016).
- Creació de la figura del Defensor de l'Infant i l'Adolescent, tant en l'àmbit estatal com en l'autonòmic o municipal.
- Desenvolupament de campanyes contra la violència sobre la infància i l'adolescència que tinguin com a referències espacials bàsiques els mitjans de comunicació, la família, l'escola, l'atenció primària i els equips de serveis socials.
- Donar suport administratiu i econòmic actiu a l'acolliment familiar (famílies cangur, famílies paraigua, etcètera) de nens i nenes víctimes de violència, abandonament o vivències traumàtiques, enfront del model d'acolliment residencial.

160 Nenes, nens i adolescents: prioritat de les institucions

Donarem major visibilitat a la infància en les institucions mitjançant les següents mesures:

Creació d'una Comissió Permanent de la Infància i l'Adolescència al Congrés dels Diputats amb la funció principal d'avaluar i fer el seguiment de l'impacte de totes les propostes legislatives i polítiques públiques relatives a aquest sector de la població.

Creació del Consell de Participació Infantil i Adolescent, amb caràcter estatal.

Reforma de l'actual Observatori de la Infància, amb la representació de la infància i l'adolescència, per millorar les seves competències d'investigació de la realitat social del col·lectiu i la seva capacitat d'incidència en les polítiques públiques. Aquest observatori vetllarà per una major visibilitat dels nens, nenes i adolescents en les estadístiques oficials.

ESPORTS

161 La recepta esportiva: més poliesportiu i menys ambulatori

Considerem que és imprescindible un Pla Integral de Promoció de la Salut per abordar el sedentarisme i l'obesitat infantil, sobre tot si volem que la nostra societat avanci de forma saludable, i ho farem des d'una perspectiva familiar i comunitària. Durem a terme l'esmentat Pla en coordinació amb els diferents ministeris implicats, les comunitats autònomes i els ajuntaments. Tres són els nostres objectius principals:

- Reduir les taxes de sedentarisme i obesitat infantil actuals (43%) i les càrregues de malaltia per

inactivitat física (entre un 20% i un 30%; malalties cardiovasculars, diabetis tipus II, càncer de mama i càncer de colon).

- Prevenir hàbits no saludables com el tabaquisme o el consum d'alcohol.
- Incidir en la taxa de mortalitat (entre un 8% i un 14%), que actualment s'atribueix a les causes anteriors.
- Abordarem aquest pla multidisciplinàriament, amb la creació de comunitats actives en les quals participarà la comunitat sanitària, cultural, d'oci, esportiva, educativa, d'ocupació i social.
- Les derivacions als poliesportius i a les activitats extraescolars partiran des dels diferents agents, especialment des dels especialistes en pediatria, infermeria i pediatria d'atenció primària, o des de l'àmbit del treball social, els moviments associatius representatius de la promoció de la salut en la infància i, per descomptat, l'educació.
- Serà necessària la implicació dels progenitors en les activitats i formacions.
- Es donarà prioritat a la població de risc sanitari o en situació d'exclusió social.

Les receptes esportives es concretaran en estratègies amb diferents programes d'activitat física segons el grup de risc a què pertanyin les persones que hi vulguin participar, i s'adequaran a les particularitats locals i a la disponibilitat de recursos. Alguns exemples de programes que es podrien impulsar:

- Recuperació després del part fins als deu mesos de vida: dos dies per setmana per a la mare i el nen (vincle afectiu).

- Hàbits saludables en persones amb risc de diabetis i obesitat: dos dies d'activitat física per setmana.
- Passeigs saludables pel parc: dos dies a la setmana.
- Programes socials: de dos a tres dies a la setmana i segons l'oferta poliesportiva.
- Programes de promoció de la salut i programes esportius: tres dies d'activitats esportives extraescolars en els centres educatius, així com l'aposta per l'esport base.
- Programes d'envelliment actiu i saludable: de dos a tres dies a la setmana (per exemple, activitats de baix impacte o adaptades, como tai-txi al parc, danses populars o jocs tradicionals).

162 Fons Social de l'Esport: l'esport de tots

Crearem un Fons Social de l'Esport, la gestió del qual es realitzarà a través de la Sotsdirecció General de Promoció i Innovació Esportiva del Consell Superior d'Esports. Establirem un departament en aquest Consell per gestionar el fons, que se centrarà en el mapatge, el finançament, la mediació i la promoció de projectes socioesportius, d'educació física i de recerca i difusió, així com en el foment de la creació de valor en l'esport a través de la R+D+i.

Exemples de destinataris:

- Escoles o clubs esportius de zones deprimides, tant a ciutats com a zones rurals, que generin valor i fomentin els valors de l'esport dins la comunitat.
- Associacions que realitzin activitats en el marc de l'esport i amb impacte a les escoles, relacionades

amb el medi ambient o accions socials d'interès general.

- Empreses o institucions que es dediquin a la recerca en l'entorn de l'esport, l'activitat física i la millora de la salut a través de l'esport.
- Suport a esportistes en esports no professionals i amb escassos recursos per a la participació a nivell nacional i internacional.

163 Pla de suport a esportistes d'alt nivell

Durant els últims anys hem vist com molts dels nostres més reconeguts i premiats esportistes han acabat les seves carreres esportives i, per diferents motius, no només no han estat capaços d'integrar-se en la societat i aportar tots els seus coneixements i experiència, sinó que, a més, en alguns casos han tingut un final tràgic. Per això, ens sentim obligats a oferir un sistema que pugui realitzar aquesta transició i, fins i tot, a assegurar-los vies d'accés a les institucions d'aquelles àrees on poden aportar valor.

Promourem un Pla Nacional de Suport Integral a la Formació d'Esportistes d'Alt Nivell en Edat Escolar i Universitària, que està directament relacionat amb la formació acadèmica i la compatibilització amb l'activitat esportiva, a més de desenvolupar una cultura esportiva en les estructures acadèmiques. Aquest pla desenvoluparà programes específics d'acord amb les necessitats i els àmbits d'actuació:

- Programa acadèmic per a col·legis, instituts d'ESO i batxillerat.
- Programa de desenvolupament de l'esport universitari i dels esportistes universitaris.

- Pla d'accés a la funció pública i admissió com a funcionaris en els ministeris que més podrien beneficiar-se dels coneixements i experiències adquirides pels esportistes d'alt nivell, la qual cosa es concretarà en una reserva de places en l'oferta pública d'ocupació dels següents ministeris:
  - Ministeri de Defensa: el 3% de les places en cada oferta pública, distribuïdes entre els diferents cossos que ho integren: l'Estat Major, l'Exèrcit de Terra, l'Exèrcit de l'Aire, l'Armada i els Cossos Comuns.
  - Ministeri de l'Interior: el 2% de les places a cada oferta pública dels diferents cossos que l'integren: el Cos Nacional de Policia, la Guardia Civil, Institucions Penitenciàries, Protecció civil i Emergències, i la Direcció General de Trànsit.
  - Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques: el 2% de les places a cada oferta pública del Departament de Duanes i Impostos Especials de l'agència Tributaria, i del Servei de Vigilància Duanera.
  - Ministeri d'Educació, Cultura i Esport: el 2% a cada oferta pública.
- Proves d'accés adaptades a aquest col·lectiu.
- Garantia de flexibilitat laboral, amb horaris i funcions que els permetin compatibilitzar aquesta activitat amb la d'entrenaments i competicions.

164 Llei de Regulació de les Professions de l'Esport

Per atendre una de les principals demandes del sector, treballarem per a la professionalització de les ocupacions i les titulacions esportives, mitjançant el

desenvolupament d'una llei estatal que unifiqui i confeixi un marc general i igualitari en totes les comunitats autònomes, atorgui una seguretat jurídica als professionals de l'esport, classifiqui les categories professionals, especifiqui les funcions i atribucions pròpies de cada una i assenyali com ha d'acreditar-se l'esmentada classificació per accedir legalment a l'exercici de la professió i combatre, doncs, l'intrusisme en l'esport.

165 **Més esport a les escoles: tres hores d'Educació Física setmanals i incorporació de l'assignatura d'Educació Física al currículum de segon de batxillerat**

L'Educació Física és fonamental per a la formació de ciutadans autònoms amb un estil de vida actiu i saludable. Els informes del Programa Internacional per l'Avaluació d'Estudiants (PISA, per les seves sigles en anglès) assenyalen l'existència d'una relació directa entre els resultats acadèmics i el percentatge de temps escolar dedicat a l'Educació Física. D'altra banda, diversos estudis mèdics avalen la vinculació entre l'obesitat infantil i el sedentarisme. Impulsarem un canvi en la Llei d'Educació perquè, entre altres mesures, restitueixi a l'assignatura d'Educació Física el caràcter troncal que tenia abans de l'entrada en vigor de la LOMCE. Així mateix, adaptarem el nombre d'hores lectives dedicades a l'Educació Física a l'escola a la mitjana de la Unió Europea. Això suposa elevar a tres hores setmanals el temps dedicat a aquesta assignatura en l'educació primària i secundària. D'altra banda, i amb l'objectiu de preservar el pes específic de l'Educació Física al llarg de tota l'etapa d'ensenyament secundari, reincorporarem l'assignatura d'Educació Física al currículum de segon de batxillerat.

166 Llei de Mecenatge i Patrocini Esportiu

Impulsarem una reforma de la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense ànim de lucre i dels incentius fiscals al mecenatge, amb l'objectiu d'equiparar (al nivell dels països més avançats) les desgravacions fiscals als particulars i a les empreses en les donacions de caràcter filantròpic, i incentivar així la posada en marxa de mecanismes de finançament i col·laboració entre el sector privat i el públic, en benefici de l'interès general, que incloguin no només el tercer sector, sinó també el de l'educació, la cultura i l'esport.

167 Pla Estratègic per a l'Esport Adaptat

Assentarem el Pla Estratègic per a l'Esport Adaptat sobre tres pilars fonamentals:

- Crear una àrea específica d'Esport Adaptat en el Consell Superior d'Esports que s'encarregui de:
  - La promoció, la detecció de talents, la tecnificació i l'alt rendiment en l'Esport Adaptat.
  - El foment d'activitats de promoció de l'esport adaptat amb esportistes en edat escolar.
  - La coordinació del Comitè Paralímpic Espanyol i altres centres estatals dependents del Ministeri de Sanitat per la captació d'esportistes amb discapacitat.
  - L'impuls de plans de formació tècnica adequada en matèria de discapacitat per a tècnics i oficials esportius.
  - L'avaluació de les instal·lacions d'entrenament dels i les esportistes paralímpics per fomentar la seva millora i ampliació.

- La promoció dels estudis i recerques en matèries com la classificació funcional dels esportistes, els nous materials per a pròtesis esportives, les cadires de rodes, les bicicletes, les embarcacions adaptades, etcètera.
- Equiparar les ajudes que reben els i les esportistes olímpics a les que reben els i les esportistes paralímpics, les federacions espanyoles i el Comitè Paralímpic Espanyol.
- Generar una estructura de gestió de l'esport adaptat en què s'abordi de forma transversal des de quatre àrees: esportiu-competitiva, recreativa, terapèutic-sanitària i educativa. Per això, crearem diferents taules de coordinació entre el Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat i el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, amb l'objectiu de coordinar els organismes públics i els privats, els clubs esportius, les fundacions, les federacions territorials i les empreses.

168 Creació de l'Observatori de la Integritat de l'Esport contra el Fraud, Arranjaments de Partits i Resultats Esportius

Crearem l'Observatori de la Integritat de l'Esport Contra el Fraud amb el suport dels Ministeris d'Interior i d'Hisenda Pública. Els seus objectius seran:

- Fomentar i adoptar el fair play (joc net) en el resultat esportiu.
- Rastrear de forma sistemàtica els possibles frau en l'esport.
- Identificar les possibles alteracions o arranjament de resultats.

- Alertar dels possibles fraus o competicions arranjades a les institucions que alberguen aquestes proves i a les autoritats competents en aquest esport i en la justícia ordinària.
- Alertar els òrgans competents esportius perquè estableixin mesures correctives d'acord amb els seus estatuts i administrin les possibles sancions en cas de frau. Així mateix, s'instarà a que aquests organismes duguin a terme una actualització permanent de les seves directrius sancionadores.

SERVEIS SOCIALS

169 Creació d'una Cartera Estatal de Serveis Socials Garantits

Garantirem a través d'una llei estatal que tots els ciutadans i ciutadanes tinguin accés a un catàleg de serveis socials mínim i comú, independentment de la comunitat autònoma on resideixin.

La Cartera Estatal de Serveis Socials Garantits, uns serveis socials que introduïrem en la Constitució per garantir-los, comportarà també l'aplicació de polítiques actives de coordinació intersectorial (sanitat, habitatge, ocupació, educació i justícia) que es dissenyaran des del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat en col·laboració amb els responsables autonòmics i municipals implicats.

170 Un centre de serveis socials per cada vint mil habitants

Garantirem la prestació de serveis socials públics de proximitat per a tota la ciutadania. Tota la ciutadania tindrà accés universal i gratuït a un centre de serveis socials

format per un treballador o una treballadora social, un educador o una educadora social i un psicòleg o una psicòloga. Promourem la gestió municipal dels equips de serveis socials.

171 Dotació estatal de 85 milions d'euros per al Pla Concertat de Prestacions Bàsiques de Serveis Socials en corporacions municipals

Recuperarem el nivell de crèdit estatal per al Pla Concertat de Prestacions Bàsiques de Serveis Socials per al finançament de corporacions municipals a les xifres de despesa de 2011, amb la finalitat de revertir les successives retallades aplicades des d'aleshores i fins al 2015. Activarem la «incorporació sociolaboral» als projectes finançats per aquest Pla Concertat de Prestacions Bàsiques de Serveis Socials, tal com estableix el Programa Operatiu del Fons d'Ajuda Europea per a les Persones més Desfavorides (FEAD), 2014-2020, de la Unió Europea.

172 Adequació dels recursos humans i materials dels serveis socials públics a la demanda real existent

Amb la finalitat de reduir de manera gradual i contínua l'externalització dels serveis socials i de posar fi a la seva privatització encoberta, les administracions públiques donaran compte, amb una periodicitat anual, dels serveis socials assumits per entitats privades. Només quan les administracions públiques no estiguin en condicions d'assumir la prestació de serveis socials garantint la seva qualitat i accessibilitat, contemplarem la seva externalització. En aquests casos, se'n prioritzarà la concertació i el conveni amb les entitats de l'economia col·laborativa, social i del bé comú.

173 Creació de l'Institut d'Innovació i Recerca en Serveis Socials

Crearem l'Institut d'Innovació i Recerca en Serveis Socials, que tindrà com a objectius l'avaluació de les polítiques públiques en els serveis socials i la formulació de propostes d'innovació i millora. Treballarà de manera coordinada amb totes les conselleries, direccions generals i regidories de serveis socials del país, per formular propostes de millora i innovació de tipus específic o cooperatiu.

DEPENDÈNCIA I DIVERSITAT FUNCIONAL

174 Creació d'un fons estatal per a l'accessibilitat universal

Crearem la Llei del Fons Estatal per a l'Accessibilitat Universal. Aquest fons es nodrirà de l'1% del que els Pressupostos Generals de l'Estat destinin anualment a les inversions d'obres públiques i infraestructures, noves tecnologies i societat de la informació. Amb aquest fons es finançaran, en el conjunt del territori espanyol, els programes i les actuacions d'accessibilitat universal als processos, béns, productes, serveis, transport, informació i comunicacions, així com als mitjans de comunicació social, amb l'objectiu que totes les persones amb diversitat funcional, en situació de dependència o amb limitacions comunicatives o cognitives de qualsevol tipus (gent gran, amb analfabetisme funcional, estrangers, etcètera) puguin esdevenir independents i participar plenament en tots els aspectes de la vida.

175 **Atenció/Intervenció Precoç pública, gratuïta, universal i de qualitat**

Els trastorns del desenvolupament o el risc de patir-los són un problema de salut. Per tant, totes les prestacions d'Atenció/Intervenció Precoç (A/IT) s'han d'incloure en la cartera de serveis del Sistema Nacional de Salut, amb la finalitat de garantir la seva universalitat, gratuïtat i qualitat.

L'Atenció/Intervenció Precoç (A/IT en prevenció 3a) ha de ser prestada directament pels centres públics de la xarxa sanitària o per entitats sense ànim de lucre amb una provada experiència en aquest camp, i en cap cas per empreses privades.

Per això, redactarem i aprovarem la Llei Nacional d'Atenció Precoç als nens i les nenes, que garanteixi el diàleg; la integració i la participació de les famílies; la interdisciplinarietat i l'alta qualificació professional; la coordinació entre els professionals implicats en els serveis sanitaris, socials i educatius (cadascun amb activitats concretes i complementàries però mai substitutives); la descentralització, perquè sigui propera i de fàcil accés per a les famílies, i inclogui la prestació a domicili i la relació amb els serveis sanitaris d'atenció primària, les escoles infantils i els col·legis; i, finalment, la sectorització, de manera que s'equilibri l'hàbitat i la demanda amb l'operativitat dels Centres d'Atenció Infantil Precoç.

176 **Llei d'Autonomia i Dignitat de les persones en situació de dependència, els seus assistents i les seves famílies**

A partir d'un ampli consens sociopolític a la recerca d'un pacte d'Estat, proposem integrar i superar les lleis actuals sobre dependència, amb la finalitat d'atendre l'enorme diversitat de situacions vitals (nens, adults

amb projectes de vida independent, gent gran, diversitat funcional física, sensorial, intel·lectual, etcètera). La nova llei pretendrà reduir o eliminar la violació quotidiana dels drets humans de les persones que es troben en situació de dependència, la greu discriminació econòmica que sofreixen al costat de les seves famílies, el patró d'intensa desigualtat de gènere existent en l'economia de les cures, l'economia submergida i l'explotació laboral a què condueix l'actual esquema.

Aquesta llei seguirà el model danès. Integrarà les reivindicacions del Moviment Feminista i del Moviment de Vida Independent i reconeixerà la tasca que exerceixen tant el tercer sector com els professionals dels serveis socials de l'Administració. Igualment, apostarà per una assistència personal que s'ajusti a les necessitats de les persones i permeti portar endavant projectes de vida independent de manera real i efectiva i, així mateix, advocarà per esquemes de vida que potenciïn la permanència de les persones en el seu entorn social. El seu objectiu serà protegir, i a la vegada fomentar, l'emancipació de les persones en situació de dependència, així com la dels seus actuals cuidadors familiars, mitjançant una sòlida aposta per una cartera de serveis públics ben finançats que concretin el reconeixement dels drets.

177 Pla de xoc per la dignitat de les persones en situació de dependència i les seves famílies

Durant els primers cent dies de Govern i dins del marc legal actual, s'adoptaran les següents mesures amb el propòsit de mitigar la urgència material en la qual viuen actualment centenars de milers de persones en situació de dependència i les seves famílies:

- Derogar el Reial decret 20/2012 que ha retallat els drets efectius i el finançament de l'Administració General de l'Estat a les comunitats autònomes.
- Reposar el nivell acordat i el 13% del nivell mínim de finançament. Per això, el finançament de la Llei de Dependència es basarà en el cost real dels serveis prestats o de les prestacions concedides i es dividirà en un 50% a càrrec de l'Administració General de l'Estat i en el 50% restant a càrrec de les comunitats autònomes, amb l'eliminació del copagament. Una vegada implantat el sistema en tots els graus i nivells, s'articularà el finançament de la llei a través de la Llei Orgànica de Finançament de les Comunitats Autònomes (LOFCA).
- Eliminar els «llimbs de la dependència» que afecten a més de 433 000 persones i exigir el compliment dels sis mesos en el procediment complet de la llei, perquè a tothom a qui se li hagi reconegut un grau i un nivell que comportin el dret a rebre les prestacions i els serveis del sistema se li aprovi el Programa Individual d'Atenció (PIA) i pugui rebre'ls de manera efectiva.
- Garantir en els PIA una assistència personal suficient i uns drets per a tots els adults amb plans de vida independent i a totes les comunitats autònomes.

178 Principis i valors de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat

Dotarem de recursos l'Administració per a l'aprovació i el desplegament d'una llei orgànica que adapti l'ordenament jurídic espanyol als valors, principis i mandats de la Convenció Internacional sobre els Drets

de les Persones amb Discapacitat (2006) en tot ho relatiu als aspectes encara no actualitzats que es vinculen a la capacitat jurídica, l'accés a la justícia, la tutela judicial, l'educació inclusiva i la llibertat de les persones amb diversitat funcional. D'aquesta forma, es promocionaran, protegiran i ratificaran els drets humans i les llibertats fonamentals de qualsevol persona, independentment de la seva naturalesa o condició.

179 Ampliació del dret al vot a les persones amb diversitat funcional

Ens assegurarem que totes les persones amb diversitat funcional puguin participar plena i efectivament en la vida política i pública, en igualtat de condicions que les altres, a través del dret al vot. Donarem els següents passos per aconseguir-ho:

- Obtenir dades de la Junta Electoral Central sobre el nombre de persones amb diversitat funcional privades del dret a vot, desagregat per comunitats autònomes.
- Realitzar accions que afavoreixin la recuperació del dret al vot de les persones amb diversitat funcional.
- Reformar la Llei Orgànica del Règim Electoral General (LOREG) perquè cap persona amb diversitat funcional pugui ser privada del dret fonamental de sufragi en el futur i perquè es restitueixi el dret de vot a qui ara no el té.
- Dur a terme una adaptació normativa relativa a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones amb diversitat funcional en igualtat de condicions i en col·laboració estreta amb les organitzacions representatives de les persones amb diversitat funcional.

180 Llei d'Inclusió Laboral de Persones amb Diversitat Funcional

Promourem la Llei d'Inclusió Laboral de Persones amb Diversitat Funcional, la qual permetrà augmentar en un 50% la seva taxa d'activitat al llarg dels quatre anys de la legislatura. Per això, es proposarà un nou marc legal d'inclusió laboral de persones amb diversitat funcional que transcendeixi el vigent i se centri en l'atenció individualitzada al llarg del procés d'inserció laboral, la promoció de la formació, el suport individualitzat, l'activació de noves formes innovadores d'accés i inclusió laboral, i la discriminació positiva cap a les persones amb diversitat funcional amb més necessitat de suport o en situació d'exclusió social. Tenint sempre present la perspectiva de gènere.

181 Fòrum Ciutadà Permanent sobre Dependència i Diversitat Funcional

Organitzarem el Fòrum Ciutadà Permanent sobre Dependència i Diversitat Funcional. Es reunirà periòdicament i, encara que rebrà un finançament estable de l'Estat, el seu funcionament serà independent, obert, transparent i democràtic. Pretenem que hi participin tant empreses com fundacions o associacions del tercer sector que tinguin relació amb la dependència i la diversitat funcional (com ara moviments socials, ciutadans i famílies que no pertanyin a cap col·lectiu formal però als qui afecti aquesta problemàtica). L'objectiu del fòrum serà debatre, analitzar, informar i proposar una legislació i unes polítiques públiques en l'àmbit de la dependència i la diversitat funcional, que comptin amb el coneixement i el consens de la societat civil implicada, sense perjudici que es puguin articular procediments vinculants en aquells temes de major rellevància.

182 **Finançament de les organitzacions del tercer sector dedicades a l'atenció de persones amb diversitat funcional o dependència**

Realitzarem un contracte social amb el tercer sector per assegurar el ple exercici dels drets de les persones amb diversitat funcional o en situació de dependència. A través d'aquest, l'Estat facilitarà els recursos per al funcionament de les entitats sense ànim de lucre en l'àmbit de la diversitat funcional i la dependència i que aquestes assumeixin un compromís ètic amb la millora contínua, els criteris de transparència i la qualitat en la gestió dels programes i serveis, així com uns mecanismes de participació democràtica i governança que permetin que les persones amb diversitat funcional o dependents siguin ateses com ciutadans i ciutadanes de dret amb plena participació en tots els aspectes que els afectin en les diferents etapes de la seva vida.

183 **Rehabilitació i fisioteràpia continuades gratuïtes per a les persones en situació de dependència o diversitat funcional**

Una bona part de les persones en situació de dependència o amb alguna diversitat funcional necessita sessions de rehabilitació i fisioteràpia continuada però no pot assumir-ne el cost. En molts casos, tampoc té dret a elles en el marc del Sistema Nacional de Salut. Donada la seva importància terapèutica, proposem que aquestes sessions (després de prescripció facultativa) siguin incloses en la cartera de serveis del Sistema Nacional de Salut, amb la finalitat de garantir la seva universalitat, gratuïtat i qualitat.

184 **Augment i agilització de les prestacions per material ortoprotèsic**

Una bona part de les persones en situació de dependència o amb alguna diversitat funcional precisa costosos materials ortoprotèsics (com ara cadires de rodes, cotilles ortopèdiques o implants coclears) per poder augmentar la seva funcionalitat i dur una vida més plena. Proposem reformar el sistema de subvencions a partir de les següents mesures:

- Augmentar les quantitats subvencionades perquè les persones amb pocs recursos econòmics no es vegin obligades a optar per materials de gamma molt baixa, com succeeix actualment.
- Homogeneïtzar les prestacions entre totes les comunitats autònomes.
- Permetre que l'Administració avanci els diners després de l'aprovació i la presentació d'una factura proforma o similar, perquè les persones amb pocs recursos no es vegin obligades a abonar l'import i esperar la seva devolució.
- Accelerar el procés de concessió de les ajudes i, en particular, atorgar caràcter d'urgència a la citació amb un metge especialista quan se'n requereixi un informe.
- Abonar el més aviat possible els retards acumulats actualment en el sistema.

185 **Reconeixement constitucional de les llengües de signes espanyoles com a llengües cooficials**

Proposem reformar l'article 3 de la Constitució i fer un reconeixement explícit de les llengües de signes espanyoles com a llengües oficials de l'Estat.

IGUALTAT

186 Implementació de la perspectiva de gènere en les institucions de l'Administració General de l'Estat per eliminar la discriminació i fer efectiva la igualtat entre homes i dones

Proposem la posada en marxa de les accions necessàries per enfortir la incorporació transversal del principi d'igualtat en el funcionament administratiu i en l'elaboració de les polítiques públiques. Per això durem a terme les següents actuacions:

- Creació d'una Secretaria d'Estat d'Igualtat, dependent del Ministeri de la Presidència, com a òrgan de referència en l'aplicació transversal del principi d'igualtat de les polítiques públiques i en la coordinació intrainstitucional i interinstitucional de la matèria.
- Regulació del funcionament, les competències i la composició de les Unitats d'Igualtat de Gènere dels Ministeris referides en l'article 77 de la Llei 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat.
- Conformació d'una xarxa d'aliances administratives entre els diferents organismes d'igualtat existents a l'Administració central i a l'autonòmica.
- Creació d'informes de gènere vinculants amb càrrec als Pressupostos Generals de l'Estat.

187 Dones en les Forces Armades i als Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat

- Desenvoluparem un pla específic per la igualtat de dones i homes i per la no discriminació per motius d'identitat o orientació sexual.

- Durem a terme un abordatge de les llacunes legals existents en el Codi Penal Militar, en matèria d'assetjament sexual, per conèixer el seu abast real en l'àmbit militar.
- Crearem protocols sobre violències masclistes sobre el personal femení, amb la finalitat d'evitar danys afegits en la seva carrera davant una possible denúncia.
- Realitzarem una regulació jurídica de l'abús de poder i la discriminació en l'àmbit laboral per raó de gènere a les Forces Armades i els Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat.
- Crearem campanyes de conscienciació sobre l'assetjament sexual als esmentats col·lectius.
- Adaptarem els instruments de treball i el material de seguretat al personal femení.
- Generarem mesures efectives sobre la conciliació i la coresponsabilitat familiar, tant als llocs de servei del territori nacional com a les missions a l'estranger.
- Revisarem els criteris de promoció en l'escalafó militar, a fi de garantir una major presència de dones en els alts comandaments.

188 Enfront de les violències masclistes, la independència de les dones

Assegurarem la independència de les dones. Una persona només pot posar fi a una situació de violència si és independent i té, per tant, alternatives. Modificarem la Llei de Violència de Gènere perquè es concebin les dones com a subjectes actius i no com a víctimes; i hi inclourem totes les formes de violència masclista, com indica el Conveni d'Istanbul: matrimoni forçós, crims «d'honor», tracta

de dones i nenes, mutilació genital femenina, etcètera. Així mateix, elaborarem plans d'intervenció psicosocial destinats als homes condemnats per violència masclista, i reforçarem les mesures orientades a la prevenció de les violències masclistes a través de campanyes de prevenció de conductes violentes en la població adolescent i de sensibilització i implicació de la societat, particularment dels homes. Igualment, establim uns serveis de protecció i suport especialitzats per a menors exposats a violències masclistes, a fi de garantir la seva seguretat. Garantirem l'alternativa habitacional immediata per a les víctimes de la violència masclista i l'accés prioritari per percebre prestacions sense necessitat de denúncia prèvia. Durem a terme un pla d'ocupació per a dones més grans de quaranta-cinc anys i per a dones que es troben en risc d'exclusió social.

189 Llei Contra la Discriminació per Motius d'Identitat de Gènere i Orientació Sexual

- Establirem un Observatori Estatal de LGTBIfòbia que vetlli pel compliment de la llei, rebí i gestioni denúncies i actuï d'ofici. Igualment, fomentarem la creació d'observatoris autonòmics.
- Engegarem un Consell Estatal per la Igualtat de les Persones LGTBI amb capacitat per emetre informes, realitzar recerques, fer propostes legislatives i presentar accions penals contra presumptes agressors i discriminadors.
- Crearem un Institut Nacional LGTBI que es trobi al mateix nivell que l'Institut de la Dona i l'Institut de la Joventut.

- Durem a terme una reforma de l'article 14 de la Constitució per incloure expressament la prohibició de la discriminació per orientació sexual o identitat de gènere.
- Instaurarem un Pla Estatal Contra l'Assetjament Escolar per motius d'orientació sexual i identitat de gènere que inclogui formació, campanyes de sensibilització i assistència i suport a les víctimes.

190 Llei Integral contra la Tracta de Persones

Reafirmarem el paper central de les víctimes com a subjectes de drets, i actuarem de forma coordinada (entre les autoritats estatals, autonòmiques i locals) per a la protecció, identificació i detecció de les persones víctimes de tracta.

- Reforçar la protecció, amb períodes de restabliment i reflexió garantida, i prohibir la deportació o el tancament en un Centre d'Internament d'Estrangers (CIE). Eliminar la responsabilitat penal de les víctimes de tracta que es troben en situació irregular per no col·laborar amb les autoritats.
- Formar professionals de l'àmbit jurídic, implicats en la tramitació de visats i sol·licituds d'asil, membres dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat i inspectors de treball amb una perspectiva psicosocial.
- Crear mecanismes d'atenció integral a les víctimes amb un enfocament integrador, transcultural, de protecció efectiva en el cas de denúncia i més enllà del judici. Garantir el dret a l'asil pels diversos tipus de tracta, així com la concessió automàtica dels permisos de residències temporals.

191 **Elaboració de la nova Llei d'Identitat de Gènere**

Elaborarem una nova Llei d'Identitat de Gènere i inclourem en ella mesures per assegurar la protecció dels drets de les persones intersexuals. Així mateix, garantirem el canvi de nom i sexe en els documents atorgats a totes les persones que així ho desitgin, i prestarem una atenció especial als casos de nens i nenes transexuals, així com a les persones migrants, amb la finalitat d'instar a tota l'Administració Pública al fet que es formalitzin protocols per a això.

Garantirem també l'accés voluntari de les persones transexuals a un acompanyament sanitari professional sota criteris no patologitzants. Inclourem en la cartera general de prestacions del Sistema Nacional de Salut l'atenció sanitària de proximitat a les persones transexuals, incloses les cirurgies necessàries i l'atenció als menors transexuals, perquè puguin accedir des de qualsevol punt d'Espanya a una atenció igualitària i no patologitzant. Per a això, implantarem la formació clínica i psicosocial necessària per als i les professionals.

Crearem plans d'ocupació per a persones transexuals, així com quotes d'ocupació pública.

Garantirem el reconeixement dels drets reproductius de les persones transexuals.

192 **Pla Estratègic per a la Conciliació de la Vida Laboral i Familiar**

Elaborarem un Pla Estratègic per a la Conciliació de la Vida Laboral i Familiar que incorpori a tots els actors implicats i avalui les polítiques públiques implementades en aquest àmbit durant els últims deu anys. Aquest pla

estratègic tindrà com a objectiu fonamental afavorir la criaça i l'atenció de nens, nenes, adolescents i adults depenents en l'àmbit familiar.

- Promourem mesures destinades a l'adequació dels horaris laborals dels cuidadors, com una major flexibilització horària, el teletreball, o els permisos per a la cura de nens, nenes, adolescents i persones depenents.
- Declararem el dret universal a l'educació infantil pública i gratuïta des dels 0 anys, i instaurarem un pla d'implantació progressiva.
- Impulsarem les fórmules contractuals que promoguin jornades laborals curtes a temps complet, així com l'adaptació entre els horaris laborals i els escolars.
- Reformarem el sistema de permisos per naixement o adopció establint un calendari d'augment de l'actual permís de paternitat fins a igualar-ho amb el de maternitat. Per garantir la igualtat efectiva dels drets, el permís ha de ser igual per a cada persona progenitora, intransferible, abonat amb el 100% del salari i amb igual protecció del lloc de treball durant l'exercici dels drets de maternitat i paternitat.
- Estendrem els plans de «respir» familiar a les cuidadores i cuidadors de nens, nenes, adolescents i persones depenents, prestant una especial atenció a les famílies monoparentals.

193 Protecció a les famílies monoparentals

Implementarem unes mesures específiques de protecció a les famílies monoparentals per compensar la seva situació d'especial vulnerabilitat.

- Elaboració d'una definició precisa de família monoparental que permeti reconèixer d'acord als mateixos criteris el seu estatus en tots els nivells de l'Administració. Creació d'un carnet de família monoparental que acrediti aquesta condició.
- Creació d'una prestació de maternitat no contributiva per a mares i pares sols i sense recursos que es trobin en actiu amb demanda d'ocupació.
- Inclusió de la categoria «família monoparental» com a grup especial per facilitar l'accés a beques destinades als menjadors i a la compra de materials de l'àmbit educatiu.
- Consideració específica de les famílies monoparentals com a col·lectius beneficiaris d'ajudes al lloguer amb prioritat en l'accés a habitatges protegits.
- Afavorir la prioritat en l'assignació de plaça a l'educació infantil de 0 a 3 anys per als fills i filles de famílies monoparentals.

194 Pla de suport destinat a les mares i als pares joves

Prestarem una atenció especial a les mares i els pares joves per garantir que la cura dels seus fills i filles sigui compatible amb la seva carrera professional i amb el començament i continuació dels seus estudis.

- Establir ajudes per fomentar la contractació de les mares i els pares joves.
- Afavorir la flexibilitat horària tant laboral com als centres educatius, així com la prioritat en l'elecció d'horaris dels pares i les mares joves.
- Proporcionar ajudes econòmiques en forma de beques a les mares joves soles.

- Habilitar escoles infantils, dependents de la xarxa pública, a les universitats i centres de formació professional per a les mares i els pares que vulguin accedir a la formació superior i per a aquells que treballin en aquests centres, gràcies a la qual cosa es potenciarà l'aprofitament dels espais i del personal existents.
- Prioritzar l'accés al lloguer dels habitatges protegits.

195 **Reconeixement de totes les realitats familiars**

- Recolzarem l'adopció en les famílies LGTBI.
- Modificarem les lleis, la documentació oficial i els formularis de les administracions públiques perquè s'incloguin totes les realitats familiars i no s'exclouï cap.
- Ens assegurarem que les parelles de dones lesbianes no hagin de realitzar un expedient de paternitat per ser mares.
- Garantirem el reconeixement de filiació de les parelles de dones lesbianes perquè puguin accedir a la maternitat en igualtat de condicions que les parelles heterosexuales. Així doncs, eliminarem els requisits extra actualment requerits per al registre dels nous naixements en aquests casos.

196 **Dret a la maternitat lliure i decidida**

Instaurarem les següents mesures per garantir la llibertat de decisió de les dones per ser o no ser mares:

- Garantirem l'accés a la reproducció assistida de totes les dones en el Sistema Públic de Salut.

- Assegurarem la informació i l'accés als diferents mètodes anticonceptius (hormonals, de barrera, quirúrgics), inclosos els d'última generació, a totes les dones que els sol·licitin. Tots ells s'inclouran en la Cartera de Serveis del Sistema Nacional de Salut. Així mateix, es garantirà la dispensació de l'anticoncepció d'urgència (píndola del dia després) en tots els centres d'atenció primària i serveis d'urgència.
- Assegurarem la cobertura de la interrupció voluntària de l'embaràs en el Sistema Públic de Salut per a totes les dones, incloses les joves.

197 **Respecte a la determinació sobre el propi embaràs, part i pospart**

Fomentarem (en el sistema sanitari) un tracte de la maternitat que respecti i accepti les necessitats i decisions de les dones a través de les següents mesures:

- Facilitar l'accés de totes les dones a una informació clara i completa durant tot el procés d'embaràs i part.
- Potenciar la llibertat de decisió sobre els tractaments mèdics de l'embaràs i el part, i reforçar les pràctiques que promoguin el protagonisme i la capacitat de decisió responsable de les dones durant l'embaràs i el puerperi. Promoure també la figura de les matrones durant la fase de preparació i del part.
- Reduir el nombre de cesàries i de parts induïts a les xifres recomanades pels protocols de l'Organització Mundial de la Salut (15%) i adaptar la preparació al part als horaris de les treballadores.
- Oferir facilitats a les dones que desitgin una lactància perllongada.

- Facilitar i garantir l'exercici de la lactància i altres tasques de cures més enllà dels quatre mesos de permís. Potenciar la formació del personal sociosanitari d'atenció primària en matèria de lactància.

198 Pla de lluita contra el VIH: informació, prevenció i atenció

- Potenciarem els programes d'ITS/VIH abordant les desigualtats de gènere.
- Facilitarem l'accés a la prova ràpida del VIH en els entorns no clínics i recolzarem a les entitats socials que realitzen garbellats, a més d'instaurar-los als centres de salut.
- Inclourem als centres educatius programes educatius integrals sobre el VIH amb perspectiva de gènere.
- Garantirem l'accés universal de totes les persones a les carteres de serveis assistencials de la sanitat pública, independentment de la seva condició laboral o situació administrativa.
- Garantirem la continuïtat dels habitatges de suport al tractament i els habitatges de suport als malalts de sida com a eines indispensables en el tractament integral de les persones amb VIH que es troben en situació d'emergència social, així com el reforç dels programes de suport psicosocial.
- Unificarem els protocols entre hospitals per evitar la disparitat de criteris.
- Homogeneïtzarem i millorarem la qualitat de l'assistència als centres d'ITS des d'una perspectiva de gènere.

- Impulsarem mesures que garanteixin el tractament a les persones amb VIH privades de llibertat.

199 **Garantia habitacional per a les víctimes de violència masclista**

Garantirem una alternativa habitacional immediata, en un termini de trenta dies, per a les dones i els menors que siguin víctimes de la violència masclista. Així mateix, establim el seu accés prioritari a les prestacions (adequades i suficients), incloses en el Procediment d'Emergència Ciutadana sense necessitat d'una denúncia prèvia i després d'un informe dels professionals qualificats que estan capacitats per atendre a les dones víctimes de la violència masclista.

200 **Protegir el dret a decidir de totes les dones**

Derogarem la reforma de la Llei d'Interrupció Voluntària de l'Embaràs per permetre que les menors d'edat que sofreixen abusos i es troben en una situació de vulnerabilitat en els seus entorns familiars puguin interrompre el seu embaràs sense el consentiment patern.

201 **Ratificació urgent del Conveni 189 de l'Organització Internacional del Treball**

Adoptarem mesures per assegurar la promoció i la protecció efectives dels drets humans de totes les treballadores i treballadors domèstics seguint les disposicions del Conveni 189 de l'Organització Internacional del Treball (OIT).

202 Famílies monomarentals: per una maternitat independent i segura

Engegarem mesures que garanteixin la protecció de les famílies de mares solteres amb fills o filles al seu càrrec:

- Incrementarem per als beneficiaris actuals l'import de la prestació de la Seguretat Social per fill o filla a càrrec, fins a 150 euros mensuals, en el cas de les famílies monomarentals.
- Crearem una prestació de maternitat no contributiva per a les mares sense recursos que es trobin en actiu amb demanda d'ocupació.
- Garantirem la protecció dels nens i les nenes front als desnonaments i desallotjaments.
- Considerarem la unitat familiar monoparental a partir d'un fill com una circumstància familiar d'especial vulnerabilitat. Per això, incrementarem la seva protecció front als desnonaments; els facilitarem la possibilitat que puguin reestructurar el seu deute hipotecari prioritàriament, i ampliarem la protecció dels nens vulnerables en termes de reallotjament, per assegurar-los una alternativa habitacional digna abans de procedir al desallotjament.

CULTURA

203 Ministeri de Cultura i Comunicació

La cultura és un dret bàsic, un ben comú i un sector productiu estratègic que requereix un ministeri que atengui les seves especificitats. Per això, crearem un Ministeri de Cultura i Comunicació amb un organigrama que s'ajustarà a les particularitats de l'àmbit cultural. La

complexa integració contemporània entre la comunicació i la cultura, determinada per l'era digital, exigeix un plantejament on es contemplin els dos sistemes en una mateixa política pública. La creació d'un ministeri que articuli aquesta relació permetrà establir polítiques coordinades capaces de dinamitzar la circulació, la producció, la transmissió i la creació de sentits. En aquest nou marc, el Ministeri de Cultura i Comunicació durà a terme les següents actuacions:

- Desenvolupar plans operatius que, a diferència dels actuals plans generals o plans estratègics (limitats i sense efectes), articularan les polítiques culturals; asseguraran els mitjans per a la seva aplicació, i establiran procediments de supervisió, revisió, avaluació i rendició de comptes.
- Reformar l'organigrama per a respondre a la realitat actual del món artístic i cultural, incloure novetats com la Direcció general de Cultura Digital, dotar d'autonomia i reformular l'estructura i la forma del funcionament d'alguns dels seus organismes depenents, tals com l'Institut de la Cinematografia i de les Arts Audiovisuals (ICAA) o l'Institut Nacional de les Arts Escèniques i la Música (INAEM), per superar l'actual excessiva burocratització, l'immobilisme i els models obsolets d'actuació, acabar amb la seva limitada obertura a les propostes externes i adequar-los a les necessitats actuals i futures.

204 Pacte per la Cultura i lleis específiques per al sector cultural

Amb l'acord de tots els agents del sector i de la resta de formacions parlamentàries, desenvoluparem un Pacte

per la Cultura amb l'objectiu de vetllar per la independència del sector cultural i garantir el coneixement; la producció; la creació; la diversitat; l'accés; les bones pràctiques i la gestió responsable, democràtica i transparent; la sostenibilitat; la promoció; la conservació; i la difusió de la cultura, al marge de les contingències i els canvis polítics. A l'empara d'aquest Pacte per la Cultura, s'elaboraran lleis específiques, com la Llei del Cinema, la Llei d'Arts Escèniques, la Llei de la Música o una nova Llei de la Lectura, que serviran per abordar de manera específica les necessitats estructurals i les particularitats de cada sector.

205 Llei d'Ensenyaments Artístics Superiors

En coordinació amb el Consell Superior d'Ensenyaments Artístics i en sintonia amb les reclamacions de la comunitat educativa, actuarem a nivell estatal per redactar i aprovar una Llei d'Ensenyaments Artístics Superiors, i per modificar les lleis educatives corresponents. Gràcies a això, es desenvoluparà plenament l'àmbit específic d'aquests ensenyaments i s'aconseguirà, al mateix temps que es respecta la seva idiosincràsia, superar el marc actual d'equivalència, per aconseguir la seva plena equiparació als ensenyaments universitaris en la seva normativa quant a les estructures de funcionament, la categoria, la independència, l'autonomia, la tipologia i la denominació dels títols oferts (grau, màster i doctorat), l'estatut de l'alumnat i el nivell del cos i el règim retributiu del professorat.

Així mateix, instaurarem procediments de formació contínua del professorat que s'adeqüin a l'àmbit de competències i al nivell superior d'aquests ensenyaments, i afavorirem el desenvolupament de línies de recerca

vinculades al Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació (SECTI) que permetin la creació, en el si dels centres superiors d'ensenyaments artístics, de grups de recerca per al desenvolupament de projectes orientats a integrar la recerca, innovació i creació. Eliminarem les incompatibilitats i impulsarem fórmules que estimulin el desenvolupament de l'activitat artística per part dels docents i les docents dels centres superiors. Actualitzarem els plans d'estudi per adaptar-los a les necessitats de l'àmbit artístic actual contemplant disciplines que mai han format part de l'àmbit acadèmic i que són essencials a l'hora d'entendre el panorama artístic contemporani.

El nou marc legislatiu afavorirà la creació d'Universitats de les Arts, on es podran integrar els actuals conservatoris i les escoles superiors. Aquestes s'equipararan plenament a l'espai universitari i respectaran el seu àmbit específic dins de l'espai europeu de l'educació superior, pel que es tindran en compte les particularitats i els requeriments de la formació artística.

206 **Reforma de la Llei General de la Comunicació Audiovisual**

Per actualitzar l'espai mediàtic espanyol als estàndards europeus, durem a terme una reforma de la Llei General de la Comunicació Audiovisual (LGCA) centrada en quatre aspectes:

- Desgovernamentalitzar els mitjans públics (RTVE, Agència EFE, etcètera), i així garantir la seva independència i pluralisme, la qualitat dels seus continguts i el compliment del dret d'accés. Per a això, fomentarem les competències i la participació dels Consells d'Informatius, un Consell Social, el

Defensor de l'Espectador i les àrees de mitjans interactius. La seva presidència serà triada a través de concurs públic que requerirà la presentació d'un projecte.

- Dur a terme una revisió dels criteris de gestió de l'espectre radioelèctric per garantir un repartiment més equilibrat entre els tres sectors de la comunicació (públic, comercial i tercer sector), i aconseguir un millor aprofitament d'aquest espectre (d'acord amb els estàndards europeus) que garanteixi el dret a la lliure competència i permeti millorar els indicadors del pluralisme.
- Reconèixer i protegir els mitjans socials i comunitaris sense ànim de lucre (seguint les recomanacions de la Unesco). Això es complementarà amb la creació de dues Open Channels de televisió digital terrestre (TDT) i ràdio amb desconnexions locals, gestionats en col·laboració amb dits mitjans com passa a Alemanya, Noruega o Finlàndia.
- Crear un Consell de l'Audiovisual, independent i integrat en la Plataforma Europea d'Autoritats Reguladores (EPRA), similar als que existeixen en alguns països del nostre entorn.

207 **Assemblea de Professionals de la Cultura i Observatori Ciutadà de la Cultura**

Dins de la nova estructura del Ministeri de Cultura i Comunicació, crearem l'Assemblea de Professionals de la Cultura i l'Observatori Ciutadà de la Cultura, on tot el sector estarà representat en la seva pluralitat i complexitat i participarà de la gestió cultural. Tots dos organismes persegueixen neutralitzar les ingerències

polítiques i evitar un ús partidista de la gestió dels assumptes culturals. L'Assemblea de Professionals de la Cultura participarà en el govern dels assumptes culturals amb capacitat de decisió i establirà ponts de diàleg entre l'Administració i el sector cultural. En aquest sentit, l'Assemblea assegurarà unes vies directes, eficaces i transparents, amb l'objectiu d'afavorir la participació dels professionals i les professionals en el disseny, la supervisió i el desenvolupament de les polítiques culturals. Tindrà un estatut que especificarà les seves atribucions, objectius, responsabilitats, estructura organitzativa, funcionament, i els drets i les obligacions dels seus membres. Comptarà amb comissions sectorials específiques (música, arts visuals, arts escèniques, llibre, patrimoni, audiovisuals, comunicació, etcètera) per atendre a les particularitats d'aquests àmbits.

En quant a l'Observatori Ciutadà de la Cultura, analitzarà i supervisarà, a través d'indicadors de retorn social, la marxa dels diferents projectes, vetllarà pel seu correcte funcionament, per la gestió dels recursos culturals i servirà per a que la ciutadania participi en el disseny i l'avaluació de les polítiques culturals.

208 **Mesures per a l'exercici responsable i eficaç de l'Administració Cultural Pública**

Aplicarem la transparència a totes les actuacions del Ministeri de Cultura i Comunicació i de tots aquells organismes depenents, amb la finalitat de garantir la claredat informativa en la gestió i l'adjudicació dels recursos, així com un accés immediat i senzill a tota la informació que tingui a veure amb el Ministeri o estigui supervisada per ell. El Ministeri regularà l'accés als càrrecs

de responsabilitat en matèria cultural establint processos transparents i democràtics (mitjançant concurs públic que requerirà la presentació d'un projecte), amb el propòsit de configurar un equip de gestors que compregui les complexitats del sector i actuï amb competència, capacitat de diàleg i eficiència. D'igual manera, s'aplicaran la racionalitat, la proporció i unes mesures de control per regular la despesa de l'Administració a l'hora d'establir les retribucions dels alts càrrecs (com els directors o directores de les institucions públiques o els organismes finançats majoritàriament amb fons públics), així com del conjunt del personal contractat pel Ministeri i de les institucions o organismes depenents que es dediquin a l'assessorament o les activitats artístiques i culturals. Quan els serveis hagin de ser externalitzats, s'adoptaran tots els mecanismes de transparència i s'afavorirà la contractació de professionals qualificats i s'eliminarà l'aplicació de criteris estrictament econòmics en la concessió. Així mateix, es desenvoluparan i ampliaran els codis de les bones pràctiques existents, es crearan nous codis en els sectors que manquin d'ells i es vetllarà per la seva implantació efectiva, tant en matèria d'actuacions com de nomenament de càrrecs i funcionament general de les institucions públiques, mixtes o finançades majoritàriament amb fons públics.

209 Direcció general de la Cultura Digital i Plataforma Pública de Cultura Oberta

Incorporarem la nova Direcció general de la Cultura Digital a l'organigrama del Ministeri de Cultura i Comunicació. Aquesta actuarà de manera transversal a la resta de direccions generals i tindrà com a finalitat desenvolupar polítiques públiques culturals adaptades a l'entorn

digital. Des d'aquesta nova direcció general, entre altres projectes, engegarem la Plataforma Pública de Cultura Oberta (PLACA), amb l'objectiu de posar a la disposició de totes les persones continguts lliures de drets, fomentar la distribució de creacions digitals en general, divulgar els fons culturals públics i augmentar la difusió de la creació artística i del patrimoni cultural en l'entorn digital. Entre d'altres, a través de PLACA es duran a terme les següents actuacions:

- Fomentar l'ús i el coneixement de continguts i eines digitals lliures de drets.
- Posar a la disposició del públic de manera gratuïta (en streaming) les creacions musicals, literàries, audiovisuals o de qualsevol naturalesa digital, d'aquells creadors i productors independents que ho sol·licitin.
- Digitalitzar els fons artístics dels museus públics per posar-los a la disposició de la ciutadania, així com desenvolupar continguts de realitat augmentada per la conversió en museus d'espais patrimonials, amb finalitats educatives i de recerca.
- Fomentar la difusió en el terreny digital, el desenvolupament de nous continguts digitals i la digitalització dels fons dels centres de documentació i difusió públics, tals com la Filmoteca Espanyola, el Centre de Documentació Teatral, el Centre de Documentació de Música i Dansa o la Biblioteca Nacional. D'altra banda, la Direcció general de la Cultura Digital també fomentarà el procés de digitalització del fons editorial a través de la compra per a biblioteques dels títols digitalitzats, i col·laborarà en la gestió del préstec de llibres electrònics amb les biblioteques públiques locals, autonòmiques i estatals.

210 IVA cultural reduït

En el marc d'un conjunt de mesures d'una reforma de la fiscalitat de la cultura encaminat a dinamitzar i estimular la creació, la producció, la distribució i l'accés, disminuïrem al tipus reduït l'impost sobre el valor afegit (IVA) dels serveis i productes culturals actualment subjectes al tipus normal. Aquesta reforma implicarà una modificació de la Llei 37/1992 de l'IVA i tindrà com a objecte la seva harmonització amb la normativa i jurisprudència comunitària, si bé es buscarà, d'acord amb altres estats europeus, modificar la rigidesa pròpia de la diferenciació entre el producte i el servei, a l'efecte de determinar els tipus impositius corresponents.

211 Nova Llei de Mecenatge i Patrocini i Fons Social de la Cultura

Promourem una nova Llei de Mecenatge i Patrocini que fomenti tant el macromecenatge com el micromecenatge i la participació en el finançament de la cultura de particulars i empreses.

Aquesta llei renovarà l'àmbit de col·laboració entre el públic i el privat i es relacionarà amb la creació d'un Fons Social de la Cultura, la gestió del qual es realitzarà a través del concurs del Ministeri de Cultura i Comunicació, l'Assemblea de Professionals de la Cultura i l'Observatori Ciutadà de la Cultura, amb la finalitat de que els professionals del sector i la societat civil en general s'impliquin en l'Administració. Aquest fons comptarà amb una finestra de projectes oberta tot l'any i la seva gestió es concentrarà en el mapatge, el finançament, la mediació, i la promoció de projectes, institucions, iniciatives, empreses i particulars que desenvolupin tasques de creació, educació, recerca, difusió, distribució, conservació,

producció i desenvolupament de projectes relacionats amb l'art i la cultura en un sentit ampli. Es finançarà amb els següents ressorts:

- El 18% dels impostos derivats de les transmissions culturals entre particulars o societats.
- Una nova casella específica destinada a finalitats culturals («Casella Cultural»), que s'introduirà en el model 100 de la declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques.
- L'1,5% cultural reflectit en la Llei de Patrimoni Històric i que estableix l'obligació de destinar aquest percentatge des dels pressupostos dels convenis de contractes d'obres públiques als treballs de conservació o protecció del patrimoni i el foment de la creativitat artística. Aquesta competència, fins ara compartida amb el Ministeri de Foment, li correspondrà exclusivament al Ministeri de Cultura i Comunicació.
- Aportacions voluntàries de particulars i empreses (que optarien amb això a desgravaments fiscals variables).
- Aportacions de l'Administració central i altres administracions europees, autonòmiques i locals que vulguin implicar-se en la gestió i col·laborar solidàriament del fons.

El finançament de projectes a través del Fons Social de la Cultura es vincularà amb el desenvolupament d'unes bones pràctiques; garantirà la pluralitat i diversitat de les manifestacions artístiques i culturals; fomentará el desenvolupament del tercer sector (associacions i emprenedors sense ànim de lucre); valorará i garantirà el retorn artístic, cultural i social; es regirà per principis

que assegurin el control de la despesa dels fons públics i el seguiment dels projectes; contemplarà un major ventall de modalitats; estarà dirigit a una diversitat més ampla d'agents, projectes, activitats i iniciatives receptores que les actuals subvencions i ajudes públiques, i facilitarà l'accés i la programació d'artistes i productors independents. El Fons Social de la Cultura permetrà deslligar el finançament de les activitats culturals dels interessos privats, particulars o corporatius, com succeeix en l'actualitat, en pro d'una cultura més diversa i sostenible. En col·laboració amb les administracions autonòmiques i locals, també s'implicarà en la rehabilitació, reforma i recuperació d'espais inadequats, infrautilitzats o en desús, per dur a terme activitats culturals.

212 Estatut de l'Artista i del Professional de la Cultura

Com a mesura d'estímul a l'activitat i per acabar amb la precarietat, desenvoluparem i implementarem un Estatut de l'Artista i del Professional de la Cultura, adaptat a les característiques d'intermitència del sector cultural i que compregui tant l'activitat desenvolupada per aquells que realitzen el seu treball per compte d'altri o per compte propi. Aquest estatut contemplarà l'especificitat dels ingressos de vessant irregular dels professionals de la cultura i crearà una fiscalitat que s'adapti a les seves necessitats i que desemboqui en una tributació justa tant per a la Hisenda Pública com per als interessats.

Entre altres mesures fiscals, vincularem per a tot tipus d'autònoms la liquidació dels impostos trimestrals amb la data de pagament del servei prestat i no amb l'emissió de la corresponent factura. En el cas dels treballadors intermitents, les rendes dels quals siguin elevades però

irregulars en el temps, s'establirà un criteri de prorrateig a l'efecte de l'aplicació del tipus fiscal corresponent, amb l'objectiu de garantir sobre aquestes rendes la progressivitat contemplada en la Llei de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (LIRPF). Així mateix, es modificarà el grup específic d'epígrafs en l'impost sobre activitats econòmiques (IAE) per adaptar-ho a les noves necessitats dels professionals culturals per compte propi, amb la idea d'unificar el sector i vincular les mesures exposades a les seves característiques concretes.

En el terreny de la Seguretat Social, inclourem un règim específic d'intermitents culturals, emmarcat tant en el Règim General (per a treballadors per compte d'altri) com en el d'Autònoms (per a treballadors per compte propi), amb la finalitat de contemplar totes les possibles situacions professionals on els artistes i els treballadors/res de la cultura poden trobar-se. Fomentarem la contractació laboral i eliminarem el sistema de falsos autònoms incorporant el sistema d'intermitència en el règim general quan les característiques específiques de la prestació del servei així ho determinin. En el cas dels treballadors/res autònoms, modificarem el sistema perquè desenvolupin la seva professió sense necessitat d'altres i baixes constants, es reconegui en matèria de prestacions les especificitats de l'ocupació intermitent i es garanteixi un pagament de quotes concorde i proporcional als ingressos que hagin percebut. Dins del règim de la Seguretat Social es contemplaran les malalties i lesions provinents de l'acompliment de la labor artística i tècnica per crear un règim de baixa laboral que respecti l'especificitat de la situació d'aquests treballadors i treballadores. Pel que fa als treballadors/res de la cultura intermitents, recollirem en l'Estatut la jurisprudència

establerta per les Sentències del Tribunal Suprem de 29/10/97 i 23/09/02, segons les quals no es requereix l'alta en la Seguretat Social, sempre que l'activitat professional desenvolupada no sigui l'habitual i el règim d'ingressos derivat es trobi per sota de l'Indicador Públic de Renda d'Efectes Múltiples (IPREM). Igualment, modificarem el règim de pluri-ocupació en la Seguretat Social per garantir una major reducció de les quotes en la compensació.

L'Estatut de l'Artista i del Professional de la Cultura contemplarà efectuar modificacions en l'Estatut dels Treballadors i la Llei Orgànica de Llibertat Sindical, amb la finalitat de garantir l'efectiu dret dels treballadors intermitents a estar degudament representats per sindicats territorial i professionalment.

En el marc d'aquest Estatut i per fomentar l'activitat artística sense ànim de lucre, es modificarà la Llei de Cooperatives amb el propòsit de permetre la creació de cooperatives de treball associat als treballadors intermitents, i vincular aquests sectors als hàbits i formes de l'economia social i solidària.

213 Estatut de la Informació

Per atendre a la històrica reivindicació del sector, aprovarem en col·laboració amb les organitzacions professionals un Estatut que protegeixi el dret a la informació de la ciutadania i reculli els deures i drets dels mitjans i periodistes per garantir la seva independència enfront de les pressions, la seva seguretat i llibertat d'expressió, unes condicions laborals dignes i uns drets professionals específics, com la Clàusula de Consciència o el dret a formar Consells de Redacció, d'acord al Codi Deontològic aprovat per la Comissió Europea.

214 Nova Llei de Propietat Intel·lectual

Convocarem a representants de la ciutadania, titulars de drets de propietat intel·lectual, indústries culturals i empreses tecnològiques per aconseguir i promoure un nou pacte social que apropi a creadors, intermediaris i ciutadans, equilibri els seus interessos socials i configuri un sistema de propietat intel·lectual més equitatiu, sostenible i just. És necessari abandonar l'actual via, fonamentalment punitiva, que s'ha revelat ineficaç, per construir un marc capaç de fomentar l'accés de la ciutadania a la cultura, revaloritzar la cultura com a ben comú, promoure la pluralitat de models de difusió cultural i garantir la sostenibilitat del sector, així com, en el marc de la normativa europea vigent, ajustar-se a la nostra realitat cultural i tecnològica.

Es posarà en valor als autors, als intèrprets i a la resta de titulars de drets de propietat intel·lectual com a generadors d'obres i continguts culturals, i es fomentarà la flexibilitat en els models de difusió de la cultura i l'autonomia dels creadors.

Finalment, retornarem al poder judicial la competència exclusiva de decidir què pàgines webs i serveis de la societat de la informació infringeixen la normativa sobre propietat intel·lectual i les seves conseqüències, i desfarem l'atribució que la denominada llei Sinde-Wert va realitzar a una comissió depenent de l'actual Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.

A partir d'aquests principis, s'impulsarà una Llei de Propietat Intel·lectual per a:

- Possibilitar nous usos legals i gratuïts d'obres protegides en l'àmbit de l'ensenyament i la recerca, amb

l'ampliació del límit d'il·lustració amb finalitats educatives disposat en la norma.

- Ampliar el concepte de cita per adaptar-ho al context i la realitat actuals.
- Possibilitar nous usos legals i gratuïts per a la creació d'obres derivades d'obres protegides quan no hi hagi un ànim de lucre.
- Ampliació del concepte de còpia privada, sense perjudici de l'establiment d'un model adequat de remuneració compensatòria per als autors i altres titulars de drets, tal com obliguen les directives europees.
- Eliminar el cànon de l'Associació d'Editors de Diaris Espanyols (AEDE) o «taxa Google».
- Impulsar la difusió sense ànim de lucre i l'accés legal i gratuït a obres noves finançades amb diners públics, per un temps, mitjà o format determinat i passat el termini suficient des de la primera divulgació per assegurar la seva amortització i explotació, d'acord amb l'activitat de la nova Plataforma de Cultura Oberta (PLACO).
- Prioritzar el programari lliure sobre el privatiu en les administracions públiques quan existeixin eines lliures equivalents.
- Promoure que les entitats de gestió de drets existents o de nova creació garanteixin l'exercici dels drets de gestió col·lectiva obligatòria que la norma considera irrenunciables a tots aquells titulars que vulguin oferir les seves obres mitjançant llicències obertes o lliures. Així mateix, apostem per dinamitzar l'àmbit d'actuació de les entitats de gestió de drets i relaxar els requisits legals per a la seva creació. També

apostem per introduir mecanismes que assegurin la seva gestió responsable, la transparència i la democràcia interna, a més de controls en les seves tarifes per implantar progressivament l'obligatorietat que els seus repertoris siguin públics.

Contemplar com a autors als periodistes, els directors d'escena i els dissenyadors escènics i audiovisuals, entre d'altres.

215 Pla Operatiu de Foment de la Difusió i l'Accés a la Cultura Digital

L'objectiu és garantir el dret de la ciutadania a l'accés a la cultura, la protecció als creadors, la sostenibilitat i la pluralitat de models de difusió cultural en l'entorn digital:

- Recolzarem i fomentarem les plataformes d'accés legal a obres i continguts culturals, impulsant nous models de negoci que ofereixin alternatives legals i atractives als ciutadans. No ens limitarem a fomentar aquestes plataformes en el plànol econòmic, sinó que establim un marc de mediació entre els titulars de drets sobre les diferents finestres d'explotació de les obres i les plataformes d'accés legal.
- Crearem una comissió experta amb vista a superar un model ineficaç, basat en la repressió de la des càrrega de continguts sense ànim de lucre, i a aconseguir l'indispensable equilibri entre el lliure accés de la ciutadania a la cultura i el sosteniment dels autors, titulars de drets, indústries culturals i empreses tecnològiques. En aquesta comissió experta tindran representació tots els agents implicats amb el compromís d'avaluar i sospesar aquests models, així com

de buscar alternatives de remuneració o compensació per als creadors i altres titulars de drets pels nous usos que es fan de les seves obres en Internet.

216 Pla Operatiu d'Accés i Gaudiment de la Cultura

Desplegarem un conjunt d'actuacions que permetin fomentar el dret de la ciutadania a participar de la vida cultural (articles 9.2 i 44.1 de la Constitució espanyola) mitjançant l'impuls d'instruments per al seu coneixement, difusió, participació i accés. En fomentar l'accés a la cultura, aquesta es converteix en un factor real de gaudiment i crítica. En el cas del patrimoni, la seva conservació, la seva recerca i la seva difusió són la garantia que aquest coneixement pervisqui. La creació de nous públics i lectors, l'enfortiment dels habituals i l'augment de la participació en les propostes culturals són desafiaments que connecten amb l'existència d'una ciutadania democràtica i activa. Per a la consolidació d'un teixit cultural estable i sostenible també és clau un públic més ampli, més implicat i més fidel. Entre altres mesures, i en coordinació amb el Pla Operatiu per a una Ciutadania Lectora i amb l'Escola d'Espectadors, aquest pla contemplarà:

- El suport a les biblioteques des de la perspectiva social (públiques i escolars) i científica (universitàries i patrimonials), amb l'estimulació de la compra de nous fons, amb la creació d'una plataforma pública de préstec de llibres electrònics i amb la modernització dels seus equipaments.
- L'augment de la presència de continguts culturals en tots els canals de difusió de RTVE, amb un enfocament pluralista que promogui el coneixement de la riquesa cultural i lingüística de tots els territoris.

Es dotarà a la 2 de RTVE d'un caràcter decididament cultural que dinamitzi el coneixement de la creació artística i inclogui continguts específics i adaptats als diferents territoris. En aquesta mateixa línia, fomentarem els vincles i la col·laboració amb el canal cultural europeu Art, així com amb altres canals de difusió i producció internacionals.

- L'impuls de la distribució de produccions escèniques plurals a través de la dinamització, adequació i actualització de les xarxes i espais d'exhibició del nostre territori.
- L'actualització i optimització dels recursos i iniciatives, d'entre uns altres, el Centre Nacional de Difusió Musical i el Centre de Documentació Teatral.
- En diàleg amb la comunitat educativa, l'augment de matèries relacionades amb la cultura i la varietat de pràctiques artístiques, la creativitat i el coneixement i les destreses d'ordre visual, audiovisual, musical i escènic per incloure-les en la formació reglada (infantil, primària, secundària i batxillerat).
- El desenvolupament d'iniciatives encaminades al foment de les associacions i grups aficionats a les diverses disciplines artístiques.

217 Pla Operatiu per a una Ciutadania Lectora

El Pla Operatiu per a una Ciutadania Lectora, destinat a augmentar els índexs de lectura en totes les edats, amb especial atenció a la infància i a la joventut, coordinarà les diferents iniciatives existents per encaixar-les amb altres noves en un model específic. Es compondrà d'una xarxa de projectes, en col·laboració amb les administracions autonòmiques i locals, de participació, valoració i

anàlisi, tant en l'àmbit de les escoles, els instituts, els col·legis, les universitats i els centres artístics superiors com entre el públic en general. Desenvoluparà eines per impulsar i professionalitzar les biblioteques escolars, crear mediadors a través de centres de formació al professorat i dels graus de Magisteri i Pedagogia, implicar a autors, il·lustradors i editors en les activitats dels centres d'ensenyament, llançar polítiques comunicatives de sensibilització amb la lectura en televisions i ràdios públiques i generar dispositius de rescat i modernització del teixit llibreter.

218 Escola d'Espectadors

L'Escola d'Espectadors funcionarà com un sistema específic de mediació cultural i formació del públic en qualsevol tipus de manifestació artística i cultural. L'Escola d'Espectadors serà un projecte públic en el qual estaran cridats a col·laborar institucions públiques i privades, fundacions, associacions professionals, xarxes comunitàries i ciutadans particulars. Integrarà i coordinarà el desenvolupament de totes les iniciatives públiques i privades sense ànim de lucre pensades per impulsar i engegar serveis i departaments educatius específics i interdisciplinaris en sales de teatre, dansa, cinema i música, museus, centres culturals, fundacions i qualsevol altra entitat o espai cultural. A l'hora, a través dels seus especialistes, difondrà continguts d'apreciació artística amb el desenvolupament de sessions d'anàlisi i valoració centrades en les propostes culturals concretes que s'ofereixin en la cartellera o en mostres i festivals.

219 **Campanya per a una Audiència Activa**

Promourem campanyes de coneixement de la realitat mediàtica per conscienciar al conjunt de la ciutadania sobre la importància dels mitjans de comunicació en el funcionament democràtic de la nostra societat. Fomentarem la implicació i la participació directa de la ciutadania en els mitjans sense ànim de lucre i de titularitat pública, tant en la gestió com en l'elaboració de continguts, a través de plataformes digitals interactives, l'Observatori de la Cultura, el Consell Social, el Defensor de l'Usuari, projectes educatius, etcètera. En aquest sentit, s'obriran línies de col·laboració amb la societat civil per superar la concepció d'una audiència passiva cap a un rol actiu en la conformació d'un debat plural i una informació de qualitat.

220 **Pla Operatiu de Foment de la Diversitat Cultural**

Engegarem un conjunt d'iniciatives encaminades a promoure la diversitat en les formes d'expressió artística, la riquesa de les nostres llengües i cultures, la conservació de les manifestacions en perill de desaparició i el desenvolupament de projectes de caràcter exploratori i de recerca, amb l'objectiu d'apropar al públic l'enorme varietat cultural que es produeix actualment i, alhora, recolzar als nostres creadors des de la defensa de la pluralitat.

221 **Pla Operatiu de Cultura per la Igualtat i Igualtat en la Cultura**

Crearem una unitat de coordinació entre la Secretaria d'Estat d'Igualtat i el Ministeri de Cultura per al sector cultural, les funcions del qual seran:

- Promoure la igualtat de gènere a través de la presència de les dones tant en la cara visible com en la no visible de la gestió i pràctiques culturals.
- Evitar que les administracions públiques contribueixin al finançament i difusió dels estereotips sexuals i imatges sexistes, discriminatòries i que considerin a la dona com un objecte.
- Impulsar activitats culturals centrades en la participació i iniciativa de dones migrants, gitanes i amb diversitat funcional, per facilitar el seu accés a la participació en la vida pública.
- Fomentar la creació cultural amb perspectiva de gènere i per part de dones artistes, així com el reconeixement i la visibilitat de l'art fet per dones i la seva adquisició en museus i altres centres similars.
- Contribuir a una representació igualitària i no sexista d'homes i dones en els mitjans de comunicació, així com a una major i més diversa presència de dones, més enllà dels estereotips mediàtics femenins.

222 Pla Operatiu d'Inclusió Social en Matèria Cultural

Amb l'objectiu de fer visible i posar en valor totes les formes i pràctiques culturals, impulsarem les diferents escenes culturals de la migració, les manifestacions artístiques de la infància, la joventut i la tercera edat i l'accés, el gaudiment i la creativitat en persones amb diversitat funcional o amb diferents discapacitats.

223 Pla Operatiu d'Internacionalització de la Cultura Produïda a l'Estat espanyol

La internacionalització de la cultura serà un eix d'acció rellevant dins de l'estratègia per fer de la cultura una

eina de cohesió social i de cooperació internacional i un motor econòmic, que compregui les diferents àrees geogràfiques no solament com a nínxols de mercat, sinó també com a espais culturals d'alt interès social. Si donem a conèixer en l'exterior la cultura produïda a l'Estat espanyol aconseguirem diferents objectius:

- Traslladar la realitat que l'Estat espanyol és un important pol de creació cultural.
- Incrementar l'intercanvi de coneixement i experiències entre agents culturals.
- Augmentar la visibilitat i influència de la nostra cultura a l'estranger i incentivar el seu accés i consum.
- Atreure inversions estrangeres a projectes culturals que sorgeixen i es desenvolupen a Espanya.

Per recolzar als professionals de la cultura, a les associacions, a les cooperatives i a les empreses en la seva labor d'internacionalització i difondre aquesta realitat de pol cultural, engegarem una oficina de mediació que operarà amb el segell «ÉsCultura». A l'empara d'aquest segell, l'oficina establirà una acció coordinada i comuna per assistir als agents culturals de totes les expressions artístiques i per facilitar-los l'accés a fons i subvencions estrangeres, amb el que s'intentaria garantir una presència continuada en els fòrums culturals internacionals. Afavorirem la difusió a l'estranger de projectes de petita, mitjana i gran escala, representatius del teixit cultural ric i divers del nostre país, a través d'intercanvis, beques, gires, producció d'esdeveniments, festivals, exposicions, trobades, *pitchings* (presentacions) i clústers tecnològics.

Com a oficina de mediació, ÉsCultura afavorirà la coordinació de les accions culturals que en l'actualitat duen

a terme molts diferents organismes: Institut Cervantes, Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID), Acció Cultural Espanyola, Institut Ramón Llull, Institut d'Estudis Balearics, Ministeri d'Indústria, Institut Espanyol de Comerç Exterior, centres culturals d'Espanya, ambaixades espanyoles a l'estranger i Fundació Carolina.

224 Xarxa de destinacions patrimonials

Impulsarem els valors de la cultura i el patrimoni, material i immaterial, amb la creació d'una Xarxa de Destinacions Patrimonials que reuneixi tots els recursos espanyols inclosos a la Llista del Patrimoni Mundial de la Unesco.

Així mateix, desenvoluparem mesures encaminades a la protecció activa i passiva dels béns patrimonials, culturals i ambientals, pel que establim plans d'ús i gestió d'aquests béns d'acord amb les exigències derivades de la seva preservació.

DEMOCRÀCIA POLÍTICA

DEMOCRÀCIA, TRANSPARÈNCIA I LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ

225 **Revocatoris per incompliment del programa electoral**
Els programes electorals han de ser entesos com a contractes amb la ciutadania. Per això, Podemos estableix uns compromisos mínims contractuals i, en cas d'incompliment, plantejarà una convocatòria d'eleccions. Així, al cap de dos anys de mandat es posarà en marxa al Congrés dels Diputats una comissió no permanent a través de la qual s'analitzarà el grau de compliment del programa electoral. L'activitat d'aquesta comissió es desenvoluparà durant un màxim de sis mesos, i les conclusions dels seus treballs s'elevaran al Ple de la Cambra. En cas que es produeixi un incompliment substancial i manifest del programa electoral, es podrà posar en marxa un procés revocatori. Per això, la iniciativa ha de comptar amb el suport de 158 diputats i les signatures degudament auditades del 15% del cens electoral estatal. Si es compleixen tots dos requisits, es durà a terme un referèndum en què es preguntarà a la ciutadania si s'han de celebrar noves eleccions per incompliment de programa. I si el resultat del referèndum és sí, el president del Govern convocarà eleccions en un termini màxim de 30 dies.

226 **Revocació de càrrecs públics, Iniciativa legislativa Popular, Iniciativa de Veto Popular i Iniciativa de Processos Deliberatius Populars: la democràcia de totes i de tots**
Desenvoluparem un marc normatiu que faciliti les iniciatives de la gent perquè la seva veu irrompi a les institucions, i incorporarem el saber i el sentir populars als debats parlamentaris a través d'instruments de participació diversos i inclusius:

- Iniciativa Legislativa Popular (ILP). Eliminarem les traves actuals: des dels estrictes requisits per a la seva presentació fins a la manca de debat parlamentari.
- Iniciativa de Processos Deliberatius Populars. Serveix per obrir un procés de deliberació ciutadana (pressupostos participatius, ús d'espais públics, etcètera) a instància d'una iniciativa popular.
- Iniciativa de Veto Popular. És un instrument de democràcia directa que posa de manifest l'oposició ciutadana a determinades normes que l'afecten directament.
- Iniciativa de Consulta Popular. Permet a la gent impulsar l'inici d'una consulta en l'àmbit competencial corresponent.
- Revocatori Popular. Es posa en marxa davant determinades situacions de pèrdua de legitimitat de les persones que ens representen.

227 Reglaments parlamentaris per al debat democràtic

Convertirem els reglaments parlamentaris de les cambres generals de l'Estat en una eina per a la transparència, la participació ciutadana i la rendició de comptes d'aquestes institucions. La reforma dels reglaments incideix en tres aspectes fonamentals:

- Major força de la ciutadania: participació de la societat civil en el Procés legislatiu. Crearem espais mixtes de deliberació durant la tramitació legislativa on participin representants polítics, personal tècnic i ciutadania. Inclourem l'escó ciutadà.

- Totes les activitats parlamentàries estaran regides pels principis de transparència i control polític. Desenvoluparem eines web accessibles que facin transparent l'activitat a les cambres.
- Capacitat d'actuació i drets bàsics igualitaris per a tots els grups parlamentaris en els òrgans de les cambres. La pluralitat política és el fidel reflex de la diversitat i de la pluralitat de la societat.

228 Igualtat política: reforma del sistema electoral

Reformarem el sistema electoral per al Congrés dels Diputats. Per a això, establim la circumscripció autonòmica com a única base territorial per a l'assignació de diputats, i utilitzarem fórmules de la mitjana més gran que garanteixin la igualtat del pes del vot de tots els ciutadans. La distribució de diputats entre diferents comunitats autònomes es durà a terme d'acord amb el pes demogràfic de cadascuna d'elles. Obrirem un ampli debat ciutadà sobre la resta dels components del sistema electoral.

229 Nou model territorial basat en cinc eixos conceptuals

Implantarem un nou model territorial basat en els següents eixos conceptuals:

- Construcció d'una nova governança democràtica i inclusiva.
- Principis d'autonomia, subsidiarietat, eficiència, responsabilitat i control democràtic.
- Àmbit local clau en la proximitat de l'estat del benestar.
- Reducció de nivells institucionals ineficients.
- Sistema de finançament equitatiu i suficient per garantir els serveis públics essencials.

A les diputacions provincials (i equivalents):

- Progressiva assumpció de les competències i recursos de les diputacions provincials fins a la seva supressió constitucional.
- Coordinació autonòmica de les actuals funcions de les diputacions provincials.

Als municipis:

- Devolució de les competències en matèria de benestar social als municipis.
- Revisió del sistema de finançament.
- Supressió de l'autorització del Consell de Ministres per a la celebració de consultes populars locals.

A les àrees metropolitanes i comarques:

- Reconeixement i articulació del fet metropolità per a la gestió compartida de serveis comuns derivats de les seves relacions de proximitat i control democràtic de la gestió.
- Assignació de recursos per municipis amb garantia de contribució estatal suficient.

230 Obligació legal de presentar-se a primàries per part de tots aquells candidats a presidir òrgans executius dels partits polítics

Els partits polítics estan obligats legalment a presentar a primàries tots aquells candidats a presidir els seus òrgans executius.

La Junta Electoral Central organitzarà un sistema telemàtic i presencial de participació perquè durant un període determinat la gent pugui votar al pre-candidat dins del partit que triï.

231 Derogació del vot pregat i creació d'una llei electoral que faciliti l'exercici del dret al sufragi dels espanyols a l'estranger

Ampliarem el procés electoral de dos a quatre setmanes, per la qual cosa es disposarà d'un major marge per a l'enviament de paperetes. Eliminarem el vot pregat i l'actualització automàtica i periòdica del Cens Electoral dels Residents Absents (CERA) mitjançant renovació de la inscripció electoral cada cinc anys. Crearem una circumscripció exterior que doni veu als emigrants i canalitzi les seves demandes. Canviarem el procediment únic de vot per correu a un de mixt. Estendrem la possibilitat als residents desplaçats a l'estranger d'inscriure's al registre dels Electors Residents Temporalment Absents (ERTA). Ampliarem el dret a vot municipal als residents que portin menys de cinc anys fora del municipi. Facilitarem l'accés als tràmits consulars per mitjans telemàtics i de canvi d'horaris consulars. Millorarem la informació electoral proporcionada per l'Estat. Regularem les campanyes a l'estranger.

232 Despolitització del Tribunal Constitucional

Despolititzarem el Tribunal Constitucional mitjançant dues reformes:

- Establirem un nou sistema de nomenaments per «quota de rebuig»: la negociació dels nomenaments partirà de la conformació d'un ampli llistat de totes les persones tècnicament qualificades per accedir-hi. A partir d'aquesta proposta, cadascun dels partits només podrà anar si descarta d'aquesta llista un nombre proporcional a la quota que li correspon en funció de la seva entitat parlamentària. Després de successius processos de descart, acabaran quedant només els que menys rebuig generen.

No estaran designats per ningú, ni en deute amb ningú.

- Derogarem la «reforma exprés» de la Proposició de Llei Orgànica de reforma de la Llei Orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional, de forma que el Tribunal Constitucional no assumeixi competències com la suspensió de les seves funcions a una autoritat.

233 Eliminació de privilegis dels càrrecs electes

Acabarem amb els privilegis dels càrrecs electes (diputades, diputats, senadores i senadors), tant d'aquells de què gaudixen durant l'exercici de les seves funcions com d'aquells que els són atribuïts una vegada que han conclòs els seus respectius mandats:

- Rebaixarem les retribucions dels membres electes de les Corts, de manera que en cap cas siguin superiors a les dels cossos de funcionaris d'Estat.
- Revisarem els complements econòmics: despeses de representació, lliure disposició, indemnitzacions, etcètera.
- Establirem mecanismes de control de les dietes i desplaçaments imprescindibles.
- Eliminarem les indemnitzacions per cessament, derogarem les anomenades «pensions d'or» dels ex-parlamentaris, i equipararem els seus drets i deures laborals als de la resta de persones treballadores.

234 Llei de Professionalització de l'Administració Pública

Enfortirem la professionalització de les administracions públiques a través de l'aprovació d'una llei que reguli els següents aspectes:

- Garantirem la independència de les persones que treballen a les administracions públiques a través del just accés, promoció i provisió de llocs de treball mitjançant l'aplicació dels principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat.
- Acabarem amb la inflació de llocs de treball designats directament per càrrecs polítics, coneguts com a llocs de lliure designació (PLD).
- Fomentarem la promoció professional vertical i horitzontal que permeti combinar la lliure elecció de canvi de lloc de treball amb la cura de la riquesa tècnica dels equips estables. Els equips estaran compostos per persones formades i amb àmplia experiència laboral i no caldrà que abandonin el lloc que ocupen per promocionar.
- Fomentarem la promoció interna horitzontal. Així, oferirem al personal funcionari de diferents cossos i categoria idèntica la possibilitat de triar aquest canvi en la seva carrera professional.

235 Reducció del nombre d'alts càrrecs

Reduirem dràsticament el nombre d'alts càrrecs polítics tant d'organismes com empreses públiques, de manera que únicament siguin alts càrrecs les persones titulars dels ministeris o assimilats i dels viceministeris o assimilats. Les unitats administratives amb rang de direcció general o de secretaria general han d'estar encapçalades per equips tècnics, establint-se una relació de llocs de treball amb caràcter directiu. S'han de seleccionar les persones més adequades per ocupar els llocs de treball de major responsabilitat i això requereix un sistema de provisió que garanteixi la independència mitjançant l'accés per igualtat, mèrit i capacitat.

236 Recuperació dels drets laborals del sector públic

- Garantirem als empleats i les empleades públiques la recuperació del poder adquisitiu i dels drets furtats en els últims anys en nom de l'austeritat.
- Recuperarem els drets laborals directament relacionats amb conciliació de la vida familiar, com el règim de permisos, vacances i els drets de jubilació.
- Revisarem les pensions del sector públic contretes en els últims quatre anys, amb unes bases de cotització minvades.

237 Ampliació de la Llei de Transparència

Superarem la llei actual perquè s'adeqüi als estàndards internacionals, mitjançant les següents modificacions:

- Reconèixer el dret a la informació com a dret fonamental.
- Millorar l'accessibilitat del Portal de Transparència i agilitzar les sol·licituds i les peticions d'informació.
- Eliminar l'obligatorietat del DNI electrònic per poder fer consultes.
- Reduir els límits de resposta de peticions sense deixar marge a la discrecionalitat i establir un règim de sancions si s'incompleixen els marges de resposta.
- Assegurar la informació pública per defecte. La transparència activa i els formats oberts seran principis rectors de l'acció de govern.
- Garantir la independència del Consell de Transparència.

- Establir l'obligatorietat legal de retre comptes i de publicar els resultats a la web per a totes les institucions amb titularitat o finançament públic: la Casa Reial, el Consell General del Poder Judicial, els partits polítics, els sindicats i les organitzacions empresarials.

238 Regulació de les incompatibilitats en els càrrecs públics

- Estendre i clarificar les incompatibilitats de càrrecs polítics, alts càrrecs de l'Administració Pública central i autonòmica, i directius d'empreses públiques un cop finalitzada la seva prestació com a tals.
- Establir un mínim de deu anys fins que un ex alt càrrec pugui intervenir en un àmbit afectat directament per una decisió adoptada per ell durant l'exercici de la seva responsabilitat pública.
- Impedir que qualsevol ex-càrrec electe participi en consells d'administració d'empreses que operen en sectors estratègics de l'Estat.
- Prohibir que des dels lobbies es contracti els diputats o els seus assistents.
- Obligar que, si des dels lobbies es contracten antics membres del Govern, aquests lobbies informin sobre qui són els seus clients, a què representants polítics contacten, quins temes tracten i en quines despeses incorren durant el seu treball.
- Crear a nivell estatal i en cada comunitat autònoma, una oficina de registre de conflicte d'interès i incompatibilitats, que vetlli pel compliment d'aquestes normes i que estigui dotada d'independència i capacitat inspectora.

239 Llei de Parets de Cristall

Aprovarem una llei integral per a la regeneració democràtica de les nostres institucions públiques, que serveixi de marc per obrir els parlaments de la ciutadania. Per a això, adoptarem les següents mesures:

- Publicar en portals web parlamentaris la informació relativa a la gestió de la institució, el seu personal i el seu pressupost.
- Facilitar l'accés a la informació relativa als processos legislatius, en curs o finalitzats, mitjançant observació directa, a través de la premsa escrita o de les retransmissions per ràdio i televisió en directe.
- Garantir l'accés, tant a les sessions de comissions parlamentàries com als plens, a mitjans de comunicació, observadors i ciutadans en general, sense traves administratives i sense cap tipus de discriminació.
- Habilitar un escó ciutadà des del qual es pugui fer arribar peticions ciutadanes al parlament, tant de forma individual com col·lectiva.

240 Reformulació de la Llei de Contractes del Sector Públic

Reformularem la Llei de contractes del Sector Públic per a:

- Implantar una xarxa d'oficines centrals de compra per a la unificació del procediment a les meses de contractació.
- Implantar una plataforma única d'informació sobre contractació pública.
- Crear els Tribunals Administratius Centrals, com a òrgans competents per a la resolució centralitzada de recursos contractuals.

- Eliminar procediments negociats sense publicitat i limitar l'import que permet la utilització del contracte menor.
- Reformar la web del registre mercantil per poder consultar de forma senzilla i gratuïta informació bàsica de societats.
- Materialitzar els criteris socials, mediambientals i de foment de l'economia local en els plecs de condicions, així com la participació ciutadana.

241 Seguiment de l'execució pressupostària

La informació que genera l'Administració Pública no pertany a les institucions, pertany a la gent. Per això, instaurarem parets i butxaques de vidre a les institucions, atès que allò que no es pugui publicar no s'hauria de fer. Per aconseguir-ho, implementarem mesures de transparència de la gestió pública amb informació veraç i actualitzada de tots els pressupostos, despeses i balanços anuals, protocols i informes.

- Els pressupostos han de vincular l'acció de govern. Per avaluar correctament si els compromisos adquirits s'han complert, quines han estat les desviacions i si són degudes a causes legítimes i justificables, és imprescindible fer públiques les dades de l'execució pressupostària amb el màxim nivell de detall. Per això, al Portal de la transparència i la xarxa d'oficines públiques ciutadanes posaran a disposició de la ciutadania, d'una manera senzilla i directa, les dades bàsiques del destí final dels diners públics.

242 Observatori Ciutadà d'Avaluació de Polítiques Públiques i Rendició de Comptes

Implantarem l'Observatori Ciutadà d'Avaluació de Polítiques Públiques i Rendició de Comptes amb dos objectius fonamentals:

- Aconseguir un ús adequat de l'avaluació, al servei dels interessos generals.
- Vincular l'avaluació al cicle pressupostari, de manera que esdevingui un instrument de difusió de la cultura d'avaluació i la rendició de comptes.

Facilitarem que qualsevol persona o col·lectiu ciutadà afectat per una legislació o gestió pública pugui intervenir o formar part de l'Observatori Ciutadà d'Avaluació de Polítiques Públiques i Rendició Comptes. Amb caràcter previ al debat pressupostari anual, els responsables públics de cada política sectorial hauran de presentar davant l'observatori un informe sobre el grau d'implementació i execució de la política de la qual respon.

Els debats pressupostaris es nodriran del coneixement col·lectiu generat en el si de l'observatori, i s'oferirà a la majoria dels membres del Parlament un nivell d'informació i uns criteris molt superiors als disponibles actualment.

243 Contractes administratius oberts i accessibles

Assegurarem l'obertura de tota la informació relativa als processos de contractació pública per facilitar la transparència i la rendició de comptes mitjançant les següents mesures:

- Crearem una base de dades de contractació i licitacions. Totes les empreses han d'enviar la documentació relacionada amb les contractacions en formats oberts i facilitar la seva publicació a la xarxa.

- Assegurarem l'accés a la documentació dels contractes subscrits com a mínim en els últims cinc anys. S'indicarà la següent informació: objecte, import de la licitació i de l'adjudicació, procediment utilitzat per a contractar, identitat de l'adjudicatari, durada, nombre de licitadors, criteris d'adjudicació, quadre comparatiu d'ofertes i les seves respectives puntuacions, acords i informes tècnics del procés de contractació, modificacions contractuals, pròrrogues dels contractes, licitacions anul·lades, resolucions anticipades, dades del registre públic de contractes, dades del registre oficial de licitadors i empreses classificades, i acords i criteris interpretatius dels òrgans consultius de contractació.

244 Pla Nacional contra la Corrupció i per la Transparència Institucional

Desenvoluparem un Pla Nacional contra la Corrupció i per a la Transparència Institucional, que es coordinarà a través d'un organisme independent del poder governamental.

Aquest organisme estarà integrat per l'Administració, organitzacions no governamentals (ONG) i actors rellevants de la societat civil; i el seu àmbit d'actuació abastarà les diferents administracions territorials de l'Estat. Els seus principals objectius seran els següents:

- Promoure una major implicació de la societat civil, així com d'experts, en el compromís contra la corrupció.
- Implementar i perfeccionar mecanismes preventius que s'adaptin a la dinàmica realitat delictiva.
- Dotar de recursos i adaptar les tècniques adequades per aconseguir una persecució eficaç i sostenible.

- Assegurar una constant formació dels agents especialitzats i una major coordinació entre ells.
- Facilitar la formació entre els funcionaris per a la detecció i denúncia d'aquest tipus de conductes.
- Dotar de mecanismes reals de protecció als denunciants de fets delictius.

245 Policia judicial i pèrits per a la seva adscripció funcional als jutjats

Treballarem perquè aquests funcionaris, la policia judicial i els pèrits, siguin dependents funcionalment dels jutjats i la Fiscalia, i perquè tinguin control de totes les investigacions policials de cada instrucció o procediment penal que dirigeixin. D'aquesta manera, evitarem tant les dilacions indegudes com el fet que els agents considerats «incòmodes» puguin ser destituïts. Aquestes unitats policials hauran de complir els requisits següents:

- Estar adscrites funcionalment i temporalment als jutjats o tribunals.
- Comptar amb estructura independent i un nombre molt reduït de llocs de lliure designació.
- Estar integrat per funcionaris amb acreditada experiència en la policia judicial, i amb accés exclusiu mitjançant concurs específic de mèrits.
- Promoure i dirigir les investigacions ja judicialitzades:
  - Actuaran per delegació del jutge o fiscal en el si del cos judicial.
  - Podran requerir dels comandaments policials tots els mitjans personals i materials necessaris per portar a bon termini la investigació.

- Estaran exempts d'informar sobre l'evolució de les investigacions o dels resultats obtinguts.

246 Introducció de la figura delictiva d'enriquiment injust o il·lícit

El delictes d'enriquiment injust es refereix a l'actuació d'aquells alts càrrecs que, en el marc de l'actuació política, sense intervenir directament en la comissió de delictes de corrupció, han obtingut benefici derivat de la comissió d'aquestes conductes.

A més, i com a mesures complementàries, incorporarem el delictes agreujat de prevaricació administrativa en les contractacions públiques i delictes agreujats de suborn, tràfic d'influències i frauds administratius comesos a través de partits polítics.

Implementada internacionalment, aquesta mesura penal es mostra com una de les més eficaces contra l'enriquiment d'aquells qui dirigeixen organitzacions criminals, però que no intervenen directament en la comissió de cap dels delictes o de corrupcions realitzades en el marc de l'actuació política per alts càrrecs de l'Administració.

247 Nova llei de finançament dels partits polítics

Elaborarem un pla de prevenció de delictes específic per als partits polítics amb les següents propostes relatives al control del finançament:

- Equiparar la fiscalització de les fundacions polítiques a la dels partits polítics.
- Prohibir donacions de béns immobles el valor dels quals excedeixi el límit legalment establert per a les donacions monetàries.

- Prohibir l'endeutament bancari per part dels partits polítics o limitar severament aquest endeutament.
- Publicar la identitat de tot aquell donant que aporta més de 5000 euros a l'any.
- Establir sistemes de tractament i publicació de dades en formats reutilitzables, que permetin identificar possibles relacions entre donacions polítiques i contractes públics, o entre partits polítics i paradisos fiscals.
- Elaborar un pla estratègic sobre el model de finançament dels partits polítics a Espanya, i reformar els sistemes de finançament electoral i ordinària dels partits d'acord amb principis més democràtics i inclusius.

Pel que fa al tractament penal, les nostres propostes són:

- Augmentar el termini de prescripció de la sancions previstes a la Llei Orgànica de Finançament de Partits Polítics i aclarir els casos de duplicitat de sancions.
- Desenvolupar de manera específica, i adaptant-la a les formacions polítiques, la norma expressada en l'article 31 bis del Codi Penal, destinada a regular la responsabilitat penal de les persones jurídiques en general.

248 Creació del Departament de Recuperació d'Actius

Crearem un departament específic dins de l'Administració Pública dedicat a la recuperació d'actius afectats per casos de corrupció.

Estarà format per funcionaris especialitzats, i potenciarà els actuals instruments de cooperació internacional en matèria d'informació, auxili judicial i recuperació d'actius, que són part de la normativa europea.

249 Redefinició del delictes fiscal

No hi ha cap justificació jurídica per aplicar tipus penals diferents al delictes fiscal i als casos de frau en les subvencions rebudes de la Unió Europea, més quan la quota per a considerar un delictes com «delictes fiscal» és excessivament alta: 120 000 euros. Per això, establim un únic límit per als delictes fiscals: 50 000 euros, que és la quantitat fixada per a les subvencions en matèria europea.

250 Enfortiment dels sistemes d'avaluació legislativa en matèria de corrupció i política criminal

Per enfortir els sistemes d'avaluació legislativa en matèria de corrupció i política criminal, implementarem les següents mesures:

- Crearem un Centre Nacional per a la Prevenció del Delictes, encarregat de fer avaluacions d'impacte tant de la legislació en vigor com de propostes de reforma.
- Posarem en marxa programes d'informació i conscienciació pública de matèria penal.
- Millorarem els sistemes estadístics.
- Crearem una oficina d'informació pública sobre problemes relacionats amb la política criminal, que podria ser part de les funcions de l'esmentat Centre Nacional per a la Prevenció del Delictes.

251 Participació ciutadana en la gestió pública

Establim mecanismes de participació en l'actuació administrativa per tal d'integrar en l'àmbit públic formes de gestió participades, basades en la lògica del valor i del bé comú, de manera que la ciutadania pugui contribuir a

millorar els serveis públics. Impulsarem les següents mesures transversals en les administracions públiques:

- Crearem un observatori d'inclusivitat en la gestió pública per investigar indicadors d'inclusivitat, i poder avaluar i dissenyar accions institucionals dirigides a atendre les necessitats d'accés a les administracions públiques d'una societat diversa.
- Desenvoluparem un Pla de Formació per la Participació, que estarà dirigit tant al personal de l'Administració Pública com als agents socials.
- Instaurarem òrgans ciutadans d'interlocució amb el personal tècnic i polític, i dotarem d'un caràcter decisoriu a aquests espais de trobada que, a més, es complementaran a través d'eines de participació virtual.

JUSTÍCIA I DRETS HUMANS

252 Justícia gratuïta real

Proposem la creació d'un text normatiu que estigui consensuat amb els òrgans col·legials i associacions de lletrats del torn d'ofici, els quals desenvolupen el servei amb elevats estàndards de rendiment i reconeixement europeu i internacional. En aquest text es contemplarà la millora del servei públic d'assistència jurídica gratuïta i la designació del torn d'ofici, i contindrà una reflexió sobre les atribucions delegades a les comunitats autònomes en aquesta matèria.

253 Elecció directa del Consell General del Poder Judicial

Considerem que, tot i que el Consell General del Poder Judicial (CGPJ) mantingui les seves actuals competències generals, ha d'assumir directament la seva principal funció:

vetllar per la independència del Poder Judicial com a servei públic. I, per això, proposem les següents mesures:

- Establir l'elecció directa per part de la ciutadania dels quinze membres del CGPJ, els quals seran elegits entre jutges i magistrats; fiscals, secretaris judicials i juristes de reconegut prestigi amb al menys deu anys d'experiència professional i que, així mateix, hagin estat avalats per associacions, sindicats o plataformes ciutadanes.
- Regular i promoure institucionalment aquestes eleccions per un òrgan col·legiat creat a aquest efecte pel Congrés.
- Establir limitacions de despesa en les campanyes que puguin ser promogudes per aquestes eleccions.

254 Auditoria pública del sistema judicial

Promourem una auditoria pública i externa del sistema judicial sobre criteris i paràmetres basats en la seva eficiència, eficàcia i sostenibilitat, amb l'objectiu de buscar una fotografia constructiva i avaluar una necessària reorganització en aquells àmbits que requereixin de reforç, de manera que s'estableixin criteris d'optimització dels recursos.

Així mateix, crearem una oficina judicial dotada dels mitjans necessaris per a desenvolupar una actuació més eficaç i propera a la ciutadania, que materialitzi un veritable servei al ciutadà. Aquesta oficina tindrà finançament directe de l'Estat (el Govern central assumirà les competències perifèriques en aquest àmbit), serà competència del Ministeri de Justícia i tindrà capacitat de cessió d'edificis de titularitat pública. Des d'aquesta s'impulsarà l'expedient electrònic i s'informatitzarà tot el procediment judicial.

255 Reforma integral de la Fiscalia

Posarem en marxa una reforma integral de la Fiscalia a partir de les següents propostes:

- Revisar el sistema de nomenament del Fiscal general de l'Estat.
- Reformar l'Estatut Orgànic del Ministeri Fiscal per introduir mecanismes que dotin la Fiscalia d'autonomia (orgànica i funcional) en relació amb el poder executiu.
- Dotar aquesta institució de mecanismes de transparència que permetin conèixer, entre d'altres, els actes que es realitzin, els criteris utilitzats per a la presa de decisions, l'agenda del Fiscal General de l'Estat i dels altres òrgans de direcció, i les retribucions o els indicadors de la seva activitat.
- Assegurar l'autonomia pressupostària del Ministeri Fiscal, amb partida específica en els Pressupostos Generals de l'Estat.
- Abordar de manera integral la reorganització i el nou disseny de les funcions dels òrgans centrals (Inspecció Fiscal, Unitat de Suport i Secretaria Tècnica).
- Democratitzar els nomenaments a la cartera fiscal sota estrictes criteris de mèrits i capacitat.

256 Eliminació de privilegis processals

Si bé és certa la necessitat de protecció i emparament de l'activitat parlamentària i de les actuacions de jutges i magistrats, perquè d'altra manera podrien veure limitat l'exercici de les seves funcions, aquesta protecció només es mantindrà en l'àmbit d'actuació pública d'aquests càrrecs, perquè es considera que els privilegis processals no regeixen

més enllà d'aquestes activitats públiques; d'aquesta manera, qualsevol altra actuació està subjecta al procediment general, encara que es realitzi durant l'exercici del càrrec.

257 Derogació de la Llei Orgànica de modificació de la Llei d'Enjudiciament Criminal

Derogarem la Llei 13/2015, de 5 d'octubre, de modificació de la Llei d'Enjudiciament Criminal per a l'enfortiment de les garanties processals i la regulació de les mesures d'investigació tecnològica, per tal de deixar sense efecte la disposició transitòria única sobre la revisió dels processos iniciats amb anterioritat a la seva entrada en vigor i els terminis de durada màxima dels processos penals.

258 Multes i sancions administratives proporcionals a la renda de les persones

Crearem un sistema de pagament de sancions administratives i multes econòmiques proporcionals a la renda de la persona sancionada, per modificar l'actual sistema per un de més just, proporcional i funcional. Per a això, ens basarem en els següents principis:

- Rendició de comptes de la persona ofensora.
- Compliment de la funció de dissuasió. Perquè les multes compleixin aquesta funció, les persones amb menys ingressos han de poder pagar-les, però el seu impacte ha de ser equivalent al de les persones amb majors rendes.
- Obligació de ser equitatives. Les multes proporcionals són inherentment més justes, ja que les quantitats no són ni massa baixes per a determinats sancionats ni tan altes com per excedir la capacitat d'altres.

- Establiment d'un sistema de càlcul àgil i limitat partint d'un tipus bàsic i establint diferents llindars, similars als fixats per al pagament de l'IRPF en funció dels ingressos del sancionat.

259 Derogació de la llei mordassa

Derogarem de manera immediata la Llei Orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana, coneguda com a llei mordassa, i establim una nova legislació de seguretat ciutadana que faciliti el lliure exercici dels drets fonamentals d'expressió, reunió i manifestació. Eliminarem les sancions administratives, sense més restricció que els actes il·lícits la gravetat dels quals els converteixi en objecte de sanció en els supòsits sancionats pel Codi Penal.

260 Creació de l'Oficina de Drets Humans del Govern

Crearem l'Oficina de Drets Humans del Govern, que tindrà les següents característiques i funcions:

- Dependrà de la Presidència del Govern.
- El seu responsable tindrà rang de Secretari d'Estat.
- Coordinarà l'acció del Govern en el desenvolupament i protecció dels drets humans.
- Exercirà funcions executives per vetllar pel compliment dels compromisos internacionals adquirits per Espanya en matèria de drets humans, ja siguin drets civils i polítics, drets econòmics i socials, o drets relatius a la infància i a l'equitat del gènere.
- Coordinarà la tasca de tots els ministeris a través d'una comissió interministerial.
- Actuarà en coordinació amb el Defensor del Poble.

- Rendirà comptes de la seva activitat i gestió mensualment a les Corts.
- Albergarà en el seu si una Comissió estatal de Drets Humans amb representants de les ONG, d'organitzacions civils i socials de defensa dels drets humans i d'organitzacions professionals (com el Consell General d'Advocacia), que tindrà funcions assessores i consultives, però també d'avaluació i rendició de comptes.
- Coordinarà el desenvolupament i posada en pràctica del Pla Nacional de Drets Humans i Equitat de Gènere.

Així mateix, crearem una unitat de gènere en el Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació (MAEC) per fer una avaluació de gènere de les iniciatives i actuacions de la política exterior espanyola.

261 **Memòria, veritat i justícia: pilars de la cultura dels drets humans**

Partint de la doble premissa que la memòria és un dret ciutadà i que a Espanya no s'ha implementat encara una veritable política pública de memòria, el nostre projecte sobre memòria democràtica i cultura dels drets humans s'articula, igual que ho fa el dret internacional en aquesta matèria, entorn de la tríada «memòria, veritat i justícia», d'acord amb les recomanacions que el relator especial del Consell de Drets Humans de l'ONU va dirigir a Espanya al juliol de 2014. Així, posarem en marxa tres tipus de polítiques:

- Polítiques per al dret a la memòria orientades a generar garanties de no repetició:

- Promoure la remoció o resignificació de símbols o monuments commemoratius d'exaltació de la revolta militar o del franquisme.
- Concebre els espais de memòria com a espais pedagògics des d'una perspectiva crítica.
- Desenvolupar iniciatives orientades a la construcció d'una cultura dels drets humans i a la restitució d'una memòria plural, col·lectiva i democràtica del nostre país en els sistemes educatius, quant a la formació de funcionaris públics, en (i des de) els mitjans de comunicació i en altres àmbits culturals.
- Polítiques pel dret a la veritat:
  - Establir mecanismes institucionals per a l'esclariment i divulgació de la veritat.
  - Garantir l'accés als arxius (públics i privats) i a la investigació pública i judicial.
  - Promoure la creació d'institucions de memòria.
  - Elaborar un mapa integral de fosses comunes que, al seu torn, permeti dissenyar un futur pla integral d'exhumacions.
- Polítiques d'accés a la justícia per a les víctimes del franquisme:
  - Crear una Secretaria d'Estat en el Ministeri de la Presidència i una agència interministerial que funcioni com a òrgan de coordinació.
  - Anul·lar les sentències dels tribunals creats durant la guerra civil i la dictadura.

- Facilitar l'accés a la justícia a les víctimes de crims de lesa humanitat.
- Aplicar la jurisdicció universal en matèria de drets humans contemplada en el nostre ordenament jurídic.

262 Creació de l'Agència Estatal per a la Protecció dels Consumidors

Crearem una Agència Estatal per a la Protecció dels Consumidors, com a organisme regulador de caràcter autònom i neutral i amb competències sancionadores. Aquesta agència comptarà amb un cos d'inspectors dedicat a realitzar investigacions d'ofici i avaluar les denúncies que arribin de les autoritats autonòmiques i les associacions de consumidors, a més d'intercanviar informació amb la resta d'organismes governamentals sobre les irregularitats que detecti al mercat. Les organitzacions dedicades a la defensa dels consumidors tindran la consideració de part interessada en els procediments que s'obrin arran de les seves denúncies o en els quals es personin en representació dels afectats. Igualment, revisarem el marc sancionador establert en la legislació que afecta a la protecció dels consumidors perquè les multes siguin realment proporcionals a la gravetat dels abusos, i perquè contempli el decomís de fins a deu vegades l'import dels beneficis que hagin obtingut les empreses en pràctiques fraudulentos.

263 Dret d'indemnització del consumidor víctima d'un abús

Aprovarem per llei el dret dels consumidors a ser indemnitzats quan siguin objecte d'irregularitats en la contractació, facturació o característiques de productes i serveis.

264 Despenalització del cànnabis

Despenalitzarem el cultiu i la tinença de cànnabis a nivell personal i col·lectiu, i regularem l'activitat dels clubs socials de cànnabis. Per això, proposem convocar una taula de treball sectorial encarregada de presentar una proposta que garanteixi les llibertats i drets fonamentals dels consumidors i que contempli la regulació de la producció, distribució i consum de cànnabis.

ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

265 Programari lliure per a una Administració oberta, segura i accessible

Implementarem un Pla Estratègic de Migració cap a eines de programari lliure i dades obertes, amb l'objectiu de substituir eines propietàries, sempre que sigui possible, i aconseguir un control real de la tecnologia utilitzada en l'Administració per al maneig de les dades. Per això:

Implantarem eines de programari lliure en les administracions públiques, acompanyades d'un programa de capacització dels empleats públics en el maneig de les noves eines. Generalitzarem l'ús de formats oberts en la gestió pública. Fomentarem el teixit social i productiu del sector, ric en innovació i creació d'ocupació.

Apostarem per la seguretat informàtica i la privadesa com un dret integral del segle XXI, i oferirem cobertura legal a aquells que denunciïn la seva infracció.

266 Simplificació dels procediments administratius

Engegarem un Pla Estratègic de Millora de l'Administració i del Servei Públic per simplificar els tràmits administratius,

minimitzar les càrregues burocràtiques i homogeneïtzar els processos, a través de les següents accions i mitjans:

Simplificar i reduir les càrregues administratives i implantar l'homogeneïtat dels procediments.

Consolidar una autèntica administració digital que permeti a la ciutadania realitzar qualsevol tràmit d'una manera més ràpida i àgil, a qualsevol hora i des de qualsevol lloc, gràcies a una finestra virtual única. Amb això s'evitarà haver d'aportar documentació que ja està digitalitzada.

Incorporar plenament les noves tecnologies en els tràmits administratius.

Avançar cap a la superació de la bretxa digital en la societat.

Garantir punts d'assessorament permanent, tant online com a presencials, que al seu torn facilitin la tramitació del certificat digital a sol·licitud dels interessats.

267 Gestió directa en l'Administració Pública i optimització del desenvolupament de les professions

Garantirem el principi de gestió directa dels serveis públics i que l'exercici de competències i potestats públiques residixi en la pròpia Administració de l'Estat.

Recuperarem les competències que s'han privatitzat o externalitzat, i orientarem les nostres decisions sempre d'acord amb dels principis del bé comú i de l'interès general. A fi de potenciar el millor de cada professional en la gestió dels serveis públics, apostarem per adaptar el perfil de cada professional a la tasca que exerceix, per optimitzar així el valor de la seva funció, la qual cosa permetrà, així mateix, la promoció des del seu propi lloc de treball.

La motivació és el motor professional de la gestió directa i la recuperem a partir de tres elements clau:

- Treball en equip, amb lideratges legítims professionalment.

- Formació adequada i de qualitat.
- Flexibilització dels requisits per gaudir d'excedències vinculades a la formació i a pràctiques professionals a l'estranger.

268 Auditories regulars dels organismes públics

Impulsarem la realització d'auditories regulars de tots els organismes i ens públics amb els següents objectius:

Revisar els seus estatuts, per eliminar buits de contingut prestacional públic o duplicats.

Assegurar que el sector públic sigui independent de l'aparell i dels interessos dels partits polítics.

Recuperar aquelles competències i potestats públiques privatitzades o externalitzades.

Revisar els encàrrecs dels ens instrumentals per revertir els serveis subcontractats, a través d'una dotació adequada de llocs i recursos per a l'estructura del sector públic.

SEGURETAT

269 Homologació de les jornades de treball de les Forces Armades a les de la resta de l'Administració pública

Proposem una regulació reglamentària de l'horari i de les jornades laborals dels membres de les Forces Armades perquè siguin similars a les de l'Administració General de l'Estat, tenint en compte les necessitats específiques derivades de les missions, maniobres, guàrdies i serveis, que seran retribuïts de manera justa.

270 **Redefinició de la carrera militar de tots els militars professionals**

Reformarem de manera integral la Llei 39/2007, de 19 de novembre, de la carrera militar, i hi inclourem en ella al personal de tropa i marineria i a oficials temporals; i suprimirem també els actuals compromisos temporals.

Establirem, amb caràcter prioritari, un sistema de promoció amb criteris exclusivament objectius i basats en els principis d'igualtat, mèrit i capacitat. Així, es valorarà com a mèrit l'experiència professional, se suprimiran els actuals criteris subjectius de valoració (com els informes personals de qualificació) i s'eliminaran els actuals límits d'edat.

Després de l'experiència obtinguda de les primeres promocions amb el nou sistema d'ensenyament militar, en realitzarem un estudi per acabar d'adaptar-ho al sistema general d'ensenyament.

Durem a terme un pla integral d'acció social basat en la igualtat, que presti especial atenció a les famílies i supprimeixi privilegis.

271 **Militars: ciutadans i treballadors**

Reformarem la Llei Orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de drets i deures dels membres de les Forces Armades, per propiciar una nova regulació dels drets fonamentals de reunió, manifestació, associació, llibertat d'expressió, sindicació i afiliació a partits polítics. Igualment, suprimirem la privació de llibertat sense tutela judicial efectiva, i renovarem els òrgans de participació amb criteris democràtics i vinculants per als processos normatius, en els àmbits professionals, socials i econòmics.

- 272** **Transparència i control democràtic per a Defensa**
Evitarem les «portes giratòries» en regular les relacions entre el Ministeri de Defensa i la indústria de defensa per fer-les plenament transparents; i s'auditaran, revisaran i renegociaran les adquisicions amb els contractistes per fer viable el pressupost del Ministeri de Defensa. Així mateix, i d'acord amb això, es constituirà un grup d'experts (juntament amb el qual podrà participar la societat civil) amb la finalitat de presentar propostes per estudiar un disseny de les Forces Armades més concorde a les necessitats d'Espanya.
- 273** **Personal civil a càrrec de les tasques administratives en les Forces Armades**
Reorganitzarem la plantilla perquè sigui personal civil administratiu qui exerceixi serveis burocràtics a les Forces Armades. Posarem fi als serveis que no siguin propis del cos: fusters, paletes, jardiners, mecànics, etcètera.
- 274** **Llibertat de sindicació per als membres de la Guàrdia Civil**
Reconeixerem la llibertat de sindicació dins de la Guàrdia Civil i defensarem que no s'apliqui el Codi Penal Militar als membres d'aquest cos, per garantir, així, els seus drets fonamentals i les seves llibertats públiques.
- 275** **Millora de la coordinació entre la Guàrdia Civil i la Policia Nacional**
Proposem la unificació de les bases de dades de la Guàrdia Civil i de la Policia Nacional, la qual cosa suposaria un gran avenç en matèria de coordinació.

276 **Nou sistema d'ascens en les Forces de Seguretat de l'Estat**

Modificarem els actuals processos d'ascens en les Forces de Seguretat de l'Estat perquè es basin exclusivament en proves objectives i mesurables.

MODEL TERRITORIAL I DRET A DECIDIR

277 **Dret a decidir**

Obrirem un ampli debat ciutadà sobre el reconeixement i les formes d'exercici del dret a decidir en el marc del debat sobre el canvi constitucional. Reconeixem constitucionalment la naturalesa plurinacional d'Espanya, així com també assegurarem el dret dels governs autonòmics a realitzar consultes a la ciutadania sobre l'encaix territorial del país.

És a dir, promourem la convocatòria d'un referèndum amb garanties a Catalunya per a que els seus ciutadans i ciutadanes puguin decidir el tipus de relació territorial que desitgen establir amb la resta d'Espanya.

Recuperarem el respecte com a fonament bàsic de les relacions entre els governs i els parlaments de tots els nivells territorials de l'Estat.

Iniciarem un procés de canvi constitucional orientant a resoldre, entre d'altres, els problemes d'estructuració territorial de l'Estat i avaluarem i debatrem sobre les experiències de Regne Unit i Canadà.

278 **Reforma del Senat**

Transformarem el Senat en una cambra de representació de drets i interessos territorials i eliminarem una gran part de les retribucions dels senadors:

- Conformarem el Senat amb representants dels governs regionals, intercanviables i amb vot en bloc i reduïrem el nombre de representants.
- Les funcions del Senat seran:
  - Legislativa: participació en l'aprovació de lleis que afectin als interessos territorials.
  - Participació en els Pressupostos Generals de l'Estat per fixar les partides que s'atribueixen als diferents territoris, d'acord amb el sistema de finançament.
  - Nomenament dels membres d'òrgans de l'Estat i institucions centrals, com els magistrats del Tribunal Constitucional.
  - Com a peça clau en les relacions verticals i horitzontals de la distribució territorial del poder, exercirà un paper important en la relació amb la Conferència de Presidents.

279 Revisió del model de finançament

Promourem un model de finançament d'acord amb els principis d'equitat, justícia territorial i solidaritat interterritorial. En aquest sentit, implementarem un model de finançament que garanteixi la suficiència de l'àmbit competencial autonòmic a través de la recaptació dels tributs cedits a les comunitats autònomes i de la participació en els tributs de l'Estat, de manera que el finançament no podrà ser un obstacle per al desenvolupament del marc competencial propi.

DEMOCRÀCIA CIUTADANA

MEDI AMBIENT

280 Paralització de la llei Montoro

Derogarem de forma immediata la llei Montoro (Llei 27/2013, de sostenibilitat i racionalització de l'Administració local), perquè posa en perill les entitats menors i els serveis i béns comunals. Promourem un nou marc legal que harmonitzi els tres nivells de govern (municipal, autonòmic i estatal) i amplii i actualitzi les seves competències i pressupostos. Fomentarem un debat urgent que reforci el poder local com el Govern de proximitat per i per a la ciutadania.

281 Pla d'Ús Social de la Terra

Instaurarem una Agència Pública i Autònoma de la Governança Responsable i Sostenible de la Terra, que reguli els terrenys rústics i afavoreixi un accés democràtic i just a la terra.

Desenvoluparem un Pla Especial d'Ús Social de la Terra, en resposta a l'inventari de propietats elaborat pel Ministeri d'Hisenda i al pla d'alienació d'aquests béns dut a terme pel Govern.

Fomentarem la coordinació entre l'Agència de la Governança Responsable i Sostenible de la Terra i els Bancs de Terres ja existents per facilitar l'accés prioritari a la terra dels joves i les dones que desitgin incorporar-se al sector agro-ramader i forestal, amb garanties en la gestió i ús de les finques per als seus propietaris i propietàries.

282 Nova Llei d'Aigües

Considerem l'aigua com un bé comú, per la qual cosa és necessari que la presa de decisions sobre la seva gestió i distribució sigui participativa.

Elaborarem una nova Llei d'Aigües, en sintonia amb la Directiva Marc de l'Aigua, que garanteixi com un dret l'accés a l'aigua de qualitat i, alhora, conservi els cabals ecològics i el bon estat dels rius, aqüífers i altres masses d'aigua.

Democratitzarem els organismes de conca en incorporar-hi els sectors fins ara exclosos dels òrgans de gestió i decisió d'aquests organismes, com ara els col·lectius de defensa de l'ús sostenible de l'aigua i de la conservació dels rius.

Revisarem els Plans Hidrològics per garantir la seva plena coherència amb la Directiva Marc de l'Aigua i a fi que resultin més eficaços a l'hora d'aconseguir i mantenir-ne el bon estat ecològic.

Fomentarem la prevenció d'inundacions i garantirem una correcta gestió dels territoris fluvials i les seves zones inundables, d'acord amb la directiva europea de gestió del risc d'inundacions.

283 «Qui contamina paga»

Derogarem de forma immediata la Llei 11/2014 i el Reial decret 183/2015 que modifica la Llei 26/2007 de Responsabilitat Mediambiental, els pilars rectors de la qual són la precaució, la prevenció i el principi de «qui contamina paga».

Simplificarem la tramitació administrativa a través d'una llicència ambiental única que englobi tots els impactes ambientals i, d'aquesta manera, faciliti als operadors la comunicació amb un únic ens administratiu.

Durem a terme una reubicació de les estacions de control i mesurament de la contaminació industrial en aquells llocs que garanteixin la major protecció de la població, dins dels paràmetres de control obligatoris.

Fomentarem el desenvolupament de la R+D+i en les tecnologies de prevenció de la contaminació i per a la descontaminació, especialment dels sòls, i per a la recuperació ambiental en cas de desastre ecològic.

Impulsarem l'adaptació als nous coneixements, especialment aquells que versen sobre els efectes dels contaminants sobre la salut de les persones. Implementarem un Pla de Formació de Tècnics en Riscos Ambientals per donar suport a l'activitat industrial i a l'Administració central com a principal ens de control.

Prioritzarem l'aplicació del principi «qui contamina paga» en promoure una responsabilitat ambiental real entre els principals extractors dels recursos naturals, a través d'una garantia financera de reparació del medi natural, en funció dels possibles danys ocasionats.

284 Protecció del medi marí i el seu entorn

Invalidarem les modificacions de la Llei de Costes i impulsarem un nou model de protecció del litoral que tingui en compte criteris geomorfològics i paisatgístics.

Desenvoluparem una Planificació Estratègica Marina per al conjunt de l'Estat, que posi les bases per a les diferents activitats humanes en el medi marí i en la qual prevaldrà el desenvolupament de les energies renovables i la protecció dels nostres ecosistemes.

Continuarem amb la inversió per al desenvolupament efectiu de la Directiva Europea d'Estratègies Marines. Inclourem al Programa Nacional d'Investigació Científica un subprograma adreçat a desenvolupar la investigació del medi marí, a fi de promoure el desenvolupament de les energies renovables marines i la protecció del medi ambient.

Fomentarem la divulgació de les àrees marines protegides espanyoles i del seu valor natural, i inclourem aquestes àrees en les estratègies estatals i autonòmiques de promoció turística i educació ambiental. Incrementarem l'impacte positiu d'aquestes àrees en les poblacions costaneres més properes. En aquest sentit, desenvoluparem un etiquetatge específic per al peix i el marisc extret mitjançant arts no destructives permeses a l'interior de la reserva. Treballarem amb els diferents agents implicats per reduir l'abocament d'escombraries en el mar.

285 Ciutats sostenibles

Durem a terme una política activa que transformi els ecosistemes urbans en llocs més sostenibles i habitables per a la ciutadania.

Abandonarem el model productiu especulatiu basat en la construcció desmesurada d'habitatges i apostarem per un model sostenible orientat a la rehabilitació i l'eficiència energètica dels edificis existents. Una mesura que, d'altra banda, generarà ocupació i de major qualitat.

Promourem l'ús dels instruments que la legislació urbanística posa en mans de les administracions públiques per satisfer la demanda d'habitatge assequible, equipaments i espais lliures, i previndrem l'especulació per incrementar el patrimoni públic de sòl.

La ciutat és un dret de tots i totes. Per això promourem l'accessibilitat universal i l'eliminació de les barreres arquitectòniques i urbanístiques. Així mateix, adoptarem una perspectiva de gènere i de les necessitats de la població infantil i les persones grans en el disseny urbà.

Aprofitarem les oportunitats que ens brinden les noves tecnologies per gestionar de forma eficient els ecosistemes urbans i apostarem pel desenvolupament de ciutats i comunitats intel·ligents.

Garantirem la transparència dels procediments d'elaboració de planejaments i convenis urbanístics, amb la finalitat de fomentar l'accés de la ciutadania a tota la informació, inclosos els informes tècnics i jurídics. Evitarem la urbanització de les àrees amb valor mediambiental, especialment del litoral, i de les zones de riscos naturals, com les inundables.

286 **Foment de l'economia circular: Objectiu Residu ZERO**

Complirem la Directiva Marc de Residus i revisarem la transposició d'aquesta directives a l'ordenament espanyol, començant pels principis de precaució i prevenció. Desenvoluparem la responsabilitat ampliada del productor, de manera que, a partir d'estudis rigorosos i independents, aquest assumeixi els costos reals de la gestió de residus a tots els nivells i el desenvolupament de les mesures per al compliment dels objectius marcats en la Directiva Marc de Residus.

Desenvoluparem una economia circular que garanteixi una reducció de l'ús dels recursos naturals en la nostra economia. Engegarem polítiques efectives de gestió de residus que tendeixin a eliminar-los, com la lluita contra l'obsolescència, la reducció de la generació de residus mitjançant l'eco-disseny, la separació selectiva de la matèria orgànica per al compostatge, etcètera.

Redefinirem la funció dels Punts Nets i dels Punts Nets Mòbils per millorar la quantitat i, sobretot, la qualitat dels productes recollits, i engegarem senzilles operacions de

preparació per al reciclat, amb l'objectiu de duplicar el reciclat en deu anys.

Fomentarem el mercat de segona mà i la separació d'estrís com a mobles i aparells elèctrics i electrònics.

287 Rescat ecològic: salvar la nostra biodiversitat

Dissenyarem i implementarem un Pla de Rescat Ecològic d'Espanya, a vint anys, amb l'objectiu de recuperar el conjunt de zones degradades i aconseguir la restauració ambiental. Això comportarà la creació d'ocupació sostenible.

Inclourem un Pla de Conservació de la Biodiversitat del nostre país. Per a això, dotarem econòmicament el Fons per a la Conservació de la Biodiversitat, inventariarem els sistemes naturals i potenciarem sistemes d'informació com els bancs de la naturalesa. D'altra banda, incorporarem els ecosistemes no representats a la Xarxa de Parcs Nacionals que també precisen de protecció ambiental.

Dissenyarem sistemes que facin compatible la supervivència dels grans carnívors (óssos, linxs i llops) en els seus ecosistemes naturals i les activitats econòmiques de l'ésser humà (transport, ecoturisme, ramaderia). Fomentarem la prevenció de l'entrada d'espècies exòtiques invasores per frenar la seva expansió.

Crearem corredors ecològics i infraestructures verdes per restablir el cicle d'humitat i mitigar els efectes del canvi climàtic.

288 Lluita contra el canvi climàtic

Promulgarem una nova Llei de Canvi Climàtic que tindrà, entre d'altres, els següents continguts mínims:

- Potenciar les actuacions autonòmiques en matèria de política forestal encaminades a la repoblació amb

espècies autòctones i el desenvolupament de l'efecte hivernacle.

- Fer una nova proposta en matèria de gestió d'emissions de CO₂ per posar un preu fix a la tona de carboni emès, d'acord amb les previsions de la Unió Europea.
- Implementar un Pla de Transició Energètica, perquè en 2050 el 100% del consum procedeixi de les energies renovables.
- Impulsar la denominada «fiscalitat verda» i penalitzar la generació de deixalles al llarg de la cadena de valor.
- Dur a terme un pla d'adaptació al canvi climàtic de ciutats, administracions públiques i sectors estratègics.
- Fomentar les actuacions per a l'augment de la resiliència de les ciutats i els ecosistemes (per exemple, el abastament d'aigua per a les ciutats o la gestió adequada de residus).

289 **Estratègia Integral de Participació i Educació Ambiental**

Crearem i implantarem una Estratègia Integral de Participació i Educació Ambiental, amb la finalitat de fer partícip a la ciutadania dels aspectes ambientals que afecten el nostre benestar. Perquè això sigui possible, impulsarem diferents formes de participació i col·laboració ciutadana, gràcies a les quals es fomentarà una cultura participativa que enfortirà la identitat col·lectiva de la ciutadania i farà que aquesta s'involucri de manera activa en la construcció cooperativa d'un model de desenvolupament humà i social ambientalment responsable. Aquesta estratègia contempla:

- Garantir l'aplicació dels principis d'informació, transparència i participació en les activitats del Govern.
- Fomentar l'educació ambiental en totes les etapes educatives i en tots els cicles vitals, amb la finalitat de sensibilitzar i involucrar activament la població en la problemàtica ambiental.

290 Vicepresidència de Sostenibilitat

Crearem una Vicepresidència de Sostenibilitat que vinculï les polítiques del Govern relacionades amb la sostenibilitat amb les polítiques d'economia i ocupació. D'aquesta forma, promourem un model de desenvolupament que tingui en compte els límits del nostre planeta i ens assegurarem que sempre s'apliquin els criteris de sostenibilitat en les diferents polítiques de desenvolupament econòmic i social del nostre país.

291 L'aigua: un dret humà

Aplicarem diferents mesures per a la detecció i eradicació de la pobresa hídrica i reconeixem l'aigua com un dret humà. En ser l'aigua un dret, garantirem una dotació mínima per a cada ciutadana i ciutadà, de manera que es cobreixin les seves necessitats bàsiques. Revisarem els projectes de construcció de les grans infraestructures hidràuliques (preses i transvasaments) i desenvoluparem uns sistemes alternatius de proveïment per als moments d'escassetat. En les conques beneficiàries d'aquests transvasaments, la gestió de la demanda agrària, urbana i industrial, i l'optimització dels recursos no convencionals (reutilització d'aigües residuals i desalatge marí) constitueixen peces clau en aquesta transició cap a horitzons més sostenibles. Engegarem un ambició

programa d'inversions públiques amb la finalitat de dotar a totes les poblacions de sistemes de tractament d'aigües residuals, i d'aquesta manera complirem les obligacions de la Directiva 91/271 d'Aigües Residuals i evitarem les sancions de la Unió Europea derivades del desistiment de funcions dels governs anteriors.

292 **Un medi ambient segur com a dret fonamental**

Contemplarem el dret a un medi ambient adequat (actualment inclòs entre els principis de la política socioeconòmica de la Constitució espanyola, concretament en el seu article 45) com un dels drets fonamentals dels espanyols i espanyoles (actual capítol segon del títol primer). Així mateix, proposem incorporar el dret humà a l'aigua com un dret subjectiu i el dret d'accés als recursos energètics com a part dels drets habitacionals bàsics.

LLIBERTAT RELIGIOSA I DE CONSCIÈNCIA

293 **Anul·lació del Concordat**

Anul·larem el Concordat de 1953 i els cinc acords concordataris que va signar l'Estat espanyol amb la Santa Seu el 1976 i el 1979, així com els signats amb altres confessions religioses. I promourem o durem a terme altres mesures com:

- Aposta per l'educació laica, pública i de qualitat. Supressió de l'assignatura de religió del currículum, horari escolar i centre educatiu.
- Eliminació de les capellanies i els serveis religiosos en les institucions públiques (hospitals, universitats, presons, ambaixades, etcètera).

- Inventari i recuperació dels béns immatriculats per l'Església Catòlica Apostòlica Romana (ICAR) a l'empara del ja extint article 206 de la Llei Hipotecària i del 304 del seu Reglament, pel qual s'atorgava als bisbes la categoria de fedataris públics.
- Derogació dels articles del Codi Penal que tipifiquen com a delictes la suposada ofensa als sentiments religiosos.
- Supressió dels privilegis fiscals, com l'impagament de l'Impost sobre Béns Immobles (IBI) o el finançament estatal (ja sigui a través de la casella de l'IRPF o de les exempcions fiscals) per a l'Església catòlica i per a altres confessions religioses.
- Supressió de les celebracions i de la simbologia religiosa en els actes oficials, d'honors o homenatges a imatges o advocacions, així com de la presència pública d'autoritats en actes confessionals.

294 Nova Llei de Llibertat de Consciència

Substituïrem l'actual Llei de Llibertat Religiosa, de 5 de juliol de 1980, per una Llei de Llibertat de Consciència, que garanteixi el laïcisme de l'Estat i la seva neutralitat davant de totes les confessions religioses.

MÓN RURAL

295 Un món rural viu i sostenible

Garantirem l'aplicació de l'actual Llei de Desenvolupament Sostenible del Medi Rural, de 13 de desembre de 2007, i del Reial decret 752/2010, per revertir la tendència al despoblament i a l'abandó del medi rural i impulsar

el concert entre les administracions. Desenvoluparem el Pla Participatiu Integral per Comarques (fins avui paralitzat pel Govern) sota els paràmetres de sostenibilitat social i ambiental. Generarem un nou marc institucional que democratitzi l'Administració local, reconegui la seva autonomia i millori les seves competències, amb la finalitat de reequilibrar la precària lleialtat institucional entre els tres nivells de govern existents.

296 **Cuidar les nostres muntanyes**

Durem a terme una adequació de la normativa vigent en un nou marc per impulsar noves activitats productives sostenibles que contribueixin a la creació d'ocupació al món rural.

Modificarem la Llei de Muntanyes per recuperar un règim protector que prohibeixi requalificar i construir en terrenys cremats, i per concebre els recursos forestals com a elements essencials del patrimoni natural del nostre país i de la lluita contra el canvi climàtic. Ampliarem la participació de la ciutadania i dels agents forestals en l'elaboració de Plans d'Ordenació dels Recursos Forestals.

Promourem el desenvolupament local des de la gestió pública dels recursos forestals i eliminarem la subcontractació dels treballs forestals per fomentar la tasca de les empreses locals.

MOBILITAT

297 **Garantia d'accés al transport públic**

Assegurem l'accés al transport públic i garantirem el dret a la mobilitat de totes les persones mitjançant una tarifació especial o gratuïta per a la població que es trobi en risc de pobresa i exclusió social, així com per als aturats i les aturades de llarga durada.

298 **Vertebrar el territori i impulsar l'economia des del ferrocarril**

Millorarem l'accessibilitat del ferrocarril per a la ciutadania ja que és el tipus de transport col·lectiu més segur i sostenible. Així, en fomentarem l'ús com a transport de passatgers i passatgeres en la mitja i llarga distància, i en millorarem els itineraris, l'accessibilitat, les freqüències i el material mòbil.

Impulsarem el transport de mercaderies per ferrocarril com a alternativa al transport per carretera en distàncies superiors als quatre-cents quilòmetres. D'aquesta manera, aconseguirem reduir l'impacte ambiental. Transformarem la xarxa viària d'AVE, després de les pertinents anàlisis i estudis tècnics, i convertirem alguns dels seus trams en línies de menor velocitat, amb una major freqüència de pas i un major nombre de parades intermèdies entre els recorreguts. Igualment, garantirem un desplegament que no sigui exclusivament radial, amb la finalitat d'aconseguir un major accés ciutadà al ferrocarril i vertebrar d'una manera més justa i equilibrada la mobilitat dins del nostre territori.

299 Objectiu ZERO en accidents de trànsit

Minimitzarem els riscos d'accident en la xarxa viària adequant la senyalització i informació, les condicions i l'estat de les vies. En tot cas, analitzarem en el seu conjunt els tres factors que influeixen en els accidents: la perillositat de la via, les característiques de l'automòbil i el conductor o la conductora, a fi de dissenyar actuacions que redueixin els riscos d'accident. Així mateix, eliminarem de forma progressiva els anomenats «punts negres» o «trams negres». Per a això, en un primer moment els senyalitzarem i, en un futur, procedirem a la seva eliminació gradual.

COSTES I SÒL

300 Nova Llei d'Usos del Sòl

Revisarem l'actual Llei de Sòl per crear un nou marc legal que garanteixi una visió integral del territori, protegeixi els béns comuns i públics, articuli la vinculació sectorial i defineixi les unitats espacials de planificació dels diferents nivells administratius. Considerarem les qualificacions de sòls urbanitzables a no urbanitzables, integrem els costos ambientals en els costos d'urbanització, prioritzarem les accions estratègiques i programarem l'adaptació dels plans sectorials i municipals a les determinacions de la nova llei.

301 Nova Llei de Protecció del Paisatge

Crearem una Llei de Protecció del Paisatge que promogui valorar i utilitzar el paisatge a partir del principi de precaució i no permeti les actuacions o intervencions que hi tinguin un impacte irreversible. Unificarem les

polítiques de paisatge i n'incorporarem una planificació i protecció en l'ordenació del territori. En aquest sentit, fomentarem la planificació participativa segons allò estipulat en el Conveni Europeu del Paisatge perquè sigui la pròpia població qui defineixi els objectius de qualitat del paisatge que habita.

302 Pla per a la Protecció Efectiva del Litoral

Augmentarem la declaració d'àrees protegides en el litoral.

Realitzarem un inventari dels municipis que desenvolupin millors pràctiques sobre el litoral, amb la finalitat de publicitar-los i reconèixer el seu valor i aposta per la sostenibilitat. D'aquesta manera, serviran d'exemple pels altres.

Desenvoluparem un Pla de Restauració Ecològica del Litoral, Àrees Humides, Maresmes, Platges i Àrees Degradades.

Construirem noves depuradores i en millorarem les existents amb el propòsit de reduir els abocaments sobre el litoral i millorar la seva qualitat. També realitzarem inventaris dels abocaments, intensificarem la vigilància sobre els abocaments dels bucs i durem a terme uns millors protocols per reduir la probabilitat que aquests es produeixin, especialment a les àrees del litoral espanyol on el tràfic marítim és més elevat.

BENESTAR ANIMAL

303 Llei de Benestar Animal

Elaborarem una Llei de Benestar Animal que integri les següents actuacions:

- Reduir l'IVA en els serveis veterinaris, que passaran de considerar-se serveis de luxe a considerar-se serveis de primera necessitat. Tindrem en compte, a més, que és un aspecte que afecta la salut pública.
- Crear el Guardó Ciutats Amigues dels Animals, mitjançant un sistema similar al de les banderes blaves de les platges, que premiarà oficialment aquells municipis que activin les mesures i els serveis requerits per garantir el benestar animal.
- Revisar i regular els zoològics i els aquaris tenint en compte el benestar animal i no concebre'ls exclusivament com a negocis d'entreteniment.
- Estudiar tots els espectacles en què s'hi produeixi confinament o maltractament d'animals.
- Subvenció zero per als espectacles amb animals que no assegurin el seu benestar. Així mateix, modificarem la Llei 18/2013, de 12 de novembre, per a la regulació de la tauromàquia com a patrimoni cultural.

DEMOCRÀCIA INTERNACIONAL

304 Cobertura sanitària universal

Suprimirem tots els grups d'exclusió sanitària i redreçarem la cobertura sanitària universal per a aplicar-la de forma immediata als retornats i per a incorporar als emigrants als sistemes de salut del país receptor, a través d'aquestes mesures:

- Expedició de la Targeta Sanitària Europea (TSE) per a emigrants en territori de la Unió Europea, Islàndia, Liechtenstein, Noruega i Suïssa, sense restriccions vinculades a la situació laboral del sol·licitant.
- Supressió de la retirada de la TSE a aturats de llarga durada que hagin hagut d'abandonar el país i residir en un altre durant més de noranta dies.
- Renovació de la TSE a estudiants que prorroguin els seus estudis a l'estranger.
- Foment dels convenis bilaterals fora del territori de la Unió Europea, per a garantir la cobertura sanitària dels emigrants fins que aconseguixin incorporar-se al sistema de salut del país d'acollida.
- Garantia d'atenció sanitària immediata als emigrants espanyols retornats.

305 Oficina de l'Emigració

Crearem una Oficina de l'Emigració que tindrà com a objectius:

- Centralitzar els organismes i recursos existents en una única entitat, de manera que hi hagi una coordinació dels diferents programes de vinculació, retorn i ajuda a les persones emigrades o que desitgin emigrar.

- Establir una línia de treball en què estiguin implicats els diferents agents a Espanya i a l'estranger.

A més, l'Oficina de l'Emigració tindrà seu en totes les províncies espanyoles. Aquestes oficines oferiran suport, orientació i informació sobre el país d'arribada per a que els emigrants puguin fer valer els seus drets laborals i socials i per a afavorir una millor integració.

306 Normativa per a l'ensenyament de la llengua i cultura espanyoles a l'estranger

Elaborarem una normativa per a l'ensenyament de la llengua i cultura espanyoles a l'estranger que consolidi llaços socials i cultures dels descendents d'emigrats espanyols. La normativa es posaria en marxa mitjançant el següent pla d'acció:

- La realització d'un estudi de l'emigració infantil amb el fi de conèixer la seva realitat social i demogràfica.
- Desenvolupament d'un estudi per continents sobre les Seccions Internacionals, les Aules de Llengua i Cultura Espanyoles o els centres de titularitat espanyola o mixta ja existents que permeti el manteniment, el reforç o l'obertura de noves aules allí on hi hagi almenys dotze sol·licituds.
- Garantia d'un ensenyament presencial d'almenys tres hores setmanals que englobi un ensenyament integral de la llengua i cultura espanyoles.
- Desenvolupament de sistemes d'atenció a distància allí on no es pugui obrir un aula per motius demogràfics, geogràfics o polítics que impedeixin la correcta atenció de l'alumnat, o on no es puguin garantir condicions laborals dignes per al professorat.

307 Desenvolupament de mesures de garantia i pensions dignes per als espanyols emigrants i retornats

Elaborarem un pla amb l'objectiu d'adaptar les pensions per als emigrats, que permeti la recepció de prestacions dels emigrants i en el que prestarem particular atenció als problemes de reconeixement dels anys de contribució, alhora que evitem la doble tributació.

308 Establiment de mecanismes i organismes que possibilitin el retorn dels emigrants espanyols

Posarem en marxa una sèrie de mecanismes i organismes que possibilitin el retorn dels emigrants espanyols a partir d'un estudi sobre la realitat de l'emigració espanyola que ens permeti conèixer les seves causes i característiques sociològiques. D'aquesta manera podrem dur a terme polítiques de retorn que s'adeqüin a aquest fenomen plural.

Per això, caldrà la implicació de les administracions locals de la Oficina de l'Emigració, com mitjans d'intercanvi d'informació i d'assistència per a facilitar el procés de retorn. A més, s'haurà de reconèixer a l'accés a la contractació pública l'experiència laboral a l'estranger, així com dels estudis i els títols d'idiomes emesos per institucions oficials estrangeres.

Tanmateix, millorarem el sistema de contribucions per al reconeixement dels anys cotitzats en països de la Unió Europea, i equipararem els drets de les persones emigrades als de la resta d'espanyols pel que fa a serveis socials (per exemple, habitatge de protecció oficial).

309 Dret a vot i a la participació de la població estrangera resident al nostre país

- L'accés al cens electoral es realitzarà a través del padró municipal, sense requisits addicionals.
- Regularem el dret de sufragi mitjançant una reforma de la Llei Orgànica del Règim Electoral General, i no a través de tractats internacionals bilaterals. Reconeixerem el sufragi passiu a tots els residents estrangers estables, no només als ciutadans de la Unió Europea.
- Reduirem de manera substancial els terminis de residència exigits per a accedir a aquests drets.
- Suprimirem la prohibició de crear partits polítics per part dels estrangers, com es recull actualment en la Llei Orgànica 6/2002, de 27 de juny, de partits polítics.
- Estudiarem la viabilitat d'incorporar en el marc constitucional vigent la participació de la població estrangera en les eleccions autonòmiques i en els referèndums.

310 Eliminació del test de nacionalitat i reduccions en els terminis per a obtenir la nacionalitat

- Eliminarem el test de nacionalitat espanyola, requisit actual per a poder obtenir la nacionalitat espanyola.
- Escurçarem els terminis requerits per a adquirir la nacionalitat per residència: cinc anys de termini general, tres anys per a refugiats, i un any per a la població originària de països amb els quals Espanya manté històricament una bona relació.

- Suprimirem els entrebancs burocràtics i requisits discrecionals en el procediment. Eliminarem l'exigència general de rebuig a la nacionalitat d'origen per a adquirir l'espanyola sense necessitat de tractats de doble nacionalitat, almenys en determinats casos (com, per exemple, el de la població refugiada).
- Atorgarem major rellevància al criteri del ius soli (dret de lloc) en l'atribució de la nacionalitat d'origen.

311 Creació de la Secretaria de l'Estat de Polítiques Migratòries

Crearem una Secretaria d'Estat de Polítiques Migratòries per a implantar un nou model d'enfocament migratori basat en la coordinació del treball entre ministeris relacionats amb migracions i diversitat, a més de per a concentrar les competències relatives a migracions, actualment disperses en el Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, el de Interior i el de Afers Exteriors i de Cooperació.

La actual Secretaria General d'Immigració i d'Emigració recuperarà la seva condició de Secretaria d'Estat i passarà a denominar-se Secretaria d'Estat de Polítiques Migratòries. Durà a terme tasques de valoració, baremació i seguiment de projectes subvencionats, i apostarà pel treball públic en comptes de l'externalitzat.

312 Vies legals i segures d'entrada en Espanya i flexibilització dels processos de reagrupació familiar

Articularem vies legals i segures d'entrada en Espanya, i apostarem especialment per la flexibilització dels processos de reagrupació familiar. Implantarem una nova política de visats amb distinta tipologia, com per

exemple el de recerca de feina, que permeti l'estància temporal en Espanya i la tornada al país d'origen si no s'ha aconseguit trobar una feina, sense prohibició de nova entrada.

La renovació de les autoritats de residència no es vincularà exclusivament a la possessió d'un contracte en vigor o una oferta de treball, i es flexibilitzaran a més els processos d'arrelament.

313 «Llei 14» per a la igualtat de tracte i per al foment de la convivència

Aprovarem una llei integral per a la igualtat de tracte i no discriminació i per al foment de la convivència, la «Llei 14», que assegurï la independència de l'Observatori Espanyol del Racisme i la Xenofòbia i el faci més accessible. A més de funcions de diagnòstic i recopilació de dades, aquest observatori elaborarà propostes, funcions preventives i d'assistència integral i protecció a les víctimes de qualsevol forma de discriminació.

Elaborarem i posarem en marxa un pla estatal integral de convivència en el qual s'atorgui la màxima prioritat a mesures comunitàries, educatives i socials que previnguin el racisme, la xenofòbia i qualsevol forma de discriminació. Tanmateix, inclourà mesures en l'àmbit d'ocupació i de formació de funcionaris i empleats públics (especialment dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat), així com de difusió i suport en mitjans de comunicació. Amb aquest pla promourem la recuperació de la memòria, la reparació de les víctimes de les fronteres i l'avanç en el procés de descolonització simbòlica.

314 Tancament dels Centres d'Internament d'Estrangers

- Tancarem els CIE, perquè constitueixen una anomalia del sistema democràtic.
- Desenvoluparem mecanismes de control adequats per a evitar que es produeixin situacions de discriminació per motius ètnics o d'origen front els diferents operadors jurídics.
- Eradicarem els controls d'identitat policials en els quals es tingui en compte el perfil ètnic i els vols col·lectius de deportació.

315 Garantia del dret d'asil: vies legals d'accés, sistema comú d'asil i programes dignes de reassentament

Promourem l'adopció d'un sistema comú d'asil real i eficaç en l'àmbit europeu que posi fi a la manca d'homogeneïtat en la protecció internacional dels refugiats en els diferents països membres, així com la creació d'una Agència Europea de Salvament.

Articularem canals d'entrada segurs i legals al recuperar la possibilitat de sol·licitar asil diplomàtic en ambaixades i consolats espanyols de tercers països i amb la concessió de visats humanitaris, l'eliminació del visat de trànsit per als qui fugen de països en conflicte i l'agilització dels processos de reunificació familiar. A més, crearem programes de reassentament dignes que assegurin una solució duradora i un compromís d'Espanya en funció de la seva població i dels seus recursos.

Aprovarem, de manera urgent, el reglament de la Llei d'Asil, i revisarem el sistema d'examen i d'admissió a tràmit de les sol·licituds d'asil, especialment en aquelles presentades per motius d'orientació sexual o

identitat de gènere (violència, matrimonis forçats, mutilació genital, etcètera).

316 Restabliment de la legalitat dels colls fronterers: respecte als drets humans en la frontera sud

Posarem fi de forma immediata a les devolucions il·legals de persones en les zones frontereres, que contravenen la legalitat internacional. Per a això, derogarem els articles corresponents de la Llei Orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana.

Igualment, posarem fi a les vulneracions de drets humans que es produeixen en la frontera sud. Per a això, eliminarem els elements lesius col·locats en els perímetres fronterers de Ceuta i Melilla i promourem l'adopció d'un protocol d'actuació dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat en aquesta frontera sud. A més, revisarem el tractat bilateral amb el Marroc, amb la finalitat de garantir el compliment estricte del principi de no devolució.

POLÍTICA EXTERIOR I COOPERACIÓ INTERNACIONAL

317 Aprovació d'un marc jurídic internacional per a la reestructuració del deute sobirà

Defendrem la construcció, a mig termini, d'uns sistema mundial de governament econòmic i financer més just, eficaç, solidari i representatiu del món multipolar en què vivim.

Amb aquest objectiu, el Govern d'Espanya promourà, des dels organismes multilaterals en els quals participa, l'adopció d'un marc jurídic internacional per als

processos de reestructuració del deute sobirà basat en principis de préstec responsable, en la línia dels treballs del Comitè Ad Hoc de l'ONU.

318 Prohibició dels productes financers altament especulatius

Per a la construcció d'un veritable sistema internacional de supervisió bancària i financera, més enllà dels Acords de Basilea III, promourem, des dels fòrums competents la prohibició dels productes financers altament especulatius, així com la promoció de formes de finançament alternatives o banca ètica.

319 Reforma dels sistemes de votació del G-20 i del Fons Monetari Internacional

Exigirem, des dels fòrums multilaterals, la reforma dels sistemes de votació i rendició de comptes del G-20 i del Fons Monetari Internacional (FMI), amb la qual cosa es reforçarà la participació de la societat civil organitzada en aquests organismes, que passaran a ser més democràtics i transparents i reflectiran la realitat d'un món multipolar.

320 Contra l'evasió fiscal: «taxa Tobin» i impost global sobre la riquesa

Instarem la creació d'una agència fiscal internacional, sota l'auspici de l'ONU, per a lluitar contra l'elusió fiscal o la competició fiscal entre països, que tingui capacitat sancionadora i que obligui a les empreses multinacionals a pagar els seus impostos on generen els seus beneficis. Aquesta agència tindrà entre els seus objectius:

- L'estudi de la creació d'un impost global sobre la riquesa que gravi gradualment els grans patrimonis com a garantia dels drets socials.
- L'adopció d'un impost sobre les transaccions financeres.
- La fixació d'una definició universal i normativa vinculant per als paradisos fiscals.

321 Establiment d'una llista negra de paradisos fiscals

Promourem tant a l'establiment, en el marc de la OCDE, d'una veritable llista negra de paradisos fiscals com l'adopció d'una estratègia integral de lluita contra ells, que inclogui sancions econòmiques per als Estats que incompleixin la normativa.

Tanmateix, reforçarem l'acció contra el blanqueig de diners mitjançant el suport a iniciatives de restitució de capitals irregularment evadits, especialment en els països de sud.

322 Oposició al TTIP

El Tractat Transatlàntic de Comerç i Inversió (TTIP, per les seves sigles en anglès) és una amenaça a la nostra sobirania, a la nostra democràcia, a la nostra economia i a l'Estat del benestar perquè concep les regulacions socials i mediambientals com a obstacles al comerç. En conseqüència:

- Ens oposarem a la ratificació dels tractats comercials TTIP, TISA (Acord en Comerç de Serveis) i CETA (Acord Integral d'Economia i Comerç) i establim un diàleg amb altres Governos europeus perquè actuïn de la mateixa manera.

- Auditarem i posarem fi a tots els Acords de Promoció i Protecció Recíproca d'Inversions (APPRI) que continguin mecanismes secrets d'arbitratge privat entre inversors i Estats.
- Promourem la creació d'una xarxa internacional de governs i institucions multilaterals com la Conferència de les Nacions Unides sobre Comerç i Desenvolupament (UNCTAD) i la OIT, un canvi en les polítiques de comerç i d'inversió del Consell Europeu i una actitud dissuasiva per a que els països de la Unió Europea no pressionin a tercers per a signar nous tractats de comerç i inversió.
- Elaborarem un estudi d'impacte integral amb participació de la societat civil, de la política comercial comú de la Unió Europea a Espanya i en el món.

323 Cap a l'abolició del dret a vet en el Consell de Seguretat de l'ONU

Durant el mandat d'Espanya en el Consell de Seguretat de l'ONU (que expira a finals de 2016) plantejarem la proposta d'agilització de la reforma integral del Consell de Seguretat de l'ONU per a fer-lo més democràtic, transparent i representatiu, amb la intenció d'acabar amb el dret de vet i prioritzar un mandat orientat a la defensa dels drets humans, la equitat de gènere, la protecció de civils, les dinàmiques de diàleg i el lideratge local en la gestió de crisis.

Mentre no es produeixi aquesta reforma, promourem un compromís formal de no utilitzar el vet pel que fa a qüestions humanitàries (cassos de genocidi, crims de guerra o de lesa humanitat), com primer pas cap a l'eventual supressió d'aquesta prerrogativa.

324 Impuls de l'elecció d'una dona com a pròxima secretaria general de l'ONU

Durant el mandat d'Espanya en el Consell de Seguretat de l'ONU també donarem suport a l'elecció d'una dona com a pròxima secretaria general de l'ONU, que s'elegirà en un procés transparent basat en la meritocràcia.

A més, apostarem per què el Consell sigui coherent amb el seu mandat de respecte als drets de les dones i l'equitat de gènere, mitjançant la promoció de la participació de dones en posicions de lideratge en organismes multilaterals de l'ONU i, tanmateix, prioritzant l'assignació de recursos per a recolzar els drets de les dones en la política global en aliança amb els moviments de dones.

325 Sotmetiment a consulta ciutadana de la participació de les Forces Armades en operacions militars internacionals

Promourem una agenda multidimensional que contribueixi a construir unes relacions més justes, pacífiques i segures que impliquin una renúncia a la guerra com a instrument ofensiu de política exterior.

Des d'aquesta perspectiva i amb l'objectiu d'enfortir la nostra democràcia, impulsarem consultes ciutadanes sobre la participació de les nostres Forces Armades en operacions militars internacionals de calat. Aquesta participació serà sempre conforme al dret internacional i haurà de contar amb l'autorització de l'ONU.

326 Auditoria i revisió del conveni amb Estats Units sobre la base militar permanent a Morón

Auditarem i revisarem els convenis de defensa subscrits per Espanya, en particular en conveni de defensa amb Estats Units i el seu tercer protocol d'esmena de 2015, que converteix en permanent la presència a Morón de la força estatunidenca d'acció ràpida a Àfrica. Considerem que l'existència de bases d'Estats Units a Espanya i la participació en els esquemes de l'escut antimíssils afecten a la nostra sobirania i suposen un risc per a la nostra seguretat nacional.

327 Major autonomia d'Espanya i Europa en la OTAN

Cercarem dotar d'una major autonomia estratègica tant a Europa com a Espanya en el si de la Organització del Tractat del Atlàntic Nord (OTAN), per a la qual cosa aprofundirem en la Política Comú de Seguretat i Defensa (PCSD) i en l'Europa de la Defensa per a afrontar les relacions amb el nostre entorn i les problemàtiques globals des d'una perspectiva exclusivament europea. En aquest sentit, defensarem neutralitzar el paper destabilitzador de l'OTAN a Europa de l'Est, congelar les fronteres actuals de l'aliança i aturar la instal·lació de l'escut antimíssils a l'est d'Europa i el mar Bàltic.

A mig termini, donarem suport a la compatibilitat de l'aliança amb una arquitectura de seguretat paneuropea en la qual participi Rússia, sobre la base d'una reactivació de l'Organització per a la Seguretat i Cooperació en Europa (OSCE).

328 Drets per a les migracions d'anada i tornada entre Espanya i Amèrica Llatina

Fixarem com a prioritat enfortir les relacions amb una regió clau per al nostre país com és Llatinoamèrica, per lligams històrics, econòmics i socioculturals que ens uneixen. Per a això proposem:

- Afavorir la intermigració amb acords bilaterals que protegeixin els drets dels emigrants espanyols a Amèrica Llatina i dels llatinoamericans a Espanya.
- Reconèixer i intensificar les relacions bilaterals i de la Unió Europea amb les noves realitats regionals d'Amèrica Llatina (com la Comunitat d'Estats Llatinoamericans i Caribenys, CELAC, o la Unió de Nacions Sud-americanes, UNASUR) per a la qual cosa fomentarem la cooperació més enllà de la integració comercial i afavorirem especialment els intercanvis en educació, investigació, ciència i economia cooperativa, social i solidària.
- Impulsar la promoció dels drets humans, especialment en els actuals processos populars de lluita contra la impunitat i la corrupció a Centre-Amèrica.
- Contribuir a la normalització progressiva de les relacions polítiques i comercials amb Cuba, tant a nivell bilateral com multilateral, per a revertir la posició comú de la Unió Europea adoptada el 1996.

329 Compromís amb la lliure determinació del Sàhara Occidental i concessió de la nacionalitat espanyola a la població sahrauí resident a Espanya

Defensem el dret a la lliure determinació del poble sahrauí. Per això, assumirem un paper més actiu en el Consell de Seguretat de l'ONU i exigirem revisar el marc

general del procés negociador, per a enfortir el mandat de la mediació de l'ONU i possibilitar que el Consell de Seguretat sancioni a aquells que obstrueixin el procés polític. A més, advocarem per a que la Missió de les Nacions Unides per al Referèndum del Sàhara Occidental (MINURSO) contribueixi a la supervisió del respecte i defensa dels drets humans i la organització de desplaçaments oficials sobre el terreny, tant al Sàhara Occidental com als campaments de refugiats de Tinduf. Tanmateix, augmentarem les partides d'ajuda humanitària per als campaments sahrauís, recolzarem programes de formació i mobilitat de la població sahrauí i afavorirem l'accés a la nacionalitat espanyola dels sahrauís residents al nostre país, amb els mateixos drets que altres persones en la seva situació. Per últim, advocarem pel nomenament d'un Representant Especial de la Unió Europea per al Sàhara Occidental que pugui fer un seguiment regular de la resolució del conflicte a nivell comunitari.

330 **Reconeixement de l'Estat Palestí**

Reconeixerem Palestina com Estat de forma imminent i unilateral. Creiem que aquest primer pas és imprescindible, encara que no l'únic, per a garantir la pau, el respecte als drets humans i la seguretat (doctrina de la seguretat humana de l'ONU) entre Israel i Palestina, així com el reconeixement i aprofitament dels drets nacionals.

Es tractarà d'un compromís històric del nostre Govern no només amb els palestins, sinó també amb la població del nostre país. Un compromís històric que haurà de materialitzar-se en fets concrets com a primer pas per a abordar altres assumptes, per la qual cosa proposarem

que el Consell de Seguretat de l'ONU estableixi un termini vinculant perquè es reprenguin les negociacions entre israelians i palestins sota la supervisió i el control d'organismes multilaterals internacionals.

En cas que es produeixin violacions de drets humans, el nostre país impulsarà la imposició de sancions front a les polítiques d'ocupació, segregació, discriminació i càstigs col·lectius per part de l'Estat d'Israel cap a les poblacions palestines.

331 **Nou Pla Àfrica**

Elaborarem un nou Pla Àfrica amb l'objectiu de recolzar les societats africanes en els seus esforços per promoure la democràcia, els drets humans, l'equitat de gènere i el desenvolupament sostenible i inclusiu. Aquest pla es farà en un marc de coherència de polítiques, i contarà tant amb la participació de la societat civil espanyola com amb actors africans.

Defendrem l'enfortiment dels mecanismes de lluita contra l'evasió fiscal i el control transparent de la gestió dels recursos naturals. En aquest sentit, advocarem per potenciar una presència empresarial espanyola responsable, transparent i respectuosa amb aquests principis. I també prioritzarem la cooperació amb organitzacions regionals i subregionals africanes en fòrums multilaterals.

332 **Cooperació científica i cultural amb Estats Units per evitar la fugida de cervells**

Amb l'objectiu de revertir la fugida de cervells espanyols a Estats Units, enfortirem la cooperació científica, cultural i educativa en aquest país. Per a això, augmentarem el pressupost relatiu a beques d'ampliació

d'estudis i pràctiques professionals i investigació científica vinculades a projectes d'espanyols, i promourem incentius que afavoriran el retorn dels investigadors després d'haver ampliat la seva formació a Estats Units. A més, desenvoluparem el Pla Units, una iniciativa per a establir majors vincles culturals, educatius i econòmics amb la comunitat hispana d'Estats Units que representa quasi un terç de la població d'aquest país. La xarxa de centres de l'Institut Cervantes contribuirà a enfortir la seva connexió llatinoamericana organitzant i impulsant activitats culturals que recullin tota la riquesa de la llengua d'Espanya i Amèrica.

També crearem una xarxa d'empreses incubadores i acceleradores a Estats Units i a Espanya que contribueixi a la creació de projectes empresarials viables i innovadors en els dos països, especialment en el sector de l'economia social i solidària, per a facilitar l'entrada de les pimes espanyoles en el mercat nord-americà i el seu consegüent benefici.

333 Reducció de despeses sumptuàries del servei exterior i més atenció a emigrants espanyols

Desenvoluparem una reforma del servei exterior d'acord als següents principis:

- Modernització dels mètodes de treball i d'organització interna, revisió del concurs d'accés a la carrera diplomàtica i estudi de l'establiment d'un quart torn, i millora de les condicions de treball dels funcionaris i contractats a Espanya i l'exterior.
- Racionalització dels recursos a través de la disminució de despeses sumptuàries i a reassignació dels

recursos suprimits. Revisió de la política salarial per a evitar les desigualtats i racionalització de la política de compra i lloguer de les seus dependents del Ministeri d'Afers Estrangers i Cooperació tant a Espanya com a l'estranger.

- Reforç dels serveis d'assistència consular i, en general, de tots els d'atenció al ciutadà, especialment els relatius als residents espanyols a l'estranger.

334 Transformació de la Marca Espanya i de l'Institut Cervantes per a que siguin reflex de la diversitat i plurinacionalitat del nostre país

Des de la convicció de que la política exterior segueix uns principis generals bàsics, per alhora ha de ser un reflex de la diversitat de l'Estat, i tanmateix des del convenciment de que ha de ser una política transparent i oberta a la participació de la societat civil, amb mecanismes de control i rendició de comptes, crearem un Consell Interterritorial de Política i Actuació Exterior en el participarà la societat civil i que enfortirà la coordinació interministerial. De la mateixa manera, crearem un consell ciutadà que participarà en la elaboració i supervisió de la nostra política exterior, i del respecte i la defensa dels drets humans.

En consonància amb l'esmentat anteriorment, reformarem i adequarem l'Institut Cervantes a la diversitat lingüística i cultural d'Espanya, i transformarem la Marca Espanya per a que, des d'una perspectiva integradora, representi la diversitat i la plurinacionalitat del nostre país, així com els interessos de tota la ciutadania.

335 Aprovació d'un Pacte per la Justícia Global i d'una Llei de Solidaritat i Cooperació Internacional

Impulsarem l'elaboració, aprovació i execució d'un Pacte per la Justícia Global que articuli la nova política de solidaritat i cooperació internacional. Aquest pacte contemplarà l'aprovació d'una nova Llei de Solidaritat i Cooperació Internacional que, en un marc coherent de polítiques per al desenvolupament sostenible, constituirà l'ancoratge legal per a la nova política d'Estat en aquesta matèria. La llei incorporarà mecanismes de participació de la ciutadania organitzada (moviments socials, comitès de solidaritat i ONGD) en la nova política de solidaritat i cooperació internacional, especialment el Consell de Cooperació, per a convertir-lo en un veritable espai de planificació, seguiment i avaluació d'aquesta política.

A més, la Llei de Solidaritat i Cooperació Internacional establirà una nova política de finançament que asseguri la participació activa i protagonista de la ciutadania en la nostra política de solidaritat i cooperació, adaptant el seu finançament a les funcions que exerciran les organitzacions i els moviments socials en aquest àmbit, per a potenciar així el seu paper mobilitzador.

336 Augment del pressupost destinat a l'Ajuda Oficial al Desenvolupament

Destinarem 0,7% de la Renda Nacional Bruta (RNB) a l'Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD) en un màxim de dos legislatures (establirem com a meta per la primera legislatura un mínim del 0,4%). La AOD actuarà al marge d'interessos comercials, geoestratègics o de qualsevol altre caràcter que siguin diferents als recollits en el Pacte per la Justícia Global, i regirà la seva actuació

en base als principis de suficiència, predicibilitat i suport tècnic.

Les aliances públiques-privades quedaran subordinades a una nova estratègia de participació del sector privat en el desenvolupament sostenible, que es construirà junt amb la ciutadania organitzada i serà de compliment obligatori per a les empreses que participin en aquestes aliances i en les accions de cooperació i solidaritat internacional.

A més, realitzarem auditories amb participació ciutadana (inclosa la dels països socis de l'acció de solidaritat i cooperació internacional) sobre l'impacte en la igualtat, el drets humans, l'equitat de gènere i la sostenibilitat mediambiental de les activitats de les empreses finançades amb fons de la AOD espanyola.

Per últim, destinarem el 15% dels fons de la AOD a intervencions específiques de gènere, a l'apoderament de les dones i a la salut sexual i reproductiva, prioritant l'assignació dels recursos als moviments feministes i a favor dels drets de les dones, en els àmbits locals, nacionals, regionals i internacionals.

337 Creació del Ministeri d'Igualtat i Solidaritat

Crearem un nou Ministeri d'Igualtat i Solidaritat, que serà l'organisme responsable de la implementació de la política de cooperació i solidaritat internacional.

El seu nivell d'interlocució interministerial serà elevat i s'encarregarà de la planificació, direcció i implementació de totes les accions que comprenen actualment la cooperació internacional per al desenvolupament (política de solidaritat i cooperació, acció humanitària, educació per a la ciutadania global, investigació per a la justícia global i el desenvolupament sostenible,

etcètera), incloent la gestió dels seus instruments financers (AOD), reemborsables o no, i l'acció per a la justícia econòmica global. S'encarregarà, igualment, de garantir la coherència de les polítiques per al desenvolupament a través d'una unitat amb capacitat d'anàlisi, avaluació i auditoria de totes les polítiques públiques.

A més, posarem en marxa una nova carrera per a formar professionals en cooperació i solidaritat internacional, que estarà diferenciada explícita, funcional i orgànica-ment de la carrera diplomàtica.

PROPOSTES D'ÀMBIT AUTONÒMIC I MUNICIPAL

ANDALUSIA

338 Liberalització de l'AP-4 (Sevilla-Jerez)

La concessió d'aquest tram d'autopista, després de ser prorrogada fa uns anys, és a punt de finalitzar. Proposem, donada la inexistència d'una via d'alta velocitat alternativa, que no es prorrogui la concessió i s'eliminin els peatges. Amb això, es facilitaria la connexió per carretera de la Campiña de Jerez i la desembocadura del Guadalquivir amb Sevilla.

339 Immatriculacions de l'Església catòlica

Proposem la recuperació del patrimoni històric-cultural per al gaudiment públic. L'Església catòlica s'ha apropiat d'una part important del nostre patrimoni sense cap tipus de contrapartida a l'Estat i mitjançant un registre privat i independent del registre públic. Per això, atendrem les reivindicacions de diversos col·lectius de la societat civil, com les relatives a la mesquita de Còrdova.

340 Regulació d'aprofitaments hidràulics de les subconques dels rius Genil, Fardes i Guadiana Menor

Durem a terme les següents propostes:

- Derogació dels projectes de transvasament del riu Castril.
- Regulació d'aprofitaments hidràulics de les subconques dels rius Genil, Fardes i Guadiana Menor.
- Realització d'un pla integral de sanejament i restauració del riu Genil entre Granada i Loja.
- Manteniment dels següents embassaments: El Portell, Sant Clemente, Negratín, Francisco Abellán, Canales, Quéntar, Cubillas, Colomera i Bermejales.

341 Descontaminació de terrenys anteriorment utilitzats per la indústria

Realitzarem les actuacions necessàries per a la retirada dels fosfà guixos i del cesi-137 procedent de les cendres de Acerinox i altres residus abocats en l'aiguamoll del Rincón i en la de Mendaña, igual que la resta de residus abocats en les contaminades aiguamolls de la Pineda. A més, procurarem la màxima descontaminació dels terrenys ocupats per les indústries que han tancat en l'avinguda Francisco Montenegro (Punta del Sèu), i els recuperarem íntegrament per a l'ús i gaudi de la ciutadania.

També impulsarem la regeneració i restauració dels aiguamolls del riu Negre mitjançant un projecte innovador a nivell mundial que servirà per projectar una imatge verda, nova i moderna.

342 Millora i creació de nous trams a la xarxa de carreteres

Promourem la finalització de l'autovia del Olivar i de la A-32 (Linares-Albacete) i la realització d'un estudi de la variant N-322 que creua la comarca de El Condado.

343 Construcció d'una segona presa en el pantà de la Concepció

Advocarem per la construcció d'una segona presa en el pantà de la Concepción, car és un projecte que porta molts anys considerant-se imprescindible per tota la Costa del Sol occidental, ja que la capacitat de l'actual (construïda en 1971) és insuficient per proveir la població.

344 **Millora de la xarxa ferroviària per a la vertebració d'Andalusia**

Procurarem una millor dotació d'infraestructures ferroviàries, amb caràcter interprovincial i interregional, per reactivar l'economia i per millorar la mobilitat i la convivència dels andalusos i andaluses:

- Almeria. Connexió Almeria-Múrcia: passatgers i tren d'alta velocitat (TAV) de mercaderies. Connexió TAV amb Granada. Desenvolupament d'una xarxa de tren de rodalies a la comarca del Ponent.
- Cadis. Electrificació de la línia ferroviària Algesires-Bobadilla per millorar les connexions del port i la ciutat.
- Granada. Projecte de ferrocarril que connecti Granada (per Motril) amb Màlaga i Almeria.
- Huelva. Millora i ampliació de la connexió ferroviària amb Extremadura (l'actual Huelva-Zafra), a més de la millora dels serveis de la línia Huelva-Sevilla.
- Jaén. Reactivació i millora de la xarxa de tren de rodalies, així com de l'estació Linares-Baeza.
- Màlaga. Corredor ferroviari litoral des de Màlaga a Algesires, amb extensió fins a Nerja.
- Sevilla. Millora de la xarxa de tren de rodalies; en particular, la connexió dels Palaus amb la línia Cadis-Sevilla a l'altura de Utrera.

345 **Pla integral de protecció de la olivera i la seva indústria**

Promourem mesures per millorar la qualitat de vida en l'àmbit de la olivera, així com les seves condicions de comercialització i exportació:

- Recolzarem la indústria relacionada amb l'explotació agrícola a Jaén.

- Advocarem per la mediació estatal en el preu de l'oli d'oliva per acabar amb les pràctiques abusives.
- Fomentarem la distribució i l'embotellat de l'oli d'oliva des de la província per apostar per una menor dependència d'intermediaris.
- Vetllarem pel compliment estricte de les normes que regeixen l'obtenció i utilització de les denominacions d'origen i les indicacions geogràfiques protegides.
- Promourem la implantació de cultius complementaris en les explotacions dedicades a l'oliverar.
- Explicarem mitjançant campanyes publicitàries les especials característiques de l'oli d'oliva com a base de la dieta mediterrània, per posar en valor les seves qualitats.
- Recolzarem la declaració de l'olivarar andalús com a Patrimoni Mundial per part de la UNESCO.

346 Pla de millora i de redimensionat de l'empresa pública incineradora REMESA

Engegarem un pla per millorar l'activitat de l'empresa de tractament de residus REMESA amb l'objectiu d'aconseguir la mitjana europea en taxes de material reciclat i contribuir a conservar la biodiversitat, al mateix temps que es fomenta la creació de llocs de treball.

ARAGÓ**347 Reobertura de la línia ferroviària Canfranc-Olorón en l'horitzó 2020**

Restaurarem i reobrirem la línia ferroviària entre Osca i el sud-oest de França per facilitar el trànsit de mercaderies i viatgers entre Espanya i França, la qual cosa comportarà una millora competitiva i el desenvolupament d'Aragó com a pol logístic.

348 Paralització de les obres de recreixement del pantà de Yesa

Suspendrem les obres de recreixement del pantà de Yesa a Aragó, després d'haver-se multiplicat per cinc el cost pressupostat a causa de problemes geològics no prevists inicialment. A més, existeix un risc de ruptura de la presa, i les obres tindrien uns costos mediambientals que no s'havien considerat al principi, a més de l'efecte sobre el patrimoni natural i urbà que el desenvolupament d'aquesta obra hidràulica suposa.

349 Millora del corredor ferroviari Cantàbric-Mediterrani

Impulsarem una millora de les comunicacions entre el Cantàbric i el Mediterrani mitjançant un pla d'inversions en les línies ferroviàries del traçat Terol-Saragossa-Sagunt, per potenciar la capacitat logística d'Aragó i les relacions comercials entre el nord i l'est peninsular.

ASTURIES/ASTÚRIES

350 Fons miners per al desenvolupament d'Astúries

Impulsarem la resolució del conflicte entre administracions pel pagament de les quantitats degudes de fons miners, i aplicarem aquests fons a polítiques econòmiques expansives que permetin destinar aquestes quantitats a projectes que millorin l'enfortiment de les pimes asturianes, l'ocupació sostenible i els serveis públics essencials com la sanitat, l'educació, l'habitatge i els serveis socials.

351 Pla d'infraestructures

Promourem un canvi en la política d'infraestructures cap a una utilització intel·ligent dels recursos i una articulació equànime del territori asturià. Per a això, hem fixat quatre objectius bàsics en el pla d'infraestructures per a la propera legislatura:

- Millora substancial del servei de tren de rodalies per establir un servei d'alta freqüència que proporcioni a Astúries la fluïdesa necessària en els desplaçaments.
- Finalització dels trams pendents en l'autovia de l'Espina.
- Eliminació del peatge del Huerna, amb la finalitat de proporcionar a Astúries una entrada directa sense sobrecostos que impedeixin el desenvolupament econòmic del territori.
- Protecció de la ciutadania davant la contaminació acústica, visual i atmosfèrica que generen les grans infraestructures (autovies, autopistes i xarxes ferroviàries) al seu pas per nuclis urbans.

ILLES BALEARS

352 Impuls d'un règim específic balear basat en l'equilibri econòmic i solidari entre els diferents territoris de l'Estat espanyol

- Complirem la normativa existent en l'ordenament jurídic balear que explícitament millori el finançament de les Illes Balears.
- Promourem l'obtenció de l'estatus de territori especial per les Illes Balears i l'aplicació de la normativa específica de la Unió Europea per a aquests supòsits.
- Elaborarem un programa d'inversions estatals i en les Illes Balears.
- Dissenyarem un règim econòmic específic per les Illes Balears que atengui la compensació interterritorial.
- Crearem un instrument de política econòmica que atorgui validesa objectiva i compensadora a determinats sectors, per garantir el desenvolupament econòmic, laboral i social del nostre territori.

353 Declaració d'interès públic de les connexions interilles i peninsulars per a Illes Balears i les illes Canàries

A partir de la declaració d'interès públic, es taxaran preus reduïts en els vols interilles i peninsulars per als residents a les illes.

CANÀRIES

354 **Reconeixement de Canàries com a Regió Ultraperifèrica (RUP) en la Constitució espanyola**

Garantirem constitucionalment la permanència i vertebració del règim econòmic i fiscal de les illes Canàries. El Govern instarà a les Corts Generals i al Parlament de Canàries a la modificació parcial del títol IV de l'Estatut d'Autonomia de Canàries amb la finalitat d'incloure els principis de modulació de les polítiques i actuacions legislatives, reglamentàries i financeres dels poders públics de l'Estat. La legislació estatal haurà de dotar d'un tractament específic a aquelles matèries que ho requereixin en atenció a la llunyania, la insularitat i les limitacions estructurals permanents de Canàries, perquè es reconeixin en la Constitució espanyola les característiques de RUP que la Unió Europea ja reconeix.

355 **Foment de les actuacions derivades de la reserva d'inversions per a Canàries**

Promourem l'aplicació dels beneficis fiscals recollits per la reserva d'inversions per a Canàries, de manera que s'incentivarà la inversió dels recursos empresarials a les illes, amb el consegüent increment en la creació de llocs de treball i en la formació professional de la població canària.

356 **Compliment dels principals objectius i mesures dels Programes d'Opcions Específiques per la Llunyania i la Insularitat (POSEI) per garantir la dotació pressupostària**

Garantirem una dotació pressupostària adequada, amb complements per part de l'Administració central en els casos en què el Govern de Canàries no pugui finançar

el tram que li correspon, amb la finalitat de complir els principals objectius del POSEI, que són els següents:

- Promoció d'un desenvolupament sostenible que permeti el manteniment de l'activitat agropecuària a Canàries i l'increment de l'autoproveïment, passos fermes cap a la sobirania alimentària, així com el manteniment d'unes rendes agràries dignes, que sostinguin el paisatge, els usos i les tradicions agrícoles per evitar la desertització del sòl i preservar la biodiversitat, la qual cosa comportarà una millora en la qualitat dels productes i la incorporació d'elements diferenciadors al mercat.
- Finançament igual per tots els que produeixen en les mateixes condicions.
- Garantia per al proveïment de productes per al consum i la transformació i, així mateix, de entrades agràries que compensin el sobrecost que suposa ser territori RUP.
- Prohibició de les compensacions a productes que competeixen amb la producció local.
- Establiment de mecanismes de control i inspecció suficients que impedeixin el frau.
- Creació d'un sistema simplificat d'accés a les ajudes per als petits agricultors.
- Foment de les explotacions agroecològiques.
- Prohibició de les ajudes a la importació de productes transgènics.
- Impuls del canvi de model energètic cap a un nou model d'energies renovables, netes, eficaces i sostenibles.

CANTÀBRIA

357 No al *fracking* a Cantàbria

En funció dels riscos mediambientals i sanitaris, i de les seves conseqüències per a la manera de vida rural, suspendrem els permisos concedits per a l'activitat de fracturació hidràulica a Cantàbria. Això afecta els següents projectes:

- Luena, la incidència del qual recau sobre les valls de Besaya, Pas, Pisuenya, Miera i Asón, i sobre una part de Burgos.
- Bezana-Bigüenzo, que afecta a tot el sud de Cantàbria: Campoo, Valdeprado i Valderredible, així com a una part de Palència i Burgos.

358 Pla de reactivació econòmica per a les comarques del Besaya i de Reïnosa

Promourem un pla de reindustrialització sostenible a les comarques del Besaya i de Reïnosa, en les quals el desmantellament de la indústria ha tingut efectes significativament negatius sobre l'activitat i l'ocupació. Les principals línies d'actuació d'aquest pla seran:

- L'engageda d'ajudes per a la modernització d'indústries en risc de deslocalització, mitjançant la compra de maquinària i patents i la transformació de processos productius que permetin incrementar la productivitat i la competitivitat.
- L'assessorament en la cerca de nous mercats, la internacionalització de les empreses, l'aprofitament de cadenes globals de valor i el foment de les exportacions de béns i serveis.

- La concessió d'incentius per a l'increment de l'eficiència energètica i la reducció d'emissions i residus procedents del procés productiu.
- El foment del desenvolupament de nou sòl industrial i readaptació del ja existent.
- La concessió d'incentius per atreure noves empreses, inversió estrangera directa i participació en societats mixtes.
- La millora de les infraestructures vials per reduir el cost del transport de mercaderies.
- La implementació d'un pla d'ajudes per atreure el talent i la formació contínua dels treballadors.

CASTELLA-LA MANXA

359 Paralització completa del magatzem temporal centralitzat de Villar de Canyes

Promourem la substitució del magatzem temporal centralitzat de residus nuclears de Villar de Canyes per una planta de recerca d'energia neta (biocombustibles, fotovoltaica, eòlica, etcètera); aquesta acció es convertirà en una referència estatal, doncs contribuirà a iniciar una transició energètica eficient en tot el país.

360 Plataforma logística intermodal i tren de mercaderies per a Toledo

Engegarem les accions necessàries perquè la ciutat de Toledo compti amb una plataforma logística intermodal i un tren de mercaderies, ja que la supressió d'aquesta infraestructura ha provocat una important aturada en el desenvolupament industrial i en la creació d'ocupació.

CASTELLA I LLEÓ

361 Proposta d'avantprojecte de llei per a la defensa de l'autonomia local i el reconeixement de les comarques

Retornarem la capacitat de decisió, i els recursos per exercir-la, als municipis units o mancomunats. Per això, treballarem conscientment amb la finalitat de garantir la defensa de les fórmules específiques d'organització dels municipis o entitats menors que formen la unitat comarcal, per la qual cosa salvaguardarem els seus drets patrimonials sobre el territori i posarem definitivament en marxa la Llei per al Desenvolupament Sostenible del Mitjà Rural, de manera que es pugui assegurar la discriminació positiva per a aquelles comarques amb major despoblació i major manca d'infraestructures.

Procurarem que les unitats de govern d'àmbit comarcal (municipis unificats o mancomunats) quedin adequadament dotades amb els recursos necessaris per autogestionar els serveis bàsics al seu territori i participar en el control de les accions que en ell realitzen l'Administració autonòmica i l'Administració General de l'Estat.

362 Ferrocarril per a Castella i Lleó

Castella i Lleó és una comunitat autònoma molt extensa amb importants mancances quant a les comunicacions entre les seves províncies, comarques i pobles, per la qual cosa estudiarem els accessos i connexions per millorar la mobilitat i accessibilitat des d'aquesta comunitat cap a altres comunitats autònomes, així com els desplaçaments interns entre les diferents províncies de la comunitat castellanolleonesa. Les mesures que engendrem obeiran als següents objectius:

- Potenciar el tren convencional i de Rodalies.

- Afavorir el transport de mercaderies per ferrocarril.
- Espanya és un dels països que té uns percentatges més baixos d'Europa en aquest tipus de transport.
- Reobrir el tram entre Madrid-Aranda de Duero i Burgos.
- Reobrir el tram de la Via de la Plata (Zamora-Salamanca-Plasència) i la continuació cap a Astúries, per Benvente; es valorarà un tram nou i directe des de Benavente cap a Lleó.
- Reprendre el projecte de la línia Madrid-Plasència, el conegut com el «tren de la cirera».

CATALUNYA

363 Ampliar i millorar el sistema dels afores (Rodalies) de la regió metropolitana de Barcelona

Incrementarem les freqüències, millorarem la qualitat del servei i promourem la implementació de trens semi-directes.

364 Compliment de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya en relació amb les inversions en infraestructures

Considerem que és imprescindible donar compliment, de manera retroactiva, a la disposició addicional tercera de l'Estatut, referent a les inversions estatals en les infraestructures catalanes.

365 Millora de la xarxa ferroviària a les comarques de muntanya

Ampliarem i millorarem els trams que uneixen zones urbanes, rurals i perifèriques en alguns punts clau del

territori català, per d'aquesta manera millorar també la connexió comercial i els fluxos de mobilitat.

366 Autovia Lleida-Pirineus

Ampliarem i millorarem els trams de carreteres que uneixen zones urbanes, rurals i perifèriques en alguns punts clau del territori català, com és el cas de l'autovia Lleida-Pirineus.

EXTREMADURA

367 Cooperació transfronterera

Implementarem un pla d'actuació i inversió juntament amb Portugal, per fomentar així les comunicacions i inversions conjuntes.

Extremadura i el Alentejo portuguès comparteixen una frontera, però també posseeixen característiques socioeconòmiques similars, com la baixa densitat de població, la manca en comunicacions i transports, i la dependència dels sectors agrícola i ramader. Per això, afavorirem el canvi de model productiu per a ambdues regions, perquè compartir serveis i infraestructures és un objectiu comú que requereix, més que cooperacions puntuals, el disseny conjunt de projectes i un ferm compromís en inversions.

GALÍCIA

368 Paralització de la A-57 per salvar les muntanyes gallegues

A causa del gran impacte mediambiental, patrimonial i social, i al fet que no existeix un plantejament integral coherent d'execució unitària, proposem la paralització del projecte de l'autovia A-57.

369 Sanejament de la ria del Burgo

Promourem la neteja de llots i el sanejament de la ria del Burgo després de l'abandó que ha sofert per part de les diferents administracions, per fer de la ria un lloc d'acord amb l'excel·lent qualitat del marisc gallec.

370 Recuperació de la ria de Pontevedra per a la ciutadania

Advocarem per la derogació de l'article segon de la Llei de Protecció i Ús Sostenible del Litoral, que contempla la possibilitat de prorrogar les actuals concessions en terrenys de domini públic marítim-terrestre fins a 75 anys més enllà de les dates de caducitat fixades en les adjudicacions. Aquest article facilitaria la permanència d'instal·lacions com el complex industrial de Ence-Elnosa en el domini marítim-terrestre en la ria de Pontevedra.

COMUNITAT DE MADRID

371 Dotar de més aigua (i d'una millor qualitat) al riu Tajo al seu pas per Aranjuez

Per això promourem:

- La revisió del Pla Hidrològic de la demarcació hidrogràfica del Tajo corresponent al procés de planificació 2015-2016, per comprovar si aquest s'adapta a la normativa europea.
- La coordinació amb les plataformes de la societat civil que puguin ampliar la informació i les demandes (com per exemple, Ecologistes en Acció, la Xarxa Ciutadana per una Nova Cultura de l'Aigua al Tajo i els seus rius o la Plataforma en Defensa dels rius Tajo i Alberche).
- L'anàlisi de les possibles conseqüències del rebuig a l'aprovació del Pla Hidrològic. L'establiment de mesures de contenció de les esmentades conseqüències.
- El rebuig de l'aprovació del Pla Hidrològic, prevista per al desembre de 2015, en cas que el pla no s'adapti a la normativa europea.
- La proposta d'elaboració d'un nou pla que reculli un cabdal mínim ecològic d'almenys 11,74 metres cúbics per segon i apliqui la nova política europea de l'aigua.

372 Resolució del projecte de construcció de la línia de tren de Rodalies Móstoles-Navalcarnero

Resoldrem la situació de la línia de tren de Rodalies Móstoles-Navalcarnero, execució la qual resta detinguda actualment. Per això:

- Analitzarem la situació actual del projecte des dels punts de vista tècnic, funcional, mediambiental, urbanístic i econòmic.
- Revisarem el contracte amb l'empresa adjudicatària.
- Analitzarem la viabilitat de reprendre la construcció de la línia ferroviària, amb la incorporació d'estacions a Arroyomolinos i a Griñón.
- Definirem i analitzarem les alternatives per millorar els accessos a les localitats afectades.

373 Eliminació, soterrament o trasllat de les dues línies d'alta tensió que actualment travessen de nord a sud el municipi d'Arroyomolinos per sobre d'habitatges, zones verdes, àrees infantils i zones esportives

Les passes que donarem per aconseguir-ho seran les següents:

- L'elaboració i la difusió d'un estudi sobre tot el procés (definició del projecte, instal·lació, resultats i impacte ambiental).
- La coordinació amb plataformes veïnals i de la societat civil, a més a més d'experts i administracions implicades per determinar quina és la millor alternativa (eliminació, soterrament o trasllat).
- L'autorització per poder desenvolupar la solució acordada.

374 Compliment de les mesures de conservació i restauració de la conca hidrogràfica del riu Guadarrama

Assegurem el compliment de les mesures de conservació i restauració de la conca hidrogràfica del riu Guadarrama (parc regional i espai natural protegit), que

comprèn els termes municipals de El Álamo, Batres, Boadilla del Monte, Brunete, Colmenarejo, Galapagar, Majadahonda, Moraleja de Enmedio, Móstoles, Navalcarnero, Las Rozas, Serranillos del Valle, Sevilla la Nueva, Torreldones, Valdemorillo, Villanueva de la Cañada, Villanueva del Pardillo i Villaviciosa de Odón. Per a allò, portarem a terme:

- Un estudi de la situació actual de la conca del riu.
- I una revisió del Pla de Gestió de la conca del riu Guadarrama i del seu compliment fins a la data.

375 **Recuperació del projecte per ampliar la línia C4 de tren de Rodalies fins els municipis de Torrejón de la Calzada i Torrejón de Velasco**

Reprendrem aquest projecte d'ampliació per:

- Analitzar l'estat actual del Pla d'Infraestructures Ferroviàries de Rodalies per a Madrid 2009-2015.
- Realitzar un estudi informatiu i un pressupost per a l'ampliació de la línia C4 de tren de Rodalies.
- Definir i analitzar les alternatives de traçat viables per construir la infraestructura ferroviària.
- Analitzar la viabilitat i, en el seu cas, l'emplaçament més adequat per a la construcció de dues noves estacions: una primera propera a l'Hospital de Parla, i la segona en les proximitats de les poblacions de Torrejón de la Calzada i Torrejón de Velasco. Aquesta anàlisi es realitzarà tenint en compte l'accessibilitat, la demanda, les connexions amb altres mitjans de transport públic i les facilitats de construcció.

- Realitzar un estudi específic de les condicions d'exploració i demanda de transport.
- Ampliar la línia C4 de tren de Rodalies, sempre que s'hagi demostrat la seva viabilitat tècnica i econòmica.

376 Revisió del projecte de soterrament de les vies de tren al sud de Madrid

Revisarem el projecte de soterrament de les vies del tren al sud de Madrid que divideixen en dos els municipis d'Alcorcón, Fuenlabrada, Getafe, Leganés i Móstoles. Per això, analitzarem l'acord de col·laboració signat al 2011 entre el Ministeri de Foment i els ajuntaments d'aquests municipis, així com la viabilitat dels compromisos que competeixin al Ministeri i s'incloguin a l'acord i, finalment, les possibles alternatives i solucions per complir aquests compromisos.

REGIÓ DE MÚRCIA

377 Millora de la xarxa ferroviària de la Regió de Múrcia

- Promourem l'electrificació i el desdoblament de les vies del tren en la regió, l'establiment de la línia amb Andalusia i l'eliminació de les barreres als trams de Múrcia-Alacant, Múrcia-Albacete i Múrcia-Andalusia.
- Elaborarem un pla per impulsar, millorar i condicionar la xarxa ferroviària de Rodalies, en concret la xarxa existent entre la Regió de Múrcia i les províncies d'Alacant, Granada i Albacete, és a dir, els trams Cartagena-Alacant, Cartagena-Múrcia, Múrcia-Granada i Múrcia-Albacete.

- Desenvoluparem un pla per impulsar el tren de via estreta a la comarca del Camp de Cartagena.
- Impulsarem la creació del corredor de mercaderies del Mediterrani.
- Eliminarem el traçat ferroviari del municipi d'Alcantarilla.
- Promourem el soterrament de les vies a tota la ciutat de Múrcia.

378 Pla de defensa del litoral murcià

Derogarem la Llei 2/2013 de 29 de maig de protecció i ús sostenible del litoral, i modificarem la Llei 22/1988 de 28 de juliol de costes, per introduir mesures de protecció reals i efectives de la costa verge (no urbanitzada). També afavorirem la seva aplicació i desenvolupament, per la qual cosa mantindrem la potestat de l'Estat de suspendre els actes i acords dels ens locals que afectin al domini públic marítim-terrestre. Amb això, pretenem frenar la destrucció (per especulació urbanística) del litoral verge murcià. Així mateix, evitarem que els projectes amb un gran impacte negatiu en el medi ambient comptin amb el suport de lleis com la Llei del Sòl de 2001 de la Regió de Múrcia, que va suposar la desprotecció de bona part del litoral afectat pel projecte d'urbanització de Marina de Cope.

NAFARROA/NAVARRA

379 Desmantellament del polígon de tir de les Bardenas Reales

Convertirem el polígon de tir de les Bardenas en un entorn natural per al gaudiment dels navarresos i les navarreses. Per això serà necessari:

- Sotmetre a consulta popular la renovació del contracte d'arrendament.
- Aixecar la declaració de 'zona d'interès per a la defensa'.
- Procedir al desmantellament del polígon.
- Realitzar una anàlisi ecològica i sanitària de l'entorn.
- Procurar la reutilització dels recursos naturals en un sentit social, cultural i ecològic.

380 Paralització de les obres del tren d'alta velocitat

Paralitzarem les obres del TAV fins que disposem d'un estudi exhaustiu i d'una reformulació del projecte en el seu conjunt, és a dir, els seus fonaments, els plans d'inversió pública en infraestructures i de mobilitat global, així com d'un estudi de viabilitat ferroviària. Durant aquest procés prioritzarem el debat social sobre les diverses alternatives que sorgeixin al voltant del projecte.

EUSKADI/PAÍS BASC

381 Regeneració del teixit productiu de les zones industrials

Impulsarem un pla de recuperació de les zones industrials de la marge esquerra biscaïna (Barakaldo, Sestao, Portugalete i Santurtzi) i de la zona industrial de

Guipúscoa (Pasaia i Errenteria), i apostarem per la producció i el desenvolupament de noves tecnologies al sector metal·lúrgic (major R+D+i), els productes d'alt valor afegit i la formació com a via cap a la reinserció dels professionals del sector.

382 Obertura d'un procés de diàleg per a l'ampliació de competències transferides al País Basc

Instarem les Corts Generals en avançar en matèria de transferències al País Basc, i en aquest sentit atorgarem prioritat a les competències relatives a la inspecció de treball i a l'Administració, així com a la gestió d'allò relacionat amb la Seguretat Social, sense que això suposi la ruptura de la caixa única.

LA RIOJA

383 Pla urgent de reindustrialització per a la Rioja

Inclourem La Rioja, conjuntament amb altres territoris de l'eix de l'Ebre, en un pla urgent de reindustrialització dins del pla d'inversions per a Europa (conegut com «pla Juncker»), doncs la situació estratègica de l'eix de l'Ebre, nexa entre l'arc atlàntic i l'arc mediterrani, justifica la necessitat de dotar al territori de la Rioja d'un dinamisme industrial perdut durant els darrers decennis.

384 Eliminació del requisit de no tenir deutes amb les administracions públiques per poder accedir als fons dels serveis socials

Convertirem els ajuts d'emergència social en fons o drets inembargables i paraltzarem els embargs relatius a aquest tipus d'ajuts que estan en vigor.

COMUNITAT VALENCIANA

385 Pla integral per millorar les infraestructures de transport i comunicacions

Implementarem un pla integral per millorar les infraestructures de transport i comunicacions a la Comunitat Valenciana que comporti:

- L'eliminació del peatge de l'AP-7 i la millora dels accessos.
- La millora de la xarxa ferroviària regional i de Rodalies.
- La millora de les infraestructures de transport de l'interior de la Comunitat Valenciana i de la vertebració amb la resta de l'Estat, amb Europa i amb el Mediterrani.
- La revitalització dels ports marítims d'Alacant i Castelló, per la qual cosa es prioritzarà la construcció d'accessos ferroviaris.

386 Augment del finançament estatal de suport a l'emprenedoria i a les pimes

Aplicarem un complement d'un 20% amb càrrec als Pressupostos Generals de l'Estat dels fons destinats per la Comunitat Valenciana a les següents partides:

- Promoció d'emprenedors.
- Cooperativisme i economia social.
- Planificació i previsió econòmica.
- Política industrial.
- Ordenació i promoció comercial.
- Comerç exterior.

387 Suport a l'agricultura, la ramaderia i la pesca

Aplicarem un complement d'un 20% amb càrrec als Pressupostos Generals de l'Estat dels fons destinats per la Comunitat Valenciana a les següents partides:

- Recerca i tecnologia agrària.
- Ordenació i millora de la producció pesquera.
- Foment i garantia agrària.
- Concentració de l'oferta i el cooperativisme.
- Qualitat agroalimentària.
- Desenvolupament del medi rural.
- Desenvolupament i millora de la ramaderia.
- Gestió i infraestructures dels recursos hidràulics.
- Sanejament i depuració d'aigües i infraestructures agràries.

388 Preservació dels espais naturals

Promourem actuacions orientades a la preservació dels espais naturals i per això:

- Paralitzarem o evitarem actuacions contra el medi ambient, en particular aquelles vinculades al projecte Castor. Respecte aquest projecte, desmantellarem les infraestructures existents i exigirem la depuració de responsabilitats.
- Emprendrem accions que facilitin la declaració de l'Albufera com a reserva de la biosfera i els aiguamolls de la comarca de La Safor com a parc natural.
- Implementarem plans d'acció orientats a la sostenibilitat mediambiental i socioeconòmica a la Vega Baja, la Serrania Celtibèrica, l'àrea metropolitana de València i L'Horta, per garantir un marc sostenible de recursos hídrics en tota la Comunitat Valenciana.

ANNEX

Les següents propostes han estat avalades pels diferents equips de treball i àrees de Podem, encara que no va ser possible sotmetre-les a votació.

Democràcia econòmica / Nou model productiu

389 Turisme sostenible

Desenvoluparem un pla de sostenibilitat del turisme, mitjançant acords concrets amb els diferents actors i en un horitzó temporal de quinze anys, que estableixi noves bases per al desenvolupament d'un nou model turístic per al conjunt de l'Estat i per a cadascuna de les comunitats autònomes i municipis turístics.

Establirem un nou marc regulador del turisme en relació amb el seu impacte mediambiental, cultural i social mitjançant la creació de l'etiqueta verda, impulsada pel Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, amb la participació de comunitats autònomes, associacions empresarials, sindicats, organismes d'investigació i gestió mediambiental i altres agents socials al territori, com els municipis o grups d'acció local.

Assegurem processos productius sostenibles mitjançant regulacions adequades dels sistemes de transport dels

subministraments, embalatges i reciclatge. Impulsarem el desenvolupament de models de gestió dels establiments, dels serveis i de les destinacions turístiques, així com de les institucions que participen d'elles, basats en criteris ecoeficients.

Promourem el desenvolupament de les destinacions turístiques gestionades mitjançant organismes participatius, capaços d'incorporar els interessos dels diferents actors: empresaris, treballadors/res, ciutadania, gestors, inversadors, tècnics i responsables polítics.

Democràcia social / Habitatge i subministraments

390 Inembargabilitat del primer i únic habitatge

Promourem una declaració de inembargabilitat i inexecutabilitat del primer i únic habitatge, d'ocupació permanent. Tot immoble destinat a ser habitatge únic i d'ocupació permanent es declararà com un bé inembargable i inexecutable, excepte en cas de renúncia expressa del titular.

En cas de defunció del titular de l'immoble, la inembargabilitat i inexecutabilitat afectarà als familiars amb ocupació permanent en aquest immoble i que no tinguin alternativa habitacional. S'entendrà per familiars aquells amb ascendència o descendència directa de l'antic titular difunt. Les garanties d'inembargabilitat i inexecutable no seran oposables respecte de deutes originats en obligacions alimentàries, impostos, taxes, contribucions, expenses que gravin directament l'habitatge o obligacions amb garantia real sobre l'immoble i que hi haguessin estat constituïdes a l'efecte de l'adquisició, construcció o millores de l'habitatge únic.

391 Eliminació de les clàusules abusives

Promourem l'eliminació automàtica i incondicional per part de les entitats bancàries —i sense prèvia petició del titular— de les clàusules declarades abusives pels tribunals, sota prevenció de sanció en cas de no fer-ho.

392 Observatori del Dret a l'Habitatge

Crearem l'Observatori del Dret a l'Habitatge (ODH), amb l'objectiu d'investigar i analitzar la situació de l'habitatge a l'Estat espanyol.

Les funcions de l'ODH inclouran l'elaboració de censos periòdics d'habitatges buits, la realització d'un seguiment de les polítiques públiques, i l'elaboració d'informes. Les capacitats de l'ODH no només han de ser consultives, sinó també de control, seguiment, denúncia, execució i elaboració de propostes legislatives.

L'ODH estarà compost per representants de les institucions i de la societat civil.

Democràcia política / Seguretat

393 Justícia independent per als militars

Reformarem la Llei Orgànica del Poder Judicial per crear òrgans especialitzats en matèries disciplinàries i penals militars, servits per jutges i magistrats amb la formació adequada i integrats en els ordres jurisdiccionals contenciós-administratiu i penal. I suprimirem la Sala V del Tribunal Suprem del Militar per raons d'economia, independència i transparència. L'actual configuració de la justícia militar no garanteix la seva plena independència del comandament militar.

Propostes d'àmbit autonòmic i municipal/ Castella i Lleó

394 Una sanitat de gestió pública i un dret garantit per a totes les persones en igualtat, amb independència del lloc on es resideixi

Inclourem en la Llei General de Sanitat i en els seus desenvolupaments normatius el precepte que garanteixi una sanitat pública universal, igualitària, gratuïta i de qualitat per a tots els ciutadans i ciutadanes amb independència del seu lloc de residència.

La llei contemplarà l'obligació de destinar fons estatals per cofinançar suficientment les infraestructures i mitjans necessaris amb la finalitat de corregir les desigualtats en matèria d'atenció sanitària pública, i complir els drets humans i constitucionals, així com les lleis i disposicions vigents. Ha de ser prioritari el cofinançament de centres hospitalaris i d'atenció especialitzada per a les comarques perifèriques que es trobin a més de trenta minuts per carretera de l'hospital de referència.

És també imprescindible que les competències autonòmiques en matèria de salut estiguin coordinades i que existeixi l'obligació d'establir Convenis Sanitaris que facilitin l'atenció completa a les poblacions limítrofes, especialment per a aquells pacients que necessitin una assistència ràpida i eficaç. Es farà també possible l'elecció de centre per proximitat, amb independència de la Comunitat Autònoma en la qual es resideixi, per a l'atenció ambulatoria o hospitalària.

